

สภาพและความต้องการในการนเทศการสอน ของครูพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้
สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546

ปริญญานิพนธ์
ของ
นที พิลาดง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
มีนาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สภาพและความต้องการในการนิเทศการสอน ของครูพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้
สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ
ของ
นที พิลาดง

S 330.47
เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
มีนาคม 2547

นายณที พิลาดง (2547). สภาพและความต้องการในการนิเทศการสอน ของครูพลศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม.(พลศึกษา).
กรุงเทพ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์ผาณิต บิลมาศ, รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพณท์.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอน
ของครูสอนพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างเป็นครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลเป็นแบบสอบถามสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่น 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และ
หาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านหลักสูตร ครูพลศึกษาทั้งเพศชาย เพศหญิง มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา
มีระดับความเข้าใจหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา คิดเป็นร้อยละ 87.11,
97.01, 94.26 และ 95.37 ตามลำดับ และครูพลศึกษาเพศชาย มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา
มีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 47.16, 45.61 และ 42.33 ส่วนครูพลศึกษา
เพศหญิง มีความต้องการนิเทศในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 45.02

2. ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา ครูพลศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีวุฒิและที่ไม่มีวุฒิ
ทางพลศึกษา มีการปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 76.29, 86.68, 82.60 และ 80.36 ซึ่งทั้งครูพลศึกษา
เพศชาย เพศหญิง มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศการสอน ในระดับมาก
คิดเป็นร้อยละ 42.20, 40.76, 39.53 และ 42.21 ตามลำดับ

3. ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูพลศึกษาทั้งเพศชาย
เพศหญิง มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความรู้และทักษะในจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
พลศึกษาเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 88.46, 94.31, 90.45 และ 91.51 ตามลำดับ ครูพลศึกษา
ทั้งเพศชาย เพศหญิง และมีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศการสอน ในระดับมาก
เหมือนกัน คิดเป็นร้อยละ 45.06, 42.89 และ 52.29 ส่วนครูพลศึกษาไม่มีวุฒิทางพลศึกษา
มีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.82

4. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน ครูพลศึกษาทั้งเพศชาย เพศหญิง มีวุฒิ
และไม่มีวุฒิทางพลศึกษา ดำเนินการผลิตและการใช้สื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 87.04, 81.34,
87.39 และ 82.67 ตามลำดับ ครูพลศึกษาเพศชายและครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษา

มีความต้องการนิเทศการผลิตและการใช้สื่อการสอน ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 42.75 และ 41.44 ส่วนครูพลศึกษาเพศหญิงและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.38 และ 43.52

5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ครูพลศึกษาทั้งเพศชาย เพศหญิง มีวุฒิ และไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีการวัดและประเมินผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 89.61, 89.98, 93.39 และ 87.65 ตามลำดับ ครูพลศึกษาเพศชาย และที่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.30 และ 47.89 ส่วนครูพลศึกษาทั้งเพศหญิง และไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.27 และ 43.47

6. ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ ทั้งครูพลศึกษาเพศชาย เพศหญิง มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา ได้รับการนิเทศตามวิธีการและรูปแบบการนิเทศต่าง ๆ มากกว่า ปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.02, 55.76, 69.30 และ 61.35 ครูพลศึกษาทั้งเพศชาย มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.37, 43.33 และ 39.60 ส่วนครูพลศึกษาเพศหญิง มีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.07

7. ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู ครูพลศึกษาทั้งเพศชาย เพศหญิง มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา ได้รับการพัฒนาวิชาชีพมากกว่าปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 67.25, 57.47, 67.57 และ 60.71 ตามลำดับ ครูพลศึกษาทั้งเพศชาย มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.68, 42.57 และ 38.29 ส่วนครูพลศึกษาเพศหญิง มีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.77

8. ลำดับความต้องการในการนิเทศ ครูพลศึกษาที่มีความต้องการในการนิเทศการสอนด้านหลักสูตร เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ 34.50 รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูร้อยละ 21.50 ด้านทักษะและเนื้อหาวิชาร้อยละ 20.50 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร้อยละ 14.00 ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศร้อยละ 4.00 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนร้อยละ 3.00 และด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน ร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

**THE STATE AND NEEDS FOR INSTRUCTIONAL SUPERVISION OF
HEALTH AND PHYSICAL EDUCATION TEACHERS IN PRIMARY
SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF MAHASARAKHAM
EDUCATIONAL AREA IN ACADEMIC YEAR 2003**

**AN ABSTRACT
BY
NATHEE PHILARDAENG**

**Presented in partial Fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University
March 2004**

Nathee Philardaeng. (2004). The state and needs for instructional supervision of health and physical education teachers in primary school under the office of Mahasarakham educational area in academic year 2003. Master thesis. M.Ed. (Physical Education). Bangkok : Graduate School, Srinakarinwirot University. Advisor Committee : Assoc.Prof. Phanit Billamas, Assoc.Prof. Tawate Piryapoen.

This research aimed to know the state and needs for instructional supervision of health and physical education teachers in primary school under the office of Mahasarakham educational area. The sample group are 200 of physical education in Prathom 1 and Prathom 4 in primary school academic year 2003. The instrument was questionnaires designed by research with 0.94 of reliability to gather data of the state and needs for instructional supervision of health and physical education teachers in primary school.

In summary, the findings of research revealed that :

1. The extent of curriculum, the understanding level of male female physical education teachers, the physical education teachers with and without physical education qualification, is in orderly percentage of 87.11, 97.01, 94.26, and 95.37 and in the high level percentage of 47.16, 45.61, and 42.33 in their needs of instructional supervising, whereat female physical education teacher needs of instructional supervising is in the medium level as in the percentage of 45.02.
2. The extent of skills and subject content, male and female physical education teacher , the physical education teachers with and without physical education qualification, perform as according to the instructional process of health and physical education in orderly percentage of 76.29, 86.68, 82.60 and 80.36 orderly. Whereat wholly four group of teachers' needs of instructional supervising is in the high level and the percentage of 42.20, 40.76, 39.53, and 42.21
3. The extent of Teaching method and instructional activities, male and female physical education teacher, teacher with and without physical education qualification have adequate knowledge of, and skills in physical education instructional activities in percentage of 88.46, 94.31, 90.45 and 94.51. The whole male and female physical education teacher, teacher with physical education qualification needs of instructional supervising is in high level and the percentage of 45.06, 42.89, and 52.29, whereat the teacher without physical

education qualification needs of instructional supervising is in the medium level as in the percentage of 41.82.

4. The extent of production and utilization of instructional media, male and female, teacher with and without physical education qualification, produced and used of instructional media at the percentage of 87.04, 81.34, 87.39, and 82.67 orderly. Both male and teacher with physical education qualification needs of instructional supervising is in the high level in percentage of 42.75 and 41.44 whereas female teachers and teachers without physical education qualification needs of instructional supervision is in the medium level as in the percentage of 44.38 and 43.52.

5. The extent of measurement and evaluation, male and female, teacher with and without physical education qualification, take measurement and evaluation as in the percentage of 89.61, 89.98, 93.39 and 87.65 orderly. Both male and teacher with physical education qualification needs of instructional supervising is in the high level in percentage of 46.30 and 47.89 whereas female teachers and teachers without physical education qualification needs of instructional supervision is in the medium level as in the percentage of 42.27 and 43.47.

6. The extent of supervision procedures and form, wholly male and female teachers, teachers with and without physical education qualification have had supervised by varies of procedures and form more than 1 time annually as in percentage of 66.02, 55.76, 69.30 and 61.35. The whole male physical education teacher and teacher with physical education, teacher without physical education qualification needs of instructional supervising is in high level and the percentage of 45.37, 43.33, and 39.60. Female teachers' needs of supervision is 37.07 of percentage in medium level.

7. The extent of teacher professional development, all of male and female teachers, teachers with and without physical education qualification have had professional developed more than 1 time annually as in percentage of 67.25, 57.47 67.57, and 60.71 orderly. Male and teachers with physical education, teachers without physical education qualification needs of supervision is 44.68, 42.57 and 38.29 of percentage in high level whereas female teachers; needs of supervision is 37.77 of percentage in medium level.

8. The sequences of needs of supervision, first, the physical education teachers needs of supervision in the extent of curriculum as in percentage of 34.50 and in teachers professional development the second in 21.50 of percentage, the next sequential skills and subject content 20.50 in percentage, teaching method and instruction activities 14.00

supervision procedures and form 4.00, learning measurement and evaluation 3.00, and production and utilization of instructional media 2.50 each in percentage.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

สภาพและความต้องการในการนิเทศการสอน ของครูพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้
สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546

ของ
นายนที พิลาดง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

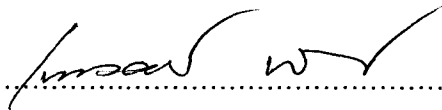
(รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร หะวานนท์)
วันที่ 17 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ผาณิต บิลมาศ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพจน์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ผาณิต บิลมาศ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ เทเวศร์ พิริยะพณท์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย เจริญทรัพย์มณี คณะกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ปรีक्षाในการจัดทำงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัยและ รู้ถึงคุณค่าของงานวิจัย ที่จะช่วยให้การทำงานด้านการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต ซึ่งทำให้ผู้วิจัยรู้ว่าการศึกษาระดับปริญญาโทของผู้วิจัยมิได้สิ้นสุดลงเพียง การทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ หากแต่ผู้วิจัยได้ซึมซับเอากระบวนการเรียนรู้ที่ถูกจุดประกายขึ้นใน ระยะเวลาที่ศึกษา ให้กลายเป็นการเรียนรู้ที่สืบเนื่องต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด และจะนำความรู้ไปยัง ประโยชน์แก่ผู้อื่นต่อ ๆ ไปอีกด้วย

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่ น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคน โดยเฉพาะ คุณมาลัย พิลาดง และนางสาวรัตนปทุม พิลาดง เด็กหญิงเพชรรัตน์ พิลาดง บุตรสาว ที่เป็นทั้งกำลังกายและกำลังใจที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

นที พิลาดง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	7
ประวัติการศึกษาของจังหวัดมหาสารคาม	7
การนิเทศการศึกษา	9
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	29
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	
สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
งานวิจัยในต่างประเทศ	35
งานวิจัยในประเทศ	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	43
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	46
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
ความมุ่งหมายของการวิจัย	101
วิธีการดำเนินการวิจัย	101
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	102
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	103
การเก็บรวบรวมข้อมูล	103
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	104
สรุปผลการวิจัย	104
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	118
ประวัติย่อผู้วิจัย	138

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
2	คำร้อยละจำแนกตามเพศและวุฒิทางพลศึกษา (N = 200).....	47
3	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านหลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	48
4	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	50
5	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	52
6	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	54
7	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	56
8	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	58
9	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	60
10	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านหลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	61
11	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	63

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	65
13	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	67
14	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	69
15	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	71
16	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	73
17	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูสอนพลศึกษา ที่มีวุฒิทางพลศึกษาด้านหลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	74
18	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ ทางพลศึกษาด้านทักษะและเนื้อหาวิชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	76
19	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ ทางพลศึกษาด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	78
20	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ ทางพลศึกษาด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	80

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
21	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	82
22	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษาด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	84
23	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษาด้านการพัฒนาวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	86
24	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูสอนพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษาด้านหลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	88
25	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษาด้านทักษะและเนื้อหาวิชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	89
26	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษาด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	91
27	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษาด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	93
28	คำร้อยละสภาพและระดับความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	95

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
29	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา ที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษาด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	97
30	คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา ที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษาด้านการพัฒนาวิชาชีพครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	99
31	ร้อยละลำดับความสำคัญของความต้องการในการนิเทศการสอน ของครูพลศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)	100
32	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	102

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (ราชกิจจานุเบกษา. 2542 : 2)

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบวิชาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาจัดทำสาระหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และ ความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งสถานศึกษามีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องทั้งในด้าน องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 5) โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ไว้เฉพาะส่วนในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพ ในการคิด การทำงานอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้น การเรียนการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา จึงมีความสำคัญกับนักเรียนทุกคน เพราะทำให้ทราบถึง ความเจริญเติบโตของมนุษย์ ชีวิตและครอบครัว การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาและ กีฬาสากล การเสริมสร้างสุขภาพและการป้องกันโรค ความปลอดภัยในชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 17-18) ซึ่งตรงกับที่วรศักดิ์ วรholm (2545 : 2-3) ได้บรรยายเรื่อง ระบบการศึกษาที่ถูกต้องของความเป็นมนุษย์ว่า ชีวิต (life) ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ส่วนได้แก่ ส่วนที่เป็นร่างกาย (Body หรือ Physical) ถ้าส่วนนี้ดี การงานดี ส่วนที่เป็นระบบประสาทคือ ระบบ (Mentality) ได้แก่ ระบบสมอง (Brain) หรือระบบ

ประสาท (Nervous system) การรับรู้ (Consciousness) การจำ (Memory) การคิด (Thought) ถ้าส่วนนี้ดี การเล่าเรียนดี ส่วนที่เป็นเรื่องของความรู้สึก เรียกว่าสปีริต (Spiritual) ถ้าส่วนนี้ดี จิตใจดี ดังนั้น ครูผู้สอนจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด

ในการดำเนินการเรียนการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา จะสำเร็จได้ต้องอาศัย องค์ประกอบหลายประการ เช่น ด้านการเงิน สถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน หลักสูตร ระบบการบริหาร และที่สำคัญครูผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษาจะต้องมีภาวะการเป็นผู้นำเพราะ จะทำให้การเรียนการสอนสำเร็จได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีพัฒนาการ ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคม ปัจจุบัน สำหรับการนิเทศการศึกษาเป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพ ของครู ซึ่งการจะพัฒนาคุณภาพของครูได้นั้น ผู้นิเทศจะต้องทราบความต้องการและปัญหา ที่แท้จริงของครูเสียก่อน แล้วจึงวางแผนการนิเทศได้สนองความต้องการของครู ปัจจุบัน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ครูมีภาระกิจเพิ่มขึ้น ระบบ การศึกษามีการเปลี่ยนแปลง การดำเนินการเรียนการสอนก็จะต้องมีการปรับปรุงให้สอดคล้อง และเหมาะสม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้การช่วยเหลือ แนะนำแก่ครูผู้สอน เพื่อให้สามารถ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันการพัฒนาสาระของ หลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งเป็นงานใหม่ แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะได้ จัดอบรมสัมมนาบุคลากรในสังกัด โดยเน้นให้สถานศึกษาได้ลงมือปฏิบัติ จนเกิดความรู้ ความเข้าใจและสามารถพัฒนาสาระการเรียนรู้อุสุขศึกษาและพลศึกษาได้ก็ตาม แต่สังคมและ สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความวิตกกังวล ไม่มีความมั่นใจในความถูกต้อง การบรรลุมมาตรฐาน และความเป็นศาสตร์ขององค์ความรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : คำชี้แจง) จากรายงาน การนิเทศของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคามพบว่า โรงเรียนในสังกัดส่วนมาก ยังจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาไม่เสร็จพร้อมที่จะทำการสอนในปีการศึกษา 2546 ศึกษาในเทศก์ จึงต้องให้การแนะนำ ช่วยเหลือ และผู้วิจัยปัจจุบันดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 รับผิดชอบกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้ จากการนิเทศติดตามผลการพัฒนาโรงเรียน ปีการศึกษา 2544 พบว่า

1. โรงเรียนไม่สามารถกำหนดหลักสูตรท้องถิ่นได้ บุคลากรขาดความรู้ทักษะ

ในการดำเนินการ

2. ขาดการนิเทศกำกับติดตามในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

3. ครูบางส่วนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนการสอนมักนำขั้นตอนและวิธีสอนแบบวิชาสามัญ เช่น วิชาภาษาไทย วิชาวิทยาศาสตร์หรือวิชาคณิตศาสตร์มาใช้ทุกกลุ่มประสบการณ์ทำให้บางวิชา เช่น วิชาพลศึกษาไม่มีการฝึกโดยลงมือปฏิบัติตามธรรมชาติของวิชา

4. ครูส่วนใหญ่ไม่สามารถนำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

5. โรงเรียนขาดการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

จากข้อค้นพบข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเห็นความจำเป็นที่จะทราบถึงความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เพื่อพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล ที่เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อทราบสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบสภาพและความต้องการ ในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 และสามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารและผู้มีหน้าที่นิเทศได้วางแผนและดำเนินการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะสามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนากระบวนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศได้ตรงตามความต้องการของครูพลศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 568 คน และเขต 2 จำนวน 584 คน รวมทั้งสิ้น 1,152 คน จำนวนโรงเรียน เขต 1 จำนวน 284 โรงเรียน เขต 2 จำนวน 292 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 576 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 200 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา หาขนาดกลุ่มตัวอย่างยึดจำนวนประชากรเป็นหลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 10-15 ของจำนวนประชากรทั้งหมด (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 38) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ร้อยละ 15 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ สถานภาพ แบ่งออกเป็น 2 อย่าง คือ

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 วุฒิทางพลศึกษา จำแนกเป็น

1.2.1 มีวุฒิ

1.2.2 ไม่มีวุฒิ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ทราบสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอน ของครูพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพ หมายถึง ภาวะความเป็นจริงในปัจจุบันของครูพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2. การนิเทศการสอน หมายถึง การให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุงแก้ไข การให้ความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และความเข้าใจปัญหาหรือโครงสร้างของงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ทั้งหมด เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา

3. ความต้องการในการนิเทศการสอน หมายถึง ความประสงค์ที่จะได้รับการช่วยเหลือ แนะนำ จากผู้นิเทศ จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผลิตสื่อและใช้สื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ด้านวิธีการและรูปแบบนิเทศ ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3.1 ด้านหลักสูตร หมายถึง การใช้หลักสูตรที่เกี่ยวกับการวางแผนการสอน การใช้เอกสารหลักสูตรจากหลักสูตรสู่แผนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการสร้างความเข้าใจในหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และเนื้อหา ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.2 ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา หมายถึงความรู้และทักษะในกิจกรรม ทางพลศึกษาทุกประเภท ได้แก่ ในด้านกีฬา กรีฑา เกมต่าง ๆ การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน กิจกรรมเข้าจังหวะ นันทนาการ รวมทั้งการตัดสินกีฬาในระดับประถมศึกษา

3.3 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัด กิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม กระบวนการและวิธีสอนพลศึกษา

3.4 ด้านการผลิตและใช้สื่อการสอน หมายถึง การผลิตสื่อและการใช้สื่อ การสอนที่ได้จากวัสดุการศึกษา วัสดุหลักสูตร และที่ผลิตขึ้นเอง เพื่อใช้ให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

3.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน หมายถึง การตรวจสอบพฤติกรรม ผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนและตัดสินผลการเรียนตาม กระบวนการและวิธีวัดผลด้านพลศึกษา

3.6 ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ หมายถึง เทคนิควิธีการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือครูผู้สอนพลศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

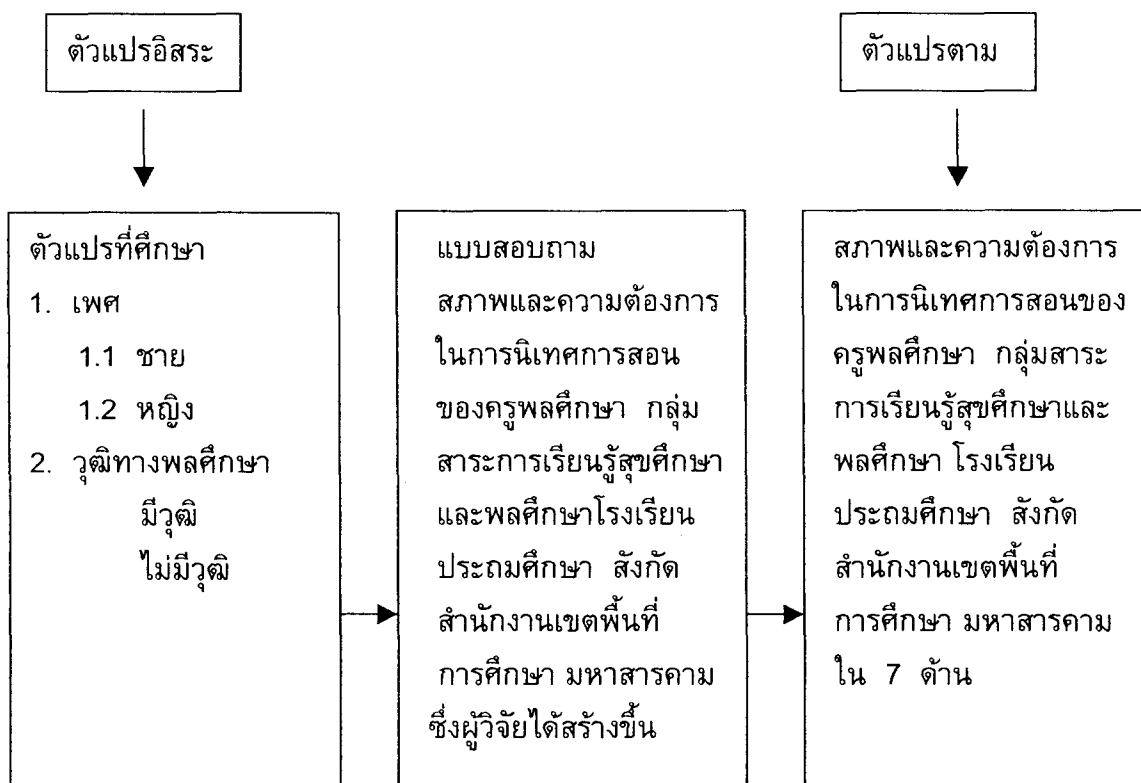
3.7 ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู หมายถึง การช่วยเหลือครูผู้สอนพลศึกษาให้มี วิทยฐานะทางวิชาการที่สูงขึ้น ทั้งด้านวุฒิการศึกษาและการจัดทำผลงานวิชาการ

4. การจัดกิจกรรมการเรียนสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ทำได้ คิดเป็น ทำเป็นและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. ครูสอนพลศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่ในการสอน พลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546

6. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในจังหวัดมหาสารคาม ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 284 โรงเรียน และ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 292 โรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1.1 ประวัติการศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

1.2 การนิเทศการศึกษา

1.3 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

1.4 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระการเรียนรู้

สุขศึกษาและพลศึกษา

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

2.2 งานวิจัยในประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1.1 ประวัติการศึกษาของจังหวัดมหาสารคาม

1.1.1 ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทยโดยอยู่ห่างเมืองหลักขอนแก่นเพียง 70 กิโลเมตร และอยู่ห่างกรุงเทพฯ 470 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 5,225,290 ตารางกิโลเมตร หรือ 3.31 ล้านไร่ ในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม นักโบราณคดีได้ขุดพบร่องรอยอารยธรรมสมัยทวารวดีก่อตั้งขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 12-15 และยังได้พบโบราณสถาน ที่รับอิทธิพลจากอารยธรรมขอม และปัจจุบันวิถีชีวิตของชาวจังหวัดมหาสารคามมีความอยู่เรียบง่ายสืบทอดโยงโย่ วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นสืบทอดกันมา นอกจากนี้จังหวัดมหาสารคามยังเป็นจังหวัดที่มีสถานับการศึกษาเป็นจำนวนมาก จนมีฉายาว่า “เมืองตักสิลานคร”

ลักษณะโดยทั่วไปของจังหวัดมหาสารคาม เป็นพื้นที่ค่อนข้างเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 130-230 เมตร ด้านทิศตะวันตกและทิศเหนือเป็นที่สูงในเขตอำเภอโกสุมพิสัย อำเภอเชียงยืนและอำเภอกันทรวิชัย ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ประมาณครึ่งหนึ่งของพื้นที่จังหวัด และค่อย ๆ ลาดเทมาทางทิศตะวันออกและทิศใต้โดยมีลำน้ำหลักหลายสายไหลผ่าน เช่น แม่น้ำชี ลำน้ำเสียว เป็นต้น

อาณาเขตและเส้นทางคมนาคม

จังหวัดมหาสารคามมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดบุรีรัมย์
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์

จังหวัดมหาสารคามสามารถติดต่อกับจังหวัดอื่น ๆ ได้สะดวก โดยทางหลวงแผ่นดินซึ่งเชื่อมต่อถึง 6 เส้นทาง มีเส้นทางขนส่งโดยสารถึง 63 เส้นทาง

1.1.2 การกิจ

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา 3 ระดับ คือ การจัดการศึกษาปฐมวัย (3-5 ปี) การศึกษาภาคบังคับ ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1.3 ข้อมูลทั่วไป

หน่วยงานในสังกัด ได้แก่

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน 11 อำเภอ
สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ	จำนวน 2 อำเภอ
สำนักงานกลุ่มโรงเรียน	จำนวน 92 กลุ่ม
โรงเรียน	จำนวน 576 โรงเรียน

จำแนกตามขนาดของหน่วยงานในสังกัด ได้ดังนี้

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ขนาดใหญ่มาก	4 อำเภอ
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ขนาดใหญ่	2 อำเภอ
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ขนาดกลาง	3 อำเภอ
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ขนาดเล็ก	2 อำเภอ
สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ขนาดเล็ก	1 กิ่งอำเภอ
สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ขนาดเล็กมาก	1 กิ่งอำเภอ

สำนักงานกลุ่มโรงเรียน แยกตามขนาดได้ดังนี้

ขนาดใหญ่ (มี 9 โรงเรียนขึ้นไป)	จำนวน 9 กลุ่มโรงเรียน
ขนาดกลาง (มี 7-8 โรงเรียน)	จำนวน 33 กลุ่มโรงเรียน
ขนาดเล็ก (มี 1-6 โรงเรียน)	จำนวน 50 กลุ่มโรงเรียน

โรงเรียน แยกตามขนาดได้ดังนี้

โรงเรียนแบบที่ 1 (นักเรียน 1-120 คน)	จำนวน 188 โรงเรียน
โรงเรียนแบบที่ 2 (นักเรียน 121-300 คน)	จำนวน 291 โรงเรียน
โรงเรียนแบบที่ 3 (นักเรียน 301-600 คน)	จำนวน 86 โรงเรียน

โรงเรียนแบบที่ 4 (นักเรียน 601-900 คน)จำนวน	4	โรงเรียน
โรงเรียนแบบที่ 5 (นักเรียน 901-1,200 คน)จำนวน	3	โรงเรียน
โรงเรียนแบบที่ 6 (นักเรียน 1,201-1,500 คน)จำนวน	2	โรงเรียน
โรงเรียนแบบที่ 7 (นักเรียน 1,501 คนขึ้นไป)จำนวน	2	โรงเรียน

บุคลากรในสังกัด ได้แก่

ข้าราชการพลเรือน	จำนวน	185 คน
ข้าราชการครู	จำนวน	6,662 คน
ข้าราชการสายบริหารการประถม	จำนวน	29 คน
ศึกษานิเทศก์	จำนวน	57 คน
จำนวนนักเรียนทั้งหมด	จำนวน	117,775 คน

ข้อมูล 10 มิถุนายน 2545

ปัจจุบันจังหวัดมหาสารคามได้แบ่งเขตพื้นที่การศึกษาออกเป็น 2 เขต คือ

1. เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีพื้นที่ครอบคลุม 5 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอกันทรวิชัย อำเภอโกสุมพิสัย อำเภอเชียงยืน อำเภอแกลง กิ่งอำเภอกุฉินารายณ์และกิ่งอำเภอชื่นชม มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น จำนวน 315 โรงเรียน อยู่ในความดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

2. เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีพื้นที่ครอบคลุม 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาเชือก อำเภอนาหว้า อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย อำเภอนาตุ้ม อำเภอบรบือ และอำเภอยางสีสุราช มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น จำนวน 331 โรงเรียน อยู่ในความดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

1.2 การนิเทศการศึกษา

ปัจจุบันการศึกษาได้เจริญก้าวหน้าไปมาก มีการเปลี่ยนแปลงหลายประการ เช่น หลักสูตร ความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ แนวคิดและแนวการเรียนการสอนใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น ครูใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ซึ่งปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ไขได้โดยอาศัยผู้นิเทศ ซึ่งมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำให้การช่วยเหลือทางด้านการศึกษา ให้ครูมีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการ สามารถพึ่งตนเองได้ และนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ดังนั้น การนิเทศจึงเป็นกระบวนการของการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้การสนับสนุนและพัฒนามาตรฐานการศึกษาโดยเฉพาะ ผู้นิเทศต้องการความรู้ ประสบการณ์ และทักษะต่าง ๆ ได้รับการสนับสนุน ขวัญกำลังใจ ความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ขณะเดียวกันผู้รับการนิเทศก็ต้องการการดูแลเอาใจใส่ ขวัญและกำลังใจ การสนับสนุนจากผู้นิเทศและผู้บริหารเช่นเดียวกัน

1.2.1 ความหมายของการนิเทศ การนิเทศการศึกษา และการนิเทศการสอน การนิเทศมีความหมายกว้างขวางและแตกต่างกันไปตามความรู้ ประสบการณ์ และทักษะของนักการศึกษา ขึ้นอยู่กับแนวคิด ระดับการปฏิบัติในการนำการนิเทศไปใช้ ในระดับหน่วยงานที่เรียกว่าศึกษานิเทศก์ จะมีบทบาทและหน้าที่ในการนิเทศการศึกษา โดยตรง ส่วนในสถานศึกษาจะมีผู้ได้รับการแต่งตั้งหรือผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็น ผู้นิเทศ

คำว่า การนิเทศ (Supervision) มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายคำว่า การนิเทศ ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สมบัติ จันทะยม (2534 : 25) การนิเทศ แปลว่า การให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุง

ชาวี มณีศรี (2542 : 15) กล่าวว่า การนิเทศเป็นการมองรอบด้าน เข้าใจปัญหา หรือโครงสร้างของงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ทั้งหมด ผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศคนอื่นจะต้องเป็นคน “ได้เด้า” มิใช่ “จู้จี้” คือต้องเป็นผู้มีประสบการณ์เรียนรู้จากงานเล็ก ๆ ไปจนถึงงานใหญ่ ที่มีความสลับซับซ้อน คลุกคลีกับปัญหา เข้าใจปัญหาและสามารถแก้ปัญหาได้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545? : 16) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศเป็น การจัดการบริหารการศึกษาด้านหนึ่ง เพื่อการชี้แนะให้ความช่วยเหลือ และความร่วมมือกับครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่ม คุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา

ลิเคิร์ท (Likert . 1958 : 327) กล่าวว่า การนิเทศ คือการปรับปรุงแก้ไข ผู้นำ ที่มีประสิทธิภาพจะต้องรู้จักปรับปรุงพฤติกรรมของตนให้เหมาะสม โดยเฉพาะการทำงานร่วมกับ คนอื่น ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา

จากคำจำกัดความข้างต้น พอสรุปได้ว่าการนิเทศเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้

1. การให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุง
2. ความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
3. ความเข้าใจปัญหาหรือโครงสร้างของงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ทั้งหมด

ดังนั้น การนิเทศน่าจะหมายถึง การให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุง แก้ไข การให้ความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และความเข้าใจปัญหา หรือโครงสร้างของงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ทั้งหมด เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา

การนิเทศการศึกษา เป็นงานที่มีความสำคัญและจำเป็นงานหนึ่งของระบบการบริหาร การศึกษา เป็นกระบวนการปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้นมุ่งให้เกิดความเจริญ งอกงามแก่ผู้เรียน โดยผู้ร่วมกระบวนการได้แก่ ครู บุคลากรทางการศึกษา การนิเทศ การศึกษามีผู้ให้ความหมายไว้หลายลักษณะ ดังนี้

นิพนธ์ ไทยพานิช. (2528 : 18) ได้สรุปว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การนิเทศการศึกษาทั่ว ๆ ไป ที่มีขอบเขตกว้างขวางเป็นการดำเนินงานที่ปฏิบัตินอกห้องเรียน ซึ่งจะครอบคลุมงานและกิจกรรมหลายอย่างเอาไว้

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 12) ได้นิยามว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

กิตติมา ปรีดีติลล (2532 : 262) ได้สรุปความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษาหมายถึง กระบวนการชี้แนะ แนะนำและให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของครู ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ซารี มณีสรี (2542 : 18) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามอย่างหนึ่งในหลาย ๆ อย่างที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษามีคุณภาพทั้งด้านการเรียนและการสอน

อารี ศรีธัญพงศ์ (มปป : 4) สรุปว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง เป็น กระบวนการทำงานและความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการสอนของครูและการเรียนของนักเรียน

สเปียร์ส (กิตติมา ปรีดีติลล. 2532 : 261; อ้างอิงจาก Spears. nd) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนี้ เป็นกระบวนการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู และมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือครู เพื่อช่วยให้ครูได้ช่วยตนเองได้

ไวลส์ และ โลเวลล์ (Wiles and Lovell. 1983 : 46) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ ระบบปฏิบัติการขององค์กร ซึ่งเป็นการทำงานที่มีผลกระทบบสู่วิธีกรรม การสอนของครูในระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนแก่นักเรียนให้ดีขึ้น

จากความหมายของการนิเทศการศึกษาที่นักการศึกษาทั้งของไทยและต่างประเทศ ได้นิยามไว้ พอสรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษาเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้

1. กระบวนการชี้แนะ แนะนำ
2. ให้ความร่วมมือต่อพฤติกรรมการสอนและกิจกรรมของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน
3. ช่วยส่งเสริม ปรับปรุง ให้การศึกษามีคุณภาพทั้งด้านการเรียนและการสอนแก่นักเรียน
4. กระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู และมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือครู เพื่อช่วยให้ครูได้ช่วยตนเองได้
5. เป็นกระบวนการทำงานและความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ

ดังนั้น การนิเทศการศึกษาน่าจะหมายถึง กระบวนการทำงานและความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ การชี้แนะ แนะนำ ให้ความร่วมมือต่อพฤติกรรมการสอน และกิจกรรมของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน กระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู และมุ่งหวังที่จะช่วยเหลือครู เพื่อช่วยให้ครูได้ช่วยตนเองได้

ส่วนการนิเทศการสอนเป็นส่วนย่อย (Subset) ของการนิเทศ เป็นกระบวนการของผู้นิเทศที่มุ่งจะปรับปรุง พัฒนาการสอนในสถานศึกษา โดยมุ่งที่พฤติกรรมของครู ที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน และนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการนิเทศการสอนไว้ ดังนี้

แฮร์ริส (Harris. 1975 : 10) ได้ให้คำจำกัดความการนิเทศการสอนว่า หมายถึง สิ่งที่เป็นกลางทางการศึกษาได้กระทำลงกับผู้รับการนิเทศ และกับวัตถุสิ่งของ เพื่อที่จะรักษาไว้หรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของโรงเรียน ในวิถีทางตรงที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการสอน ที่กระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

อัลฟอนโซ และคณะ (Alfonso and others. 1981 : 43) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการสอนว่า เป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนาอย่างเป็นทางการในองค์กรนั้น ซึ่งชี้แนะถึงพฤติกรรมของครู ในทางที่จะให้ความสะดวกในด้านการเรียนของนักเรียนและสัมฤทธิ์ผลถึงเป้าหมายขององค์กร

ปิยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (มปป : 16) ได้สรุปว่า การนิเทศการสอนเป็นส่วนย่อยของการนิเทศเพื่อมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการสอนในโรงเรียน โดยมุ่งที่พฤติกรรมของครูที่จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

สันต์ ธรรมบำรุง (2526 : 9) ได้ให้แนวคิดว่าการนิเทศการสอน หมายถึง ความพยายามใด ๆ ที่จะช่วยเหลือ ปรับปรุง แก้ไขสภาพการเรียนการสอนของนักเรียนให้ดีขึ้น โดยวิธีการจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก

กรองทอง จิระเชษฐกุล (2541 : 12) ได้สรุปว่า การนิเทศการสอน หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้มีหน้าที่ในการนิเทศการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอนโดยตรง เพื่อปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จากความหมายของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การนิเทศการสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นกลางทางการศึกษาได้พยายามกระทำลงกับผู้รับการนิเทศ เพื่อที่จะชี้แนะช่วยเหลือ ปรับปรุง แก้ไข รักษาไว้หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของครูและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่าการนิเทศ การนิเทศการศึกษา การนิเทศการสอนมีความหมายเกี่ยวข้องกัน คือ การนิเทศเป็นความร่วมมือระหว่างครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตามโครงสร้างของงานที่ตนรับผิดชอบ ส่วนการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการทำงานและความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ ช่วยส่งเสริม ปรับปรุง ให้การศึกษามีคุณภาพ

ทั้งด้านการเรียนและการสอน และการนิเทศการสอนเป็นสิ่งที่บุคลากรทางการศึกษากระทำกับครูผู้สอนโดยตรง ดังนั้น การนิเทศการสอน จึงเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2.2 ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

การศึกษาเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนากำลังคนของประเทศ ให้เป็นผู้มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงาน การนิเทศการศึกษาคือระบบหนึ่งของการจัดการบริหาร มุ่งหมายที่จะช่วยปรับปรุงพัฒนาการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น นักการศึกษาและนักวิชาการ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา ได้กล่าวถึงความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2533) ได้ให้ความมุ่งหมายเฉพาะการนิเทศการศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อแก้ปัญหา ให้ความร่วมมือ และให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร ผู้สอน และบุคลากรของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. เพื่อพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี รูปแบบการเรียนการสอนและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. เพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อันจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานดังกล่าวได้ รวมทั้งให้มีขวัญ กำลังใจในการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
5. เพื่อให้คำปรึกษา และประสานงานทางวิชาการแก่สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรือสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนองค์การระหว่างประเทศ
6. เพื่อประสานงาน และให้ความร่วมมือกับสำนักงานศึกษาธิการเขต สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ดำเนินโครงการและงานพัฒนาต่าง ๆ ที่กระทรวงและกรมมอบหมายไปยังเขตการศึกษา จังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ

สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 12) ได้กล่าวไว้ว่าการนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายสำคัญ 4 ประการ คือ

1. เพื่อพัฒนาคน คือ การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรเหล่านั้นได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น
 2. เพื่อพัฒนางาน คือ การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตจากการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเหตุนี้การนิเทศจึงมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนางานซึ่งได้แก่งานการสอนให้ดีขึ้น
 3. เพื่อสร้างการประสานสัมพันธ์ คือ การนิเทศการศึกษาจะสร้างผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกัน ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำและผู้ตาม ซึ่งไม่ใช่เป็นการการทำงานภายใต้การถูกบังคับและคอยตรวจตราหรือคอยจับผิด
 4. เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ คือ การนิเทศการศึกษาเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลมีความตั้งใจทำงาน หากการนิเทศไม่ได้ทำการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานแล้ว การนิเทศการศึกษาย่อมประสบความสำเร็จได้ยาก
- การนิเทศการศึกษาที่ดีต้องมีจุดมุ่งหมายทั้ง 4 ประการข้างต้น จะขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้หากขาดจุดมุ่งหมายใดจุดมุ่งหมายหนึ่งจะทำให้การนิเทศการศึกษาประสบความสำเร็จได้
- กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 264) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ครูค้นหาและรู้วิธีการทำงานด้วยตนเอง
2. เพื่อช่วยให้ครูรู้จักแยกแยะ วิเคราะห์ปัญหาของตนเองโดยช่วยให้ครูรู้ว่าอะไรที่เป็นปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างไร
3. เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกมั่นคงในอาชีพ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง
4. เพื่อช่วยให้ครูคุ้นเคยกับแหล่งวิทยาการและสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้
5. ช่วยเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจถึงแผนการศึกษาของโรงเรียนและให้การสนับสนุนโรงเรียน

6. ช่วยให้ผู้เข้าใจถึงปรัชญาและความต้องการทางการศึกษา

กู๊ด (Good. 1973 : 40) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางอาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษาช่วยเหลือและจัดสรรเครื่องมืออุปกรณ์การศึกษา และช่วยเลือกและปรับปรุงวิธีสอน

จากแนวความคิดที่หลากหลายข้างต้นพอสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาคน พัฒนางาน สร้างการประสานสัมพันธ์ สร้างขวัญและกำลังใจ คำปรึกษา

และประสานงานทางวิชาการ แก้ปัญหา ให้ความร่วมมือ แก่ผู้บริหาร ผู้สอน และบุคลากร
ของโรงเรียน

1.2.3 ความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศการศึกษา

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้การนิเทศการศึกษายังมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งนักการศึกษาได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

เจริญ หมวดสง (2543 : 7-8) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. การที่โรงเรียนแต่ละแห่งมีสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการแตกต่างกัน ผู้ที่ทราบปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริง ก็คือ ครูทุกคนในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในห้องเรียน การจัดการนิเทศการสอนกันเองภายในโรงเรียนย่อมจะสามารถช่วย แก้ปัญหาและสนองความต้องการได้อย่างถูกต้องดีกว่า รวดเร็วกว่าการรอรับการช่วยเหลือ แนะนำจากศึกษานิเทศก์ ซึ่งอยู่ภายนอกและไม่รู้สภาพปัญหาที่แท้จริง

2. การที่โรงเรียนมีจำนวนมากขึ้นซึ่งก็เป็นไปตามเจริญเติบโตของสังคม ทำให้ศึกษานิเทศก์ที่มีอยู่แล้วนั้นมีจำนวนน้อยลง ถึงแม้หน่วยงานทางการศึกษาจะได้เพิ่มอัตรา กำลังศึกษานิเทศก์ให้มากขึ้นแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่เพียงพอ ไม่สามารถดำเนินการนิเทศได้ อย่างทั่วถึงและต่อเนื่องในปริมาณที่ควรจะเป็น ดังนั้นในหลาย ๆ สถานการณ์โรงเรียนจึงมีความจำเป็นต้องจัดดำเนินการนิเทศกันเอง เพื่อให้สอดคล้องและทันต่อสภาพปัญหา ในสถานการณ์นั้น ๆ

3. การที่ครูมีจำนวนมากขึ้น มีคุณวุฒิสูงขึ้น มีความรู้และทักษะเฉพาะ สาขาวิชาแตกต่างกัน ปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเกิดขึ้น ย่อมสามารถใช้ความรู้ และทักษะเหมือนกันหรือแตกต่างกันนั้น ส่งเสริมหรือช่วยเหลือแนะนำซึ่งกันและกันได้ เป็นอย่างดี ทำได้ง่ายและรวดเร็วกว่าศึกษานิเทศก์ที่อยู่ภายนอก ทั้งนี้เพราะครูในโรงเรียน รู้จักสนิทสนมและคุ้นเคยกันดีอยู่แล้ว และความรู้ความสามารถของกันและกันเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเป็นการใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วภายในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดอีกด้วย

4. การที่เทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้าไป อย่าง รวดเร็ว ทำให้โรงเรียนมีความจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะที่ สอดคล้องรองรับและทันเหตุการณ์อยู่เสมอ โดยการจัดการนิเทศการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม เช่น อาจจะมีการประชุมปฏิบัติการ การให้ความรู้และทักษะในการสร้าง หรือใช้เครื่องมือบางอย่าง การพาครูไปทัศนศึกษาหรือพาไปชมนิทรรศการ เป็นต้น

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542 : 179) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการนิเทศ ดังนี้

1. การนิเทศ เป็นการส่งเสริมคุณภาพด้านการเรียนการสอนภายในโรงเรียน
2. ครูควรได้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการสอนและ

ความก้าวหน้าทางวิชาการ

3. โรงเรียนต้องมีการนิเทศ เพราะโครงการที่ประกอบด้วยข้อมูลจากการนิเทศจะช่วยในการจำแนกคุณภาพครู และยังสามารถช่วยในการตัดสินใจปัญหาบางอย่างในโรงเรียนได้

4. การนิเทศสามารถกระตุ้นนำทางความคิดใหม่ตลอดจนการวิจัยมาใช้ จะเป็นการช่วยในการเก็บข้อมูลในการนิเทศการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ

5. โรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องให้ครูทำการนิเทศอย่างต่อเนื่อง เพราะความก้าวหน้าทางวิชาการ มีการเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ

6. เพื่อเป็นการให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์ของการศึกษาทั่ว ๆ ไป ปรัชญาของโรงเรียน วัตถุประสงค์ของโรงเรียน เพื่อช่วยให้การดำเนินการสอนบรรลุวัตถุประสงค์

7. เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของคณะครูและก่อให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยในการทำงาน เพื่อจะได้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายอันเดียวกัน มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความรักและภักดีในอาชีพครูที่ตนปฏิบัติอยู่

ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ (2539 : 2) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการรวมพลังของครูหรือพัฒนาครูให้มีความสามารถในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้สนองต่อหลักสูตร ครูได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และร่วมมือกันวางแผนพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ ขณะเดียวกันทำให้ครูมีความมั่นใจ มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของตน

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษามีความจำเป็น หรือความสำคัญดังนี้

1. การที่เทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้โรงเรียนมีความจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะที่สอดคล้องรองรับและทันเหตุการณ์

2. โรงเรียนแต่ละแห่งมีสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการแตกต่างกัน ผู้ที่ทราบปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริง ก็คือ ครูทุกคนในโรงเรียน การนิเทศภายในโรงเรียนจะช่วยให้ครูประสบความสำเร็จในการพัฒนา สามารถปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้สนองต่อหลักสูตร

3. เพื่อให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และร่วมมือกันวางแผนพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเพื่อจะได้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายอันเดียวกัน มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความรักและภักดีในอาชีพครูที่ตนปฏิบัติอยู่

4. เพื่อให้ครูมีความมั่นใจ มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของตน

1.2.4 ประเภทของงานนิเทศการศึกษา

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 272-273) ได้แบ่งประเภทการนิเทศการศึกษาออกตามวิธีปฏิบัติงานเป็น 4 แบบ คือ

1. การนิเทศเพื่อการแก้ไข (Correction) เป็นการนิเทศที่เกิดจากการพบข้อผิดพลาด และบกพร่องก็ให้หาทางช่วยแก้ไขโดยวิธีการต่าง ๆ
2. การนิเทศเพื่อป้องกัน (Preventive) เป็นการนิเทศที่พยายามหาวิธีการต่าง ๆ มาจัดดำเนินงานเพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น
3. การนิเทศเพื่อก่อ (Construction) เป็นการนิเทศที่เกิดจากความพยายามที่จะกระทำในทางที่เหมาะสมเพื่อความเจริญเติบโตในอนาคต เช่น การใช้ระเบียบวิธีสอนที่ดีเป็นประจำ ช่วยให้ง่ายใจ ช่วยกระตุ้นให้ครูทำงานด้วยความกระฉับกระเฉง
4. การนิเทศเพื่อสร้างสรรค์ (Creation) เป็นการนิเทศที่พยายามจะคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในโรงเรียน

นอกจากนี้ยังได้แบ่งประเภทการนิเทศโดยทั่ว ๆ ไปออกเป็น 5 แบบ คือ

1. การนิเทศแบบตรวจตรา (Inspection Supervision) เป็นการนิเทศที่ใช้การตรวจตรามากกว่าการแนะนำ เป็นการตรวจตราการสอนการทำงานของครูเป็นหลัก วิธีการนี้ครูจะขาดความคิดริเริ่ม มีความคับข้องใจในการทำงาน
2. การนิเทศแบบเสรีนิยม (Laissez Faire Supervision) เป็นการนิเทศที่ใช้หลักการประเมินค่าว่าดีเลวเพียงใด ไม่มีกฎเกณฑ์ที่วางไว้ร่วมกัน ปล่อยให้ครูสอนไปตามที่ตนเห็นสมควร ไม่มีการแนะนำแนวทางปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น ถ้าไม่มีเรื่องราวเกิดขึ้นก็ไม่สนใจ ถือว่าครูทำงานดีอยู่แล้ว เมื่อเกิดเหตุร้ายแรงมีผลเสียหายก็สายเกินแก้
3. การนิเทศแบบบังคับ (Coercive Supervision) เป็นการนิเทศที่มุ่งให้ครูเปลี่ยนแปลงการสอนตามที่ตัวเองต้องการอยากจะเป็น ขาดการยืดหยุ่น ตารางเรียนตารางสอนกำหนดไว้ตายตัว จะตรวจสอบตลอดเวลาว่าทำได้ตามกฎข้อบังคับที่วางไว้หรือไม่ ผู้สอนไม่มีหน้าที่ที่จะพิจารณาความมุ่งหมายของการสอน ผู้บังคับบัญชาควบคุมรับผิดชอบการสอนของครู
4. การนิเทศแบบฝึกอบรมและแนะนำ (Supervision as Training and Guidance) เป็นการนิเทศที่ผู้นิเทศเป็นผู้เลือกวิธีสอนให้ครูได้รับการอบรมหรือปฏิบัติงานตามแนวที่ศึกษานิเทศก์วางไว้ ครูไม่จำเป็นต้องคิดหาวิธีการของตนขึ้นใช้เอง เพราะวิธีการที่ได้ได้รับการฝึกจากศึกษานิเทศก์อยู่แล้ว ครูขาดความคิดริเริ่มเพราะต้องทำตามผู้นำตลอดเวลา มีขอบเขตจำกัดในการปรับปรุงตัวครูและวิธีสอนของครูเป็นสำคัญ
5. การนิเทศการศึกษาแบบประชาธิปไตย (Supervision as Democratic Professional Leadership) เป็นการนิเทศที่เน้นการทำงานเป็นกลุ่ม มติข้อตกลงจากกลุ่ม เคารพนับถือคนอื่น ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ดำเนินการแก้ปัญหาตามหลักเหตุผล

ตามขั้นตอน จัดสรรงานให้ครูได้ทำงานตามความสามารถของตน ส่งเสริมความเป็นผู้นำ ให้เกิดขึ้นในคนอื่น

1.2.5 หลักสำคัญของการนิเทศการศึกษา

หลักการนิเทศการศึกษา จะเป็นแนวทางให้บริหารการศึกษาหรือศึกษานิเทศก์ ได้ประสบผลสำเร็จในการช่วยครู นักเรียน และโรงเรียน ให้เป็นครู นักเรียน และโรงเรียน ที่มีคุณภาพ

ชาร์ล มณีศรี (2542 : 27 – 28) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาเป็นการกระตุ้นเตือน การประสานงานและแนะนำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ครูโดยทั่วไป

2. การนิเทศตั้งอยู่บนรากฐานของประชาธิปไตย

3. การนิเทศเป็นกระบวนการส่งเสริมสร้างสรรค์

4. การนิเทศกับการปรับปรุงหลักสูตรเป็นงานที่เกี่ยวข้องกัน

5. การนิเทศมุ่งส่งเสริมบำรุงขวัญ

6. การนิเทศคือการสร้างมนุษยสัมพันธ์

7. การนิเทศมีจุดมุ่งหมายที่จะขจัดช่องว่างโรงเรียนและชุมชน

กิติมา ปรีดีติลล (2532 : 273) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดของ บริกส์ และ จัสต์แมน (Briggs and Justman) ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาต้องเป็นประชาธิปไตย

2. การนิเทศการศึกษาต้องเป็นการส่งเสริมและสร้างสรรค์

3. การนิเทศการศึกษาควรจะต้องอาศัยความร่วมมือของวิทยากรหลายคน มากกว่าที่จะแบ่งผู้นิเทศออกเป็นรายบุคคล

4. การนิเทศการศึกษาควรตั้งอยู่บนรากฐานของการพัฒนาวิชาชีพมากกว่าจะเป็นความสัมพันธ์ส่วนบุคคล

5. การนิเทศการศึกษาจะต้องคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคล

6. จุดมุ่งหมายสูงสุดของการนิเทศการศึกษา คือ หาทางช่วยให้เด็กเกิดความรู้ความสามารถตามความมุ่งหมายของการศึกษา

7. การนิเทศการศึกษาจะต้องเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความรู้สึกรอบอันให้แก่ครูและการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างหมู่คณะ

8. การนิเทศการศึกษา ควรเริ่มต้นจากสภาพการณ์ปัจจุบันที่กำลังประสบอยู่

9. การนิเทศการศึกษา ควรเป็นการส่งเสริมความก้าวหน้าและความพยายามของครูให้สูงขึ้น

10. การนิเทศการศึกษาควรเป็นการส่งเสริมและปรับปรุงสมรรถวิสัยทัศนคติและข้อคิดเห็นของครูให้ถูกต้อง

11. การนิเทศพยายามหลีกเลี่ยงการกระทำอย่างเป็นพิธีการให้มาก
ควรทำง่าย ๆ
12. การนิเทศการศึกษา ควรใช้เครื่องมือและกลวิธีง่าย ๆ
13. การนิเทศการศึกษาควรตั้งอยู่บนหลักการและเหตุผล
14. การนิเทศการศึกษา ควรมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนและสามารถประเมินได้
ด้วยตนเอง

วิจิตร วรุตบางกูร, กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ และสุพิชญา วีระกุล (2524 : 21-22)
ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ที่สำคัญในนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. หาทางให้ครูรู้จักช่วยและพึ่งตัวเอง ไม่ใช่คอยจะอาศัยและหวังพึ่ง
ศึกษานิเทศก์หรือคนอื่นอยู่ตลอดเวลา
2. ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถที่จะวิเคราะห์และแยกแยะ
ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองได้
3. ต้องทราบความต้องการของครูแล้ววางแผนการนิเทศเพื่อตอบสนอง
ความต้องการนั้น ๆ
4. ศึกษาปัญหาต่าง ๆ ของครู และทำความเข้าใจกับปัญหานั้น ๆ แล้ว
พิจารณาหาทางช่วยแก้ไข
5. ชักจูงให้ครูช่วยกันแยกแยะและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน
6. การแก้ไขปัญหามีเกี่ยวกับการเรียนการสอน ควรเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้
ความคิดและลงมือกระทำเองให้มากที่สุด
7. รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของครู แล้วนำมาพิจารณา
ร่วมกัน
8. ช่วยจัดหาแหล่งวิทยากร อุปกรณ์การสอน ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้
ต่าง ๆ ให้แก่ครู
9. ช่วยจัดหาเอกสาร หนังสือ และตำราต่าง ๆ ให้แก่ครู
10. ช่วยให้ครูรู้จักจัดหาหรือจัดทำวัสดุอุปกรณ์การสอนที่ขาดแคลนด้วย
ตนเองโดยใช้วัสดุในท้องถิ่นที่มีอยู่
11. หาทางให้โรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความสัมพันธ์กัน
และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
12. ต้องยอมรับนับถือบุคลากรที่ร่วมงานในโรงเรียนนั้น ๆ และแสดงให้เห็นว่า
เขามีความสำคัญในสถานศึกษานั้น ๆ ด้วย
13. ช่วยให้ครูได้แสดงกิจกรรม และผลงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชน
ทราบโดยสม่ำเสมอ

14. ต้องทำความเข้าใจกับผู้บริหารโรงเรียนในส่วนที่เป็นหน้าที่ และ ความรับผิดชอบของกันและกัน

15. ช่วยประสานงานระหว่างโรงเรียน กับองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

16. รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์มาทำการวิเคราะห์และวิจัย

17. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ของการศึกษาอย่างแจ่มแจ้ง

เพื่อจะได้ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

วาสนา คุณาภิสิทธิ์ (2539 : 6) ได้กล่าวถึงหลักทั่วไปของการนิเทศศึกษาดังนี้

1. การนิเทศต้องเริ่มจากสิ่งที่มีอยู่แล้ว

2. ดำเนินการทีละขั้น

3. ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ชัดเจนโดยเฉพาะการสอน

4. สร้างบรรยากาศประชาธิปไตย

5. สร้างความเป็นกันเอง

6. ยกย่องการเป็นผู้นำกลุ่ม

7. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

8. รักษาบรรยากาศในการนิเทศ

9. คำนึงว่าการเปลี่ยนแปลงควรมาจากตัวผู้รับการนิเทศเอง มิใช่ถูกสั่ง

หรือบังคับ

10. เอาใจใส่ในทิศเป็นระยะ ติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุง

จะเห็นว่าหลักการนิเทศการศึกษาจะได้ผลดีนั้นต้องเริ่มจากศึกษาปัญหาต่าง ๆ ทำความเข้าใจกับปัญหาแล้วนำมาพิจารณาร่วมกัน วางแผนการนิเทศ วิเคราะห์และวิจัย ส่งเสริมความก้าวหน้าและความพยายามของครูให้สูงขึ้น เอาใจใส่ในทิศติดตามประเมินผล เพื่อการปรับปรุงเป็นระยะ

1.2.6 กระบวนการนิเทศการศึกษา

กระบวนการนิเทศ หมายถึง การดำเนินการในการนิเทศให้ได้รับความสำเร็จ

สังต์ อุทรานนท์ (2529 : 88 – 91) ได้พัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาใน ลักษณะของ “กระบวนการ” ที่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย มีขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

ขั้นที่ 1 การวางแผนการนิเทศ (Planning) ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ประชุมปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้ปัญหาได้ความต้องการ และความจำเป็นที่จะต้องมีการนิเทศ วางแผนเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานนิเทศ

ขั้นที่ 2 ให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำ (Informing) ให้ความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ จะดำเนินการว่า จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง มีขั้นตอนในการดำเนินการ ใด ๆ อย่างไรจึงจะให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ ขั้นนี้จำเป็นทุกครั้ง สำหรับการเริ่มการนิเทศ ที่จัดขึ้นใหม่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และก็มีมีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังเป็นไป

อย่างไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติงาน (Doing) ประกอบด้วยการปฏิบัติงานใน 3 ลักษณะคือ

1. การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากการดำเนินงานขั้นที่ 2

2. การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ ทำการนิเทศ และควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จตามกำหนด และมีคุณภาพ

3. การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารให้ความสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

ขั้นที่ 4 การสร้างขวัญและกำลังใจ (Reinforcing) เป็นการเสริมกำลังใจของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับนิเทศมีความมั่นใจและพึงพอใจ ซึ่งอาจดำเนินการไปพร้อมกับที่ผู้รับการนิเทศกำลังปฏิบัติงาน หรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นลงแล้วก็ได้

ขั้นที่ 5 ประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน (Evaluating) ผู้นิเทศประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมาแล้วว่าเป็นอย่างไร หากพบว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคต้องทำการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งอาจจะดำเนินการโดยให้ความรู้ในสิ่งที่ทำอีกครั้งหนึ่งสำหรับในกรณีที่ผลงานยังไม่ถึงขั้นที่พอใจ หรือปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดในกรณีที่การดำเนินงานไม่ได้ผล

กิติมา ปรีดีติติก (2532 : 277) ได้กำหนดขั้นตอนของกระบวนการนิเทศการศึกษาตามแนวทางของแฮร์ริส (Harris) ไว้ดังนี้

1. ขั้นวางแผน (Planning) ได้แก่ การคิด การตั้งวัตถุประสงค์ การคาดการณ์ล่วงหน้า การกำหนดตารางงาน การค้นหาวิธีปฏิบัติงานและการวางแผนงาน

2. ขั้นการจัดโครงการ (Organizing) ได้แก่ การตั้งเกณฑ์มาตรฐาน การรวบรวมทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งคนและอุปกรณ์ ความสัมพันธ์แต่ละชั้น การมอบหมายงาน การประสานงาน การกระจายอำนาจตามหน้าที่โครงสร้างขององค์กร และการพัฒนานโยบาย

3. ขั้นการนำเข้าสู่การปฏิบัติ (Leading) ได้แก่ การตัดสินใจ การเลือกสรรบุคคล การเร้าใจให้มีกำลังใจคิดริเริ่มอะไรใหม่ ๆ การสาธิต การจูงใจ และให้คำแนะนำ การสื่อสาร การกระตุ้นส่งเสริมกำลังใจ การแนะนำนวัตกรรมใหม่ ๆ และความสะอาดในการทำงาน

4. ขั้นการควบคุม (Controlling) ได้แก่ การสั่งการ การให้รางวัล การลงโทษ การให้ออก การตำหนิ การไล่ออก และการบังคับให้กระทำตาม

5. ขั้นประเมินผล (Appraising) ได้แก่ การตัดสินใจการปฏิบัติงาน การวิจัย และการวัดผล การปฏิบัติงาน กิจกรรมที่สำคัญ คือพิจารณาผลงานในเชิงปฏิบัติว่าได้ผลมากน้อยเพียงใด และวัดผลด้วยการประเมินอย่างมีแบบแผน มีความเที่ยงตรง ทั้งนี้ควรมีการวิจัยด้วย

วิจิตร วรุตบางกูร, กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ และสุพิชญา วีระกุล (2524 : 137)

ได้กล่าวว่กระบวนการการนิเทศประกอบไปด้วย

1. การสาธิตการสอน
2. การสังเกตการสอน
3. การประเมินมาตรฐานโรงเรียน
4. การประชุม
5. การอบรม
6. การค้นคว้าทดลองและการวิจัยด้านวิชาการ
7. การผลิตเอกสารทางวิชาการ
8. การปรับปรุงตนเอง

ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 6-13)

ได้เสนอกระบวนการนิเทศของศึกษานิเทศก์ไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ
 - 1.1 จัดทำแบบสำรวจสภาพที่แท้จริง
 - 1.2 ตรวจสอบข้อมูลให้แน่ชัด
 - 1.3 นำข้อมูลมาแจกแจง
 - 1.4 บันทึกรายการความต้องการและปัญหา
2. ขั้นวางแผนการนิเทศ
 - 2.1 เตรียมการวางแผน
 - 2.2 ลงมือปฏิบัติการวางแผน
 - 2.3 ประสานแผน
 - 2.4 เตรียมแผนไปปฏิบัติ
3. ขั้นการสร้างเครื่องมือนิเทศ
 - 3.1 ออกแบบเครื่องมือ
 - 3.2 จัดทำเครื่องมือ
 - 3.3 หาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
 - 3.4 นำเครื่องมือไปทดลอง
 - 3.5 ปรับปรุงแก้ไข
 - 3.6 นำเครื่องมือไปปฏิบัติการนิเทศ
4. ขั้นปฏิบัติการนิเทศ
 - 4.1 ประชุมคณะผู้นิเทศและผู้เกี่ยวข้อง
 - 4.2 กำหนดงานที่จะทำ
 - 4.3 แบ่งงานรับผิดชอบ

- 4.4 ทำความเข้าใจสังการนิเทศ
- 4.5 ตกลงระบบการเก็บข้อมูล
- 4.6 ปฏิบัติการนิเทศตามแผนงานหรือโครงการ
- 4.7 ประชุมเพื่อทบทวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอน
- 4.8 การนำข้อมูลไปใช้ดำเนินการต่อไป
- 4.9 ประชุมเพื่อสรุปผลการนิเทศ
- 5. การประเมินผลและรายงานผล
 - 5.1 วางแผนประเมิน
 - 5.2 ประเมินขั้นเตรียมงาน
 - 5.3 ประเมินขั้นการเริ่มต้นปฏิบัติงาน
 - 5.4 ประเมินระหว่างดำเนินงาน
 - 5.5 ประเมินขั้นสิ้นสุดโครงการ
 - 5.6 สรุปและรายงานผลประเมินผลโครงการ

สรุปได้ว่า การนำหลักการและแนวคิดต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติต้องอาศัย"กระบวนการ"

1.2.7 วิธีดำเนินการนิเทศ

สาย ภานรัตน์ (2517 : 52-54) ได้เสนอแนะเทคนิคการนิเทศไว้หลายอย่าง ดังนี้

1. เทคนิคเสนอแนะ ผู้นิเทศจะต้องหาทางเสนอแนะวิธีการต่าง ๆ เช่น วิธีสอน วิธีแก้ปัญหา และแหล่งความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ครูเพื่อให้ครูทราบและเลือกปฏิบัติได้ถูกต้อง
2. เทคนิคสาริต ผู้นิเทศจะต้องลงมือปฏิบัติงานให้ครูได้เห็นจริง อาจเป็นการสาธิตการสอน การจัดทำอุปกรณ์การสอนเพื่อเป็นแนวทางให้ครูปฏิบัติต่อไป
3. เทคนิคกับวิจัย ผู้นิเทศจะต้องพยายามเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความสามารถออกมาให้เต็มที่ แล้วช่วยเสริมต่อหรือตัดทอนบางสิ่งบางอย่างให้ในบางกรณีออกมาในรูปของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
4. เทคนิคชวนพาที่ ผู้นิเทศจะชักชวนพูดคุยเรื่องวิชาการและหลักการ โดยไม่ให้ครูรู้ตัวว่ากำลังถูกนิเทศ ในขณะเดียวกันก็สอดแทรกสิ่งที่ขาดตกบกพร่องได้
5. เทคนิคแพร่พิมพ์ ผู้นิเทศเสนอเทคนิคและวิทยาการใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ ให้แก่ครู อาจจะทำได้โดยการออกเอกสารทางวิชาการ หรือไม่ก็ออกไปนิเทศกับครูโดยตรง
6. เทคนิคปลุกมหานิยม ผู้นิเทศจะใช้มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับครู ยิ้มแย้มแจ่มใส พูดคุยกันด้วยปัญหาส่วนตัว และอื่น ๆ ในขณะเดียวกันก็สอดแทรกปัญหาทางวิชาการเข้าไปด้วย
7. เทคนิคการป้อนขนมมมเนย ผู้นิเทศจะค่อย ๆ หาทางฝึกครูให้แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เอง โดยการป้อนปัญหาจากง่ายไปหายาก ให้ครูช่วยกันคิด ช่วยกันหาทางแก้ไข จนสามารถที่จะคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเองได้

ประกาศ แสงเพชร (2521 : 222-230) ได้เสนอแนะวิธีการจัดการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

1. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน (Classroom Visitation) เป็นวิธีที่ศึกษานิเทศก์พบและสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียนเป็นรายบุคคล การเยี่ยมนิเทศนี้อาจจะเกิดขึ้นจากการที่ศึกษานิเทศก์วางแผนเองหรือเกิดจากความต้องการของครู

2. การแนะนำเป็นรายบุคคล (Individual Conference) การพบปะระหว่างครู และศึกษานิเทศก์เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้โอกาสศึกษานิเทศก์ได้ทำงานเป็นรายบุคคลกับครูในเรื่องปัญหาทางวิชาการของแต่ละคน เป็นวิธีการที่ทั้งสองคนได้ทำงานร่วมกัน

3. การประชุมกลุ่ม (Group Conference) การประชุมกลุ่มเป็นการพบปะระหว่างศึกษานิเทศก์ และครู ซึ่งอาจจัดเป็นกลุ่มย่อย ๆ หรือกลุ่มใหญ่ก็ได้ เพื่อจะศึกษาทำงานหรือสัมมนา

4. การประชุมปฏิบัติการ (Work Shop) เป็นวิธีการประชุมที่ผู้เข้าประชุมได้ลงมือปฏิบัติตนแก้ปัญหาด้วยกัน เป็นกลุ่มจริงแทนการนั่งฟัง หรือประชุมแบบอื่น ๆ ซึ่งผู้เข้าประชุมนั่งฟังแต่ฝ่ายเดียว ผลของการประชุมปฏิบัติการจะได้ผลงานหรือคำตอบต่อปัญหาและสมาชิกได้พัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาาร่วมกัน

5. การให้ครูสังเกตการสอน (Observation of Teaching) ได้แก่การให้ครูไปสังเกตการสอนของโรงเรียนอื่น ๆ การสาธิตการสอน การจัดตั้งศูนย์สมาชิก การสังเกตการสอนชั้นอื่น จุดประสงค์หลักของการให้ครูได้สังเกตการสอน ก็เพื่อให้ครูได้เห็นและเรียนรู้วิธีการที่ดี

6. การใช้เอกสาร (Bulletins, Guides, and Printed Aids) เอกสารที่ศึกษานิเทศก์เผยแพร่ให้ครู เพื่อพัฒนาการสอนนี้มีหลายประเภท อาจจะเป็นขององค์การต่าง ๆ ขององค์การอาชีพของสมาคม ของหน่วยงานรัฐบาล และของที่หน่วยศึกษานิเทศก์ผลิตขึ้นมา คุณค่าของเอกสารนี้เป็นประโยชน์มากเพราะจะช่วยลดงานด้านอื่น ๆ

7. การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน (Instructional Material) วัสดุอุปกรณ์การสอน เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอน ดังนั้นการที่ศึกษานิเทศก์ได้ช่วยครูในเรื่องนี้ เช่น ร่วมกับครูจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทดลองวัสดุอุปกรณ์ใหม่ ประเมิน การใช้อุปกรณ์ทำบัญชีและรายการวัสดุ ทำคู่มือการใช้วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนทำคู่มือการสอนต่าง ๆ ก็จะช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพดีขึ้น

ก้อ สวัสดิพานิชย์ (2525 : 148-149) ได้กล่าวถึงเทคนิคการนิเทศการศึกษาที่ใช้กันทั่ว ๆ ไปมี 7 ประการ ดังนี้

1. การนิเทศโดยตรง ได้แก่ การไปเยี่ยมโรงเรียน ศึกษาปัญหาที่โรงเรียนและให้ข้อคิดเห็น

2. การนิเทศโดยการอบรม

3. การจัดวัสดุและข่าวสารให้กับครู
4. การสาธิตการสอน
5. การจัดประชุมปฏิบัติการ
6. การจัดให้ไปดูการสอนในโรงเรียน
7. การแสดงตัวอย่าง จัดนิทรรศการ

การนิเทศเพื่อพัฒนาเป็นกลุ่ม ได้แก่

1. การจัดประชุมสัมมนา
2. การจัดประชุมปฏิบัติการ
3. การฝึกงาน
4. การศึกษากรณีตัวอย่าง
5. การสาธิต
6. การอภิปราย
7. การสนทนา
8. การจัดบรรยายหรือฟังปาฐกถา
9. ทักษะศึกษา
10. การร่วมปฏิบัติงานในคณะทำงาน คณะกรรมการ

การนิเทศเพื่อพัฒนาเป็นรายบุคคล ได้แก่

1. การฝึกงาน
2. การเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์
3. การเลือกวิชาเรียนในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย
4. การเข้ารับการฝึกอบรม
5. การศึกษาต่อ
6. การเป็นสมาชิกของสมาคมวิชาชีพ
7. การทดลองปฏิบัติงาน
8. การอ่าน
9. การเขียน
10. การศึกษาและดูงาน
11. การจัดทำโครงการ
12. การเป็นวิทยากร
13. การร่วมเป็นกรรมการ

สรุปได้ว่า การนิเทศมีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิคการนิเทศครูเป็นรายกลุ่ม และเป็นรายบุคคล เช่น การเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ การอภิปราย การประชุม การเยี่ยมชั้นเรียน การประเมินตนเอง เป็นต้น

1.2.8 การประเมินผลงานนิเทศการศึกษา

การประเมินผลงาน หมายถึง การตีค่าผลงานซึ่งดำเนินการไปแล้วว่า บังเกิดผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด

การประเมินผลงานนิเทศการศึกษา หมายถึง การประเมินผลเพื่อต้องการทราบ ว่า ผลงานที่ปฏิบัติเป็นไปตามแผนหรือได้รับผลดีเพียงใด ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

การดำเนินงานที่ดีย่อมมีการประเมินผล และติดตามผลอยู่เสมอ งานนิเทศ การศึกษาก็เช่นเดียวกัน

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 : 312) ได้กล่าวว่า การประเมินผลจะช่วยให้ศึกษานิเทศก์ได้ทราบในสิ่งต่อไปนี้

1. ผลงานที่ดำเนินไปเป็นระยะ ๆ นั้นได้ผลดีหรือไม่ มีปัญหาและข้อควรแก้ไขอย่างไร
2. งานที่ได้รับความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด และควรจะปรับปรุงอย่างไร
3. ผู้ร่วมงานมีศรัทธาในการทำงานมากน้อยเพียงใด ทั้งงานของตนเอง และรายบุคคล
4. วิธีการปฏิบัติงาน กำลังคน กำลังเงิน และวัสดุอุปกรณ์เป็นต้น เหมาะสม แก่งานหรือไม่เพียงใด
5. งานที่กำลังปฏิบัติอยู่นั้นเป็นประโยชน์แก่ครู นักเรียน และของคณะมากน้อยเพียงใด

ชาญชัย อาจิณสมมาตร (2525 : 67-68) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่ดำเนินการประเมินผลนั้น ด้วยจุดประสงค์ใหญ่ ๆ ดังนี้

1. เพื่อการวินิจฉัย (Diagnosis) ในการทำงานที่ต้องการจะรู้ว่าการกระทำใด ๆ บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด เป็นการค้นหาระดับ ทิศทาง ข้อดีข้อเสีย และสาเหตุที่จะทำให้เป็นประโยชน์ขึ้นได้ จุดมุ่งหมายก็คือเพื่อวินิจฉัยหาสาเหตุ ขั้นตอนการวินิจฉัยหาสาเหตุและผลจากการกระทำ ก็คือการประเมินผล
2. เพื่อการปรับปรุง (Improvement) การประเมินผลจะเป็นการนำไปสู่ขั้นตอนที่จำเป็นในการปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนทั้งหมด จุดมุ่งหมายของการนิเทศ การศึกษาก็เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทราบจุดแก่การปรับปรุงและพัฒนาได้ก็คือการประเมินผล
3. เพื่อการจูงใจ (Motivation) การประเมินผลจะช่วยก่อให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ผลที่น่าพอใจของการประเมินผลจะก่อให้เกิดความมั่นคงทางจิตวิทยา

แก่คณะครู นักเรียนและผู้ปกครองนอกจากนี้การประเมินผลยังช่วยก่อให้เกิดการประชาสัมพันธ์ที่ดีอีกด้วย

การประเมินผลการนิเทศการศึกษาต้องกระทำอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอจะช่วยให้การปรับปรุงวิธีการนิเทศที่เหมาะสมในครั้งต่อไป ลักษณะของการประเมินผลงานนิเทศการศึกษา

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 : 314) ได้แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทดังนี้

1. การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Formative Evaluation) ศึกษาวิเคราะห์ อาจจะมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ มี 2 แบบ คือ การประเมินผลว่ากิจกรรมต่าง ๆ ได้ดำเนินไปมากน้อยเพียงไร (Implementation Evaluation) และการประเมินผลความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน (Progress Evaluation)

2. การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ (Summative Evaluation) เพื่อสำรวจผลการปฏิบัติงานทั้งหมดว่าตรงกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงไร

ชาญชัย อาจิณสมมาตร (2525 : 69-71) ได้แบ่งประเภทของการประเมินออกเป็น 3 แบบคือ

1. แบบไม่เป็นทางการหรือไม่ควบคุม (Uncontrolled or Informal Evaluation) เป็นการตัดสินใจโดยการประมาณ และคิดว่ามันควรจะเป็นอย่างไร

2. แบบควบคุมหรือเป็นทางการ (Controlled or Formal Evaluation) การประเมินผลแบบนี้มีความสมบูรณ์ ความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นมากกว่า จะใช้เทคนิคทางสถิติซึ่งเป็นไปตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ มีการใช้ข้อสอบมาตรฐานเป็นเครื่องมือ

3. การประเมินผลตัวเอง (Self Evaluation) เป็นการศึกษาถึงความต้องการของตนอยู่เสมอ พยายามหาวิธีการใหม่ ๆ มาเพื่อทดลองแก้ปัญหา

การประเมินผลการนิเทศการศึกษาจะบรรลุเป้าหมาย จุดประสงค์ หลักเกณฑ์และความเที่ยงตรงที่ต้องการเพียงใด ศึกษาวิเคราะห์ต้องพิจารณาเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลงานนิเทศการศึกษา ซึ่งเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลงานนิเทศการศึกษาที่ใช้อยู่ทั่วไปมี ดังนี้

1. แบบสอบถาม
2. แบบทดสอบ
3. แบบสำรวจ
4. การสัมภาษณ์
5. การตรวจสอบผลงานภาคปฏิบัติ
6. การประชุมปรึกษาหารือและทบทวนการปฏิบัติงาน
7. การวิจัยในเชิงประเมินผล

ในขณะเดียวกันงานนิเทศการศึกษาจำเป็นต้องทำการประเมินหลาย ๆ ด้าน เช่น ตัวครู ตัวนักเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน และแม้แต่ตัวศึกษานิเทศก์เองก็จำเป็นต้องทำการประเมินเพื่อเป็นข้อมูล และเป็นแนวทางการวินิจฉัยการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนต่อไป

กิตติมา ปรีดีติลล (2532 : 317-322) ได้แนะนำวิธีการประเมินผลการนิเทศการศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินผลตัวนักเรียน การพิจารณาถึงประสิทธิภาพของการจัดการนิเทศการศึกษาอาจกระทำได้โดยวัดผลบางลักษณะเกี่ยวกับตัวนักเรียน เช่น การประเมินผลความก้าวหน้าของนักเรียน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาว่ามีมากน้อยเพียงใด ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยผลของการประเมินตัวนักเรียนนี้อาจช่วยบอกถึงความสำเร็จมากน้อยของการนิเทศการศึกษาได้ สิ่งที่สามารถประเมินจากนักเรียน ได้แก่ ความเจริญเติบโตทางด้านต่าง ๆ เช่น

1.1 ทางด้านร่างกาย อาจพิจารณาถึงความเจริญเติบโตของร่างกาย โดยดูถึงความสูง น้ำหนัก ส่วนกว้างของหน้าอก ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อ สภาพทางสุขภาพทางกาย และการตรวจร่างกาย

1.2 ทางด้านสติปัญญา อาจพิจารณาในเรื่องของความเฉลียวฉลาด ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ความเข้าใจและทักษะ ความคิดและความสามารถอื่น ๆ ตลอดจนสมรรถวิสัยในการแก้ปัญหา

1.3 ทางด้านอารมณ์ พิจารณาถึงอารมณ์ ความซาบซึ้ง ความสนใจ ความถนัด การปรับตัวทางอารมณ์ เจตคติ และความคิดเห็น

1.4 ทางสังคม อาจพิจารณาถึงความสามารถทางสังคม ความสัมพันธ์ทางสังคม การปรับตัวทางสังคม ความรับผิดชอบทางสังคม และการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะพลเมืองคนหนึ่ง ความสามารถและทักษะทางวิชาชีพ ความรักชาติ และการเป็นพลเมืองดี

1.5 ทางด้านบุคลิกภาพ อาจพิจารณาถึงความอดุสสาหะ ความซื่อสัตย์ ความคิดริเริ่ม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความต้องการความถูกต้อง อุปนิสัย และพฤติกรรม ความประพฤติและลักษณะนิสัย

2. การประเมินผลตัวครู ครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเรียนการสอน ดังนั้นการประเมินผลในตัวครูจึงเป็นสิ่งจำเป็น การประเมินผลตัวครูของศึกษานิเทศก์ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการบริหาร แต่เป็นการปรับปรุงตัวครู ควรวัดความมีประสิทธิภาพสิ่งดังกล่าวเป็นเรื่องซับซ้อนมาก เพราะเต็มไปด้วยความยากลำบากต่าง ๆ นานา เช่น ความคิดรวบยอดที่กว้างเกี่ยวกับคำว่า “การสอน” และ “ประสิทธิภาพ” งานต่าง ๆ มากมายที่ครูต้องทำ และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ

3. การประเมินตัวศึกษานิเทศก์ ทำได้ 2 ลักษณะคือ ศึกษานิเทศก์เป็นผู้ประเมินตนเอง หรือให้หมู่คณะช่วยประเมินให้ โดยทั่วไปแล้วการประเมินศึกษานิเทศก์มักตั้งอยู่บนพื้นฐานของกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การวางแผนโปรแกรมการนิเทศการศึกษา การทำบันทึกการนิเทศ จำนวนครั้งของการนิเทศที่ครูได้รับ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจะต้องเพิ่มขึ้นและดีขึ้น เป็นต้น

4. การประเมินผลหลักสูตรและสิ่งแวดล้อม หลักสูตรเป็นหัวใจของกระบวนการเรียนการสอน ประสิทธิภาพของโรงเรียนจะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดหลักสูตรมีบทบาทที่สำคัญ การพิจารณาว่าหลักสูตรดีหรือไม่เพียงใด อาจพิจารณาจากหลักการพิจารณาหลักสูตรที่ดี เช่น หลักสูตรที่ดีต้องยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก เป็นต้น ส่วนการประเมินสิ่งแวดล้อมอาจใช้แบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ ให้ค่าคะแนนของการตอบแบบสอบถาม แล้วจึงนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่า หลักสูตรและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีลักษณะอย่างไร ต้องการให้มีการปรับปรุงมากน้อยเพียงไร

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการชี้แนะ แนะนำและให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ผลตามจุดหมายที่วางไว้ การนิเทศการศึกษามีใช้จะพึงเล็งปรับปรุงตัวครูเท่านั้น หากแต่พึงเล็งคลุมไปถึงนโยบายการศึกษา จุดประสงค์ของการให้การศึกษา ความเหมาะสมของหลักสูตรที่ใช้ วัสดุอุปกรณ์ การสอนและวิธีสอนของครู สิ่งแวดล้อมของครูและเด็กในขณะที่ยังเรียน ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ในส่วนตัวครูและเด็ก บุคคลที่ทำหน้าที่นี้เทศไม่จำเป็นต้องเป็นศึกษานิเทศก์แต่ผู้เดียว ใครก็ได้ที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูในโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารการศึกษา วิธีการนิเทศ การศึกษาที่นิยมใช้กันอยู่ ได้แก่ วิธีการเยี่ยมชั้นเรียน การพบปะเป็นรายบุคคลกับครู การสาธิตการสอน การประชุมกลุ่ม การฝึกอบรม การผลิตเอกสาร วิชาการ การค้นคว้าทดลอง และวิจัยด้านวิชาการ เป็นต้น การนิเทศการศึกษาจะประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ต้องเริ่มงานจากปัญหาของครู ให้ครูมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน และมีการประเมินผลการนิเทศการศึกษาด้วยในที่สุด

1.3 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษา. 2544) เป็นหลักสูตรแกนกลางมีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สารการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับบริหารพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ

ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลัก ผู้เรียนสำคัญที่สุด สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน เกิดการปลูกฝังอย่างต่อเนื่อง มีการประสานสัมพันธ์และร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชน พัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาให้ครอบคลุม หลักสูตรและกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นสากล

1.3.1 หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ กำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทย ควบคู่ความเป็นสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

1.3.2 จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข อยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีคิดวิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์

4. มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญหา และทักษะในการดำเนินชีวิต

5. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค

6. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

7. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสังแวดล้อม

8. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

1.3.3 โครงสร้าง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้ กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะ หรือกระบวนการการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน เป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ภาษาไทย

2.2 คณิตศาสตร์

2.3 วิทยาศาสตร์

2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา

2.6 ศิลปะ

2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2.8 ภาษาต่างประเทศ

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิทางอารมณ์ การเรียนรู้เชิงพหุปัญญาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี

3.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง อย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและผู้นำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

4. มาตรฐานการเรียนรู้ เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้จุดหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6

5. เวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800-1,000 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 4-5 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000-1,200 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า 1,000-1,200 ชั่วโมง
โดยเฉลี่ยวันละ 5-6 ชั่วโมง

1.3.4 การจัดหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับผู้เรียนทุกคน

ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถปรับใช้ได้กับการจัดการศึกษาทุกระดับ ทั้งในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

สถานศึกษาต้องจัดสาระการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่มในทุกชั้น ให้เหมาะสมกับ ธรรมชาติการเรียนรู้ และระดับพัฒนาการของผู้เรียน โดยในช่วงการศึกษาภาคบังคับ คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จัดหลักสูตรเป็นรายปี และชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4-6 จัดเป็นหน่วยกิต

1.3.5 การจัดการเรียนรู้

การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ การจัด การเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลายเน้นการจัดการเรียนการสอน ตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งจัดได้หลายลักษณะ คือ

1. การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว
2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน
3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ
4. การบูรณาการแบบโครงการ

1.3.6 สื่อการเรียนรู้

ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย ซึ่งจะส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด เข้าใจง่าย และรวดเร็วขึ้น เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนรู้เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ อย่างแท้จริง สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานควร ดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
2. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน และสำหรับเสริมความรู้ของผู้สอน
4. ศึกษาวิธีการเลือกและการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม หลากหลาย และสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่าง ระหว่างบุคคลของผู้เรียน
5. ศึกษาวิธีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำ ขึ้นเองและที่เลือกนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์และประเมินสื่อการเรียนรู้ที่อยู่ในชั้นนั้นอย่างสม่ำเสมอ

6. จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษา ค้นคว้า แลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ และพัฒนา สื่อการเรียนรู้

7. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อ และการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ

1.3.7 การวัดประเมินผลการเรียนรู้

สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับ คุณภาพของผู้เรียน แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

1. การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดหมายสำคัญ คือ มุ่งหาคำตอบว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด

2. การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบ ความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้นปีและช่วงชั้น

3. การประเมินคุณภาพระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียน ในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระอื่น ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดต่อไป

1.4 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่ 1 : การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 : เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 : ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1 : เข้าใจและเห็นคุณค่าของชีวิต ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 : การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล

มาตรฐาน พ 3.1 : เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา

มาตรฐาน พ 3.2 : รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจําอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณ ในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

สาระที่ 4 : การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 : เห็นคุณค่า และมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ

การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 : ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 : ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ
อุบัติเหตุการใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

วิลสัน (Wilson. 1977 : 38) ได้วิจัยเกี่ยวกับข้อสังเกตของศึกษานิเทศก์ในเรื่องการสังเกตของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศครูประถมศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งว่า เพื่อทราบความต้องการการนิเทศของครูประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการนิเทศแบบนิเทศภายในโรงเรียนขึ้น และยังพบว่า บุคลิกภาพของครูไม่มีผลต่อกระบวนการนิเทศแต่อย่างใด

เอเชอวาเรีย (Echervaria. 1981 : 42) ได้วิจัยเรื่องราวความต้องการการฝึกอบรมของครูประจำการตามการรับรู้ของครูและครูใหญ่ ในโรงเรียนประถมศึกษา ประเทศเปอร์โตริโก เครื่องที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจการประเมินความต้องการของครู (Teacher Needs Assesment Surver) ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ครู 283 คน และครูใหญ่ 28 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา 28 โรงเรียน ในประเทศเปอร์โตริโก โดยศึกษาความต้องการการฝึกอบรมของครูใน 7 ประเด็น คือ

1. การประเมินพฤติกรรมของนักเรียน
2. การเตรียมการสอน
3. การดำเนินการสอน
4. การปฏิบัติงานบริหาร
5. การสื่อความหมายและมนุษยสัมพันธ์
6. การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล
7. การพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองของนักเรียน

เฟลมมิง (Fleming. 1981 : 41) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาที่ดำเนินการสอนตามเอกัตภาพ โดยการสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถามแก่ครู 174 คน และครูใหญ่ 9 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถที่ต้องการพัฒนาในเรื่องสร้างแรงจูงใจ แต่ก็ระบุว่าเคยผ่านการศึกษอบรมในเรื่องนี้มาแล้ว ครูต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอบรม และต้องการเข้ารับการศึกษอบรมด้วยครูต้องการวิทยากรการฝึกอบรมจากหน่วยงานภายนอก เช่น วิทยาลัย มหาวิทยาลัย

และผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ครูส่วนใหญ่ระบุว่ายังไม่ได้รับการอบรมมากเท่าที่ต้องการ

ทอทเทน (Totten. 1983 : 44) ได้ทำการวิจัยการวิเคราะห์ความต้องการการฝึกอบรม ของครูประจำการ ในระดับมิดเดิลเกรม ตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร โดยการสำรวจความคิดเห็นจากครูและผู้บริหารโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 21 โรงเรียน ในรัฐอริโซนา ผลการวิจัยพบว่า ครูชายและผู้บริหารเห็นพ้องกันว่า ความสามารถในการสอนที่สำคัญต้องการพัฒนา ได้แก่ เรื่องเทคนิคการสร้างแรงจูงใจ การสอนตามเอกัตภาพ การใช้คอมพิวเตอร์ในโรงเรียน วิธีการพัฒนาความสามารถคือการสัมมนา การนิเทศการสอน แบบคลินิก การประชุมปฏิบัติการ การสังเกตการสอนจากโรงเรียนอื่น และการศึกษาด้วยตนเอง เมื่อจัดกลุ่มอายุแล้ว พบว่า กลุ่มผู้มีอายุ 40 ปีลงมาเห็นว่า ความสามารถในการสอนที่สำคัญ ได้แก่ เทคนิคการสร้างแรงจูงใจ การสอนตามเอกัตภาพ จิตวิทยาวัยก่อนวัยรุ่น และการประเมินผลมาตรฐานนักเรียน

เมลนิชุก (Melnychuk. 1992 : 52) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ความเข้าใจในการใช้หลักสูตรการศึกษาในชีวิตจริงของครูพลศึกษา” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจความหมายของการนำหลักสูตรใหม่ไปใช้ของครูพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาวิธีการศึกษาดำเนินการโดยการสังเคราะห์ เอกสาร วารสาร บทความ สังเกตการสอน สันทนา สัมภาษณ์ และการวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเหตุและผล ทั้งนี้เพื่อมุ่งที่จะอธิบายแจกแจงพฤติกรรมและกิจกรรมต่าง ๆ ในรายละเอียดของครูผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง ผลการวิจัยจึงสรุปได้ 2 เรื่อง คือ เรื่อง เกี่ยวกับความรู้สึกและเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของครูพลศึกษาที่มีต่อหลักสูตรใหม่ที่ตนเกี่ยวข้องอยู่ รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ความรู้สึกที่เด่นชัด คือ ความพอใจ ความภาคภูมิใจ ความเหนื่อยล้า ความคับข้องใจ ความไม่มีอำนาจและความฝันที่อยากจะได้โลกที่สมบูรณ์แบบที่สุด ส่วนความสัมพันธ์นั้น เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหาร ครูแนะแนว เพื่อร่วมงาน นักเรียนและผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของครูที่มีต่อหลักสูตรใหม่ กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า ความเห็นในเรื่อง ความต้องการการฝึกอบรม ตามทัศนะของครูผู้สอนและครูใหญ่ต่างกัน แต่ทั้งสองกลุ่มเห็นพ้องกันในเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความคิดเห็น กล่าวคือทั้งสองกลุ่มเห็นว่า การเตรียมการสอนเป็นเรื่องที่ต้องการการอบรมมากที่สุด

4.2 งานวิจัยในประเทศ

อนันต์ เอียวเจริญ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความต้องการทางด้านการนิเทศของครูพลศึกษา โรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา” โดยส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าหมวดพลานามัย และครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา จำนวน 234 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูพลศึกษามีความต้องการด้านการนิเทศในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ ได้แก่ ต้องการให้ทางศึกษานิเทศก์ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นกันเองกับผู้อื่นได้ดี มีความศรัทธาในอาชีพของตน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นประชาธิปไตย มีความเป็นผู้นำ และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
 2. ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ต้องการให้ศึกษานิเทศก์ จัดให้มีการอบรม แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ตลอดจนเทคนิควิธีการสอนพลศึกษาระหว่างครูพลศึกษา ในเขตการศึกษาเดียวกัน ช่วยจัดหาหรือแนะนำตำรา เอกสาร หรือคู่มือที่เกี่ยวกับการเรียน การสอนพลศึกษา และช่วยแนะนำวิธีการสอนแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ
 3. ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ได้แก่ ต้องการให้ศึกษานิเทศก์ช่วยจัดหา อุปกรณ์กีฬาที่โรงเรียนขาดแคลน จัดหาวัสดุทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน ร่วมมือกับทางโรงเรียนในการหารายได้พิเศษ เพื่อซื้ออุปกรณ์หรือสร้างสนามฝึกพลศึกษา และช่วยแนะนำในการผลิตอุปกรณ์ทางพลศึกษาขึ้นใช้เอง
 4. ด้านการประเมินผล ได้แก่ ต้องการให้ศึกษานิเทศก์ จัดประชุมสัมมนา เพื่อเผยแพร่ความรู้ในด้านการวัดผลประเมินผลพลศึกษาในเขตการศึกษาเดียวกัน ช่วยวิเคราะห์ปัญหาหลักสูตรและการเรียนการสอนพลศึกษา และช่วยสร้างแบบทดสอบ มาตรฐานเพื่อวัดผลวิชาพลศึกษา
 5. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ ต้องการให้ศึกษานิเทศก์ช่วยกันสนับสนุน ส่งเสริมยกระดับมาตรฐานทางกีฬาของโรงเรียน และส่งเสริมการแข่งขันกีฬากายในและ กายนอกโรงเรียน ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมการแข่งขันภายในโรงเรียน และช่วย ประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารกับสายงานวิชาพลศึกษา เพื่อสนับสนุนและให้งบประมาณ ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านพลศึกษาอย่างเพียงพอ
 6. ด้านอื่น ๆ ชนิดของการนิเทศที่ครูพลศึกษาต้องการ ได้แก่ การนิเทศ แบบเยี่ยมเยียน (โดยศึกษานิเทศก์มาเอง) แบบสาธิต และแบบประชุมใหญ่
- การเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลานามัยกับครูพลศึกษาเกี่ยวกับ ความต้องการนิเทศด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน
- พัชรี ศิลป์ไชย (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการทางด้านการนิเทศของครูพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษา ได้ส่งแบบสอบถามไปยัง กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นหัวหน้าหมวดพลานามัย จำนวน 142 คน และครูพลศึกษา จำนวน 142 คน ซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์ พลศึกษาควรมีคุณสมบัติดังนี้คือ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความศรัทธาในอาชีพของตน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นประชาธิปไตย มีความเป็นผู้นำ และสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ด้านความต้องการด้านการสอนนั้น ครูต้องการให้ศึกษานิเทศก์พลศึกษาทำการอบรมและแลกเปลี่ยนความรู้กับเทคนิควิธีการสอน

พลศึกษา ความต้องการด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์กีฬา โสตทัศนูปกรณ์ ช่วยแนะนำผลิตอุปกรณ์การสอนพลศึกษา ความต้องการให้ช่วยสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน เพื่อวัดผลวิชาพลศึกษา

ชัชพงษ์ สุวรรณรักษ์ (2526 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความต้องการความช่วยเหลือของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษาจากผู้นิเทศ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 199 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาทางวิชาการ และความต้องการความช่วยเหลือในทางวิชาการและอื่น ๆ ทุกด้านจากผู้นิเทศอยู่ในระดับสูง ทั้งครูและผู้บริหารต้องการความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนมากกว่าด้านอื่น ๆ ครูมีวุฒิทางการศึกษาดำเนินการความต้องการความช่วยเหลือมากกว่าครูที่มีวุฒิทางการศึกษาสูง ควรมีทักษะในระดับมาก คือ การตัดสินใจสั่งการได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องและเที่ยงธรรม และในการจัดอันดับความสำคัญของทักษะในการนิเทศโดยส่วนใหญ่ศึกษานิเทศก์อำเภอและครูได้มีความเห็นว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มีความสำคัญมากที่สุด

จำรัส เกิดควน (2526 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศทางด้านวิชาการของครูโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามตามความต้องการนิเทศทางวิชาการ ซึ่งจำแนกเป็นด้านหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การประเมินผล กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูในโรงเรียนเอกชน ระดับมัธยมศึกษาสายสามัญ ผลการวิจัยพบว่า ครูทุกกลุ่มต่างต้องการการนิเทศทางวิชาการมากทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบ ตามมาตรฐานของโรงเรียนแล้ว ปรากฏว่าครูในโรงเรียนมาตรฐานพอมีความต้องการการนิเทศด้านหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล มากกว่าโรงเรียนมาตรฐานดี และมีความต้องการการนิเทศด้านสื่อการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนมาตรฐานปานกลาง และไม่พบความแตกต่างเมื่อเปรียบเทียบความต้องการของครูที่มีวุฒิและระยะเวลาทำงานแตกต่างกัน

ลิขิต อมาตยคง (2530 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษาเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ได้ส่งแบบสอบถามผู้บริหารและครูพลศึกษาจำนวน 358 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านคุณสมบัติของพลศึกษานิเทศก์ ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่และตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนเป็นอย่างดี และมีความศรัทธาในวิชาชีพของตน
2. ด้านการเรียนการสอน ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ช่วยแนะนำครูพลศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมกับเนื้อหาและสภาพห้องเรียน

ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ช่วยสร้างนโยบายและกระตุ้นให้ครูพลศึกษาร่วมกันปรับปรุงวิธีสอน และปฏิบัติตามหลักสูตรวิชาพลศึกษา

3. ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ช่วยแนะนำ ครูพลศึกษาให้รู้จักดัดแปลงอุปกรณ์การสอนที่ไม่ใช่แล้วให้ใช้ประโยชน์ได้อีก ต้องการให้ พลศึกษานิเทศก์แนะนำวิธีผลิตอุปกรณ์ทางพลศึกษาขึ้นใช้เอง ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ ช่วยแนะนำและสนับสนุนให้ครูใช้วัสดุทัศนูปกรณ์

4. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ช่วยแนะนำ การจัดกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ เช่น การสาธิตทางการกีฬา นิทรรศการของการกีฬา ต้องการ ให้พลศึกษานิเทศก์ช่วยส่งเสริม และช่วยครูพลศึกษาในการจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิชาการ และเผยแพร่ความรู้ทางพลศึกษา

5. ด้านการวัดและประเมินผล ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ช่วยแนะนำและชี้แจง ให้เข้าใจกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ ช่วยแนะนำเกี่ยวกับการเลือกใช้ข้อทดสอบและวิธีทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียน พร้อมทั้งติดตามผลและวิเคราะห์ผลการทดสอบ

6. ด้านเอกสารคู่มือการอบรมสัมมนา ต้องการได้รับเอกสารที่เกี่ยวกับการ เปลี่ยนแปลงกฎกติกาต่าง ๆ ทางกีฬา ต้องการได้รับเอกสารคู่มือทางพลศึกษา จากพลศึกษานิเทศก์

7. ด้านบุคลากรที่จะทำการนิเทศ ต้องการนิเทศโดยศึกษานิเทศก์จาก กรมพลศึกษา และศึกษานิเทศก์จากสำนักงานการศึกษาเอกชน

8. ด้านความคิดเห็นอื่น ๆ พลศึกษานิเทศก์ควรผ่านการศึกษาอบรมเกี่ยวกับ หลักและวิธีสอนวิชาพลศึกษา หลักการนิเทศการศึกษาพลศึกษา และหลักสูตรวิชาพลศึกษา ลักษณะการนิเทศควรจะเป็นการนิเทศแบบสาริต และการมานิเทศควรจะมีการปรึกษากัน ก่อนมาเยี่ยม นิเทศปรึกษากันก่อนและปรึกษากันหลังเยี่ยมนิเทศ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษาเกี่ยวกับความต้องการ การนิเทศทั้ง 8 ด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปรีชา ทัพพรหมเจริญ (2530 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของ ครูพลศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนิเทศพลศึกษา ของศึกษานิเทศก์พลศึกษา เขตการศึกษา 6 โดยสอบถามผู้บริหารจำนวน 82 คน ครูพลศึกษา จำนวน 325 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีต่อ การนิเทศพลศึกษาของศึกษานิเทศก์พลศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2. ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศ
พลศึกษาของศึกษานิเทศก์พลศึกษา ไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศ
การศึกษาของศึกษานิเทศก์พลศึกษา ไม่แตกต่างกัน
4. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศการศึกษา
ของศึกษานิเทศก์พลศึกษา ไม่แตกต่างกัน

5. ครูพลศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศ
การศึกษาของศึกษานิเทศก์พลศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศ
พลศึกษาของศึกษานิเทศก์พลศึกษา ไม่แตกต่างกัน

7. ครูพลศึกษาโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนิเทศ
พลศึกษาของศึกษานิเทศก์พลศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรรทอง จิรเดชากุล (2541 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศ
การสอนพลศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน
โดยส่งแบบสอบถาม ไปยังครูผู้สอนพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2538
จำนวน 1,080 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านหลักสูตรและด้านวิธีการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ครูผู้สอนพลศึกษา มีความต้องการการนิเทศการสอนพลศึกษา ดังนี้

1.1 ครูผู้สอนพลศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีความต้องการการนิเทศ
การสอนพลศึกษา ไม่แตกต่างกัน

1.2 ครูผู้สอนพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษาและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา
ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การสอนมาก และมีประสบการณ์การสอนน้อย มีความต้องการ
การนิเทศการสอนพลศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา ครูผู้สอนพลศึกษาทั้งเพศ วุฒิทางพลศึกษา
และประสบการณ์การสอน มีความต้องการการนิเทศการสอนพลศึกษา แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล
การเรียน ครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศ ดังนี้

3.1 ครูผู้สอนพลศึกษาเพศชายและเพศหญิง ครูผู้สอนพลศึกษาที่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการการนิเทศการสอนพลศึกษา
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ครูผู้สอนพลศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนมากและมีประสบการณ์การสอนน้อย มีความต้องการการนิเทศการสอนพลศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระวี จิระเดชากุล (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนพลศึกษา และครูร่วมงาน ที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน โดนใช้แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน 300 คน ครูผู้สอนพลศึกษา ครูร่วมงาน อย่างละ 400 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการเตรียมการสอน ครูผู้สอนพลศึกษามีพฤติกรรมด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 2. ด้านวิธีสอน ครูผู้สอนพลศึกษามีพฤติกรรมด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ปรากฏว่า มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 3. ด้านการรักษาความปลอดภัยในการฝึกทักษะ ขณะเรียนพลศึกษา ครูผู้สอนพลศึกษามีพฤติกรรมด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ปรากฏว่า มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 4. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ครูผู้สอนพลศึกษามีพฤติกรรมด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด และความคิดเห็นของทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน
 5. ด้านการใช้อุปกรณ์การสอนพลศึกษา ครูผู้สอนพลศึกษามีพฤติกรรมด้านนี้อยู่ในระดับมาก และความคิดเห็นของทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน
 6. ด้านการควบคุมชั้นเรียนและสร้างบรรยากาศในการเรียน ครูผู้สอนพลศึกษามีพฤติกรรมด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ปรากฏว่า มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 7. ด้านการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนพลศึกษามีพฤติกรรมด้านนี้อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ปรากฏว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
- สรุปได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย ครูผู้สอนพลศึกษามีความต้องการการนิเทศการสอนพลศึกษา ดังนี้

1. ลักษณะการนิเทศควรจะเป็นการนิเทศแบบสาคิต และการมานิเทศควรจะมีการปรึกษากัน ก่อนมาเยี่ยม นิเทศปรึกษากันก่อนและปรึกษากันหลังเยี่ยมนิเทศ
2. ศึกษานิเทศก์มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่และตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนเป็นอย่างดี และมีความศรัทธาในวิชาชีพของตน
3. ครูผู้สอนพลศึกษามีความต้องการในการนิเทศการสอน ดังนี้

- 3.1 ด้านหลักสูตรและด้านวิธีการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
- 3.2 ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์
- 3.3 ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา
- 3.4 ด้านการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอน
- 3.5 ด้านการวัดผลและประเมินผล
- 3.6 ด้านเอกสารคู่มือการอบรมสัมมนา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1 จำนวน 568 คน และเขต 2 จำนวน 584 คน รวมทั้งสิ้น 1,152 คน จำนวนโรงเรียน เขต 1 จำนวน 284 โรงเรียน เขต 2 จำนวน 292 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 576 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 200 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา หาขนาดกลุ่มตัวอย่างยึดจำนวนประชากรเป็นหลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 10-15 ของจำนวนประชากรทั้งหมด (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 38) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ร้อยละ 15 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.1 เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 จำนวน 100 คน เป็นครูพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 50 คน ครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 50 คน
 - 1.2 เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 จำนวน 100 คน เป็นครูพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 50 คน ครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 50 คน
2. กำหนดจำนวนโรงเรียน โดยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 จำนวน 50 โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 จำนวน 50 โรงเรียน

3. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน โดยการกำหนดสัดส่วนโรงเรียนแต่ละอำเภอตามเขตพื้นที่การศึกษา

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขต	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง			
	โรงเรียน	วุฒิพลศึกษา		เพศ		รวม	โรงเรียน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	รวม
		มีวุฒิ	ไม่มีวุฒิ	ชาย	หญิง					
1	284	107	461	302	266	568	50	50	50	100
2	292	99	485	283	301	584	50	50	50	100
รวม	576	206	946	585	567	1,152	100	100	100	200

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอนของครูสอนพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert, 1958 : 45). กำหนดความต้องการเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งผ่านการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบ แก้ไข แล้วนำมาปรับปรุงตามที่แนะนำ ซึ่งแบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านทักษะและเนื้อหา
3. ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน
5. ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน
6. ด้านวิธีการและรูปแบบนิเทศ

7. ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ เอกสาร บทความ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้อง นำมาปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบซ้ำ
3. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบสอบถาม
4. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบแก้ไขแล้วนำมาปรับปรุงตามที่แนะนำ
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95
7. นำแบบสอบถามที่หาความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขอนหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ถึงโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และนัดหมายวันเวลาที่มารับแบบสอบถามคืน

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทุกฉบับที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอน ของครูพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ทั้ง 7 ด้าน มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. นำข้อมูลจากตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ มาวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยการสังเคราะห์จัดหมวดหมู่และลำดับของคำตอบ จัดข้อมูลที่มีความซ้ำซ้อนกันออก เรียบเรียงภาษาให้ถูกต้องแต่คงความหมายเดิมไว้ มาสรุปและนำเสนอเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศ
การสอนของครูพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
2. % แทน จำนวนร้อยละ
3. f แทน ความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าร้อยละจำแนกตามเพศและวุฒิทางพลศึกษา (N = 200)

สภาพทั่วไป			ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	108	54.00
	หญิง	92	46.00
	รวม	(N) 200	100
2. วุฒิทางพลศึกษา	มีวุฒิ	74	37.00
	ไม่มีวุฒิ	126	63.00
	รวม	(N) 200	100

จากตาราง 2 แสดงว่า ครูสอนพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำนวน 200 คน
เป็นชาย จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 หญิง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ
46.00 มีวุฒิทางพลศึกษา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา
จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา
ดังปรากฏในตาราง 3-30

ตาราง 3 ค่าร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย
ด้านหลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546
(N = 200)

รายการ	สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ					
	ความเป็นจริง							
		ไม่ เข้าใจ	ไม่ เข้าใจ	มาก ที่สุด	มาก ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1. ความเข้าใจด้านหลักการ ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	f	106	2	4	58	40	6	-
	%	98.10	1.90	3.70	53.70	37.00	5.60	-
2. ความเข้าใจด้านจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	f	107	1	2	56	41	7	2
	%	99.10	0.90	1.90	51.90	38.00	6.50	1.90
3. ความเข้าใจด้านโครงสร้าง ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	f	106	2	4	57	45	2	-
	%	98.10	1.90	3.70	52.80	41.70	1.90	
4. การจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษา และพลศึกษา	f	101	7	2	54	42	8	2
	%	93.50	6.50	1.90	50.00	38.90	7.40	1.90

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		เข้าใจ	ไม่	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
			เข้าใจ					
5. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	f	96	12	17	38	46	7	-
ในกลุ่มสาระสุขศึกษาและ	%	88.90	11.10	15.70	35.20	42.60	6.50	-
พลศึกษา								
6. การประเมินผลการใช้	f	101	7	10	46	47	5	-
หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษา	%	93.50	6.50	9.30	42.60	43.50	4.60	-
และพลศึกษาระดับห้องเรียน								
7. การวิเคราะห์หลักสูตร	f	10	98	5	44	52	6	1
กลุ่มสาระสุขศึกษาและ	%	9.30	90.70	4.60	40.70	48.10	5.60	0.90
พลศึกษา								
8. การแปลงหลักสูตรสู่	f	94	14	11	38	46	12	1
แผนการสอน	%	87.00	13.00	10.20	35.20	42.60	11.10	0.90
9. การจัดทำกำหนดการสอน	f	101	7	5	59	33	6	5
และโครงการสอน	%	93.50	6.50	4.60	54.60	30.60	5.60	4.60
10. การเขียนแผนการสอน	f	104	4	5	53	40	7	3
	%	96.30	3.70	4.60	49.10	37.00	6.30	2.80
11. การเลือกใช้วิธีสอนให้	f	102	6	3	57	38	5	5
สอดคล้องกับหลักสูตร	%	94.40	5.60	2.80	52.80	35.20	4.60	4.60
12. การเขียนจุดประสงค์	f	101	7	9	51	44	1	3
เชิงพฤติกรรม	%	93.50	6.50	8.30	47.20	40.70	0.90	2.80
รวม	f	1129	167	77	611	514	72	22
	%	87.11	12.88	5.94	47.16	39.66	5.55	1.69

จากตาราง 3 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย
ด้านหลักสูตร โดยรวมส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจในหลักสูตรด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ
87.11 ยกเว้น การวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีความเข้าใจร้อยละ
9.30 ไม่เข้าใจร้อยละ 90.70 และมีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 47.16

ตาราง 4 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย
ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		เพียง พอ	ไม่เพียง พอ					
1. ความรู้ในการเจริญเติบโต และพัฒนาการมนุษย์	f	90	18	6	49	43	8	2
	%	83.00	16.70	5.60	45.40	39.80	7.40	1.90
2. ความรู้ในคุณค่าชีวิตและ ครอบครัว	f	97	11	4	50	41	9	4
	%	89.80	10.20	3.70	46.30	38.00	8.30	3.70
3. ความรู้ในการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล	f	83	25	7	55	38	5	3
	%	76.90	23.10	6.50	50.90	35.20	4.60	2.80
4. ความรู้ในการเสริมสร้าง สุขภาพสมรรถภาพและ การป้องกันโรค	f	85	23	10	50	38	5	5
	%	78.70	21.30	9.30	46.30	35.20	4.60	4.60
5. ความรู้ในความปลอดภัย ในชีวิต	f	92	16	9	43	39	12	5
	%	85.20	14.80	8.30	39.80	36.10	11.10	4.60
6. ความรู้เรื่องกีฬา วิธี การเล่น กฎ กติกา การแข่งขันความปลอดภัย	f	80	28	17	40	38	9	4
	%	74.10	25.90	15.70	37.00	35.20	8.30	3.70
7. ความรู้ในกิจกรรม เข้าจังหวะ	f	75	33	18	33	41	16	-
	%	69.40	30.60	16.74	30.60	38.00	14.80	-
8. ความรู้ในการจัดกิจกรรม นันทนาการ	f	85	23	8	54	38	5	3
	%	78.70	21.30	7.40	50.00	35.20	4.60	2.80
9. ความรู้ในกิจกรรม การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	f	84	24	11	43	44	6	4
	%	77.80	22.20	10.20	39.80	40.70	5.60	3.70

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		เพียง พอ	ไม่เพียง พอ					
10. มีทักษะในการตัดสินใจ	f	79	29	2	22	44	29	11
	%	73.10	26.90	1.90	20.40	40.70	26.90	10.20
11. มีทักษะด้านการเคลื่อนไหว	f	78	30	12	46	39	7	4
การออกกำลังกาย	%	72.20	27.80	11.10	42.60	36.10	6.50	3.70
การเล่นเกมส์ กีฬาไทย								
และกีฬาสากล								
12. มีทักษะด้านกีฬา วิธี	f	78	30	7	56	35	8	2
การเล่น วิธีเล่น กฎ	%	72.20	27.80	6.50	51.90	32.40	7.40	1.90
กติกาการแข่งขัน								
ความปลอดภัย								
13. มีทักษะด้านกิจกรรม	f	69	36	12	44	45	5	2
เข้าจังหวะ	%	63.90	36.10	11.10	40.70	41.70	4.60	1.90
14. มีทักษะด้านการจัด	f	81	27	5	49	45	5	4
กิจกรรมนันทนาการ	%	75.00	25.00	4.60	45.40	41.70	4.60	3.70
15. มีทักษะด้านกิจกรรม	f	82	26	13	47	39	5	4
การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	%	75.90	24.10	12.00	43.50	36.10	4.60	3.70
16. มีทักษะในการตัดสินใจ	f	78	30	19	47	23	15	4
	%	72.20	27.80	17.60	43.50	21.30	13.90	3.70
รวม	f	1316	409	160	728	630	149	61
	%	76.29	23.71	9.28	42.20	36.52	8.50	3.50

จากตาราง 4 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา โดยรวมส่วนใหญ่มีระดับทักษะและเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 76.29 ยกเว้น ทักษะด้านกิจกรรมเข้าจังหวะ ซึ่งมีระดับและทักษะเพียงพอ ร้อยละ 63.90 ไม่เพียงพอร้อยละ 36.10 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็น ร้อยละ 42.20

ตาราง 5 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย
 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การเตรียมการสอนกลุ่ม	f	99	9	1	49	57	1	-
สาระสุขศึกษาและพลศึกษา	%	91.70	8.30	0.90	45.40	52.80	0.90	-
2. การสอนพลศึกษาที่ใช้	f	89	19	10	60	35	1	2
กระบวนการ	%	82.40	17.60	9.30	55.60	32.40	0.90	1.90
3. การสอนพลศึกษาที่ให้	f	97	11	8	59	34	5	2
นักเรียนเป็นศูนย์กลาง	%	89.80	10.20	7.40	54.60	31.50	4.60	1.90
4. วิธีสอนที่เอื้อต่อการสอน	f	90	18	14	53	34	5	2
วิชาพลศึกษา	%	83.30	16.70	13.00	49.10	31.50	4.60	1.90
5. การจัดลำดับเนื้อหา	f	92	16	7	47	49	1	4
วิชาพลศึกษา	%	85.20	14.80	6.50	43.50	45.40	0.90	3.70
6. การสอนขั้นอบอุ่นร่างกาย	f	101	7	9	46	38	11	4
	%	93.50	6.50	8.30	42.60	35.20	10.20	3.70
7. การสอนขั้นอธิบายและ	f	102	6	11	43	40	10	4
สาธิต	%	94.40	5.60	10.20	39.80	37.00	9.30	3.70
8. การสอนขั้นฝึกหัด	f	99	9	7	52	36	8	5
	%	91.70	8.30	6.50	48.10	33.30	7.40	4.60
9. การสอนขั้นใช้	f	98	10	11	44	41	9	3
	%	90.70	9.30	10.20	40.70	38.00	8.30	2.80
10. การสอนขั้นสรุปและ	f	98	10	9	49	41	5	4
สรุปปฏิบัติ	%	90.70	9.30	8.30	45.40	38.00	4.60	3.70
11. เพลง เกม หรือกิจกรรมที่	f	100	8	6	50	45	7	-
จะนำเข้าสู่บทเรียนที่เด็ก	%	92.60	7.40	5.60	46.30	41.70	6.50	-
สนใจ								

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ					
	มี	ไม่มี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
12. การสอนที่บูรณาการ	f	94	14	13	52	39	4	-
กลุ่มสาระสุขศึกษาและ	%	87.00	13.00	12.00	48.10	36.10	3.70	-
พลศึกษา กับวิชาอื่น								
13. การวิจัยในชั้นเรียน	f	83	25	32	29	33	13	1
	%	76.90	23.10	29.60	26.90	30.60	12.00	0.90
รวม	f	1242	162	138	633	522	80	31
	%	88.46	11.54	9.83	45.06	37.18	5.70	2.21

จากตาราง 6 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมส่วนใหญ่มีรูปแบบระดับวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 88.46 ยกเว้นการสอน พลศึกษาที่ใช้กระบวนการ มีรูปแบบร้อยละ 82.40 ไม่มีร้อยละ 17.60 และมีความต้องการ นิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.06

ตาราง 6 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย
ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ดำเนิน การ	ไม่ ดำเนิน การ	มาก ที่สุด	มาก ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1. การเลือกใช้สื่อการสอนให้ เหมาะสมกับเนื้อหาและ วัตถุประสงค์การสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f	105	3	3	50	46	9	-
	%	97.20	2.80	2.80	46.30	42.60	8.30	-
2. การผลิตสื่อพลศึกษาจาก วัสดุที่หาง่ายในห้องถิ่น	f	91	17	12	34	57	5	-
	%	84.30	15.70	11.10	31.50	52.80	4.60	-
3. การให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการผลิตและการใช้สื่อ การสอน	f	87	21	12	51	33	12	-
	%	80.60	19.40	11.10	47.20	30.60	11.10	-
4. การดูแล เก็บรักษาและ ซ่อมแซมอุปกรณ์การสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f	102	6	8	43	46	10	1
	%	94.40	5.60	7.40	39.80	42.60	9.30	0.90
5. จัดหาแหล่งสื่อและอุปกรณ์ มาใช้สอนกลุ่มสาระ สุขศึกษาและพลศึกษา	f	96	12	8	54	37	9	-
	%	88.90	11.10	7.40	50.00	34.30	8.30	-
6. การใช้เครื่องมือโสต ทัศนูปกรณ์ในการสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f	83	25	18	45	32	11	2
	%	76.90	23.10	16.70	41.70	29.60	10.20	1.90
รวม	f	564	84	61	277	251	56	3
	%	87.04	12.96	9.41	42.75	38.73	8.64	0.47

จากตาราง 6 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน โดยรวมส่วนใหญ่ดำเนินการผลิตและการใช้สื่อการสอน ด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 87.04 ยกเว้นการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ในการสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ร้อยละ 76.90 ไม่มีการใช้ ร้อยละ 23.10 และมีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 42.75

ตาราง 7 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วิธีการวัดและประเมินผล	f	93	15	6	59	35	8	-
กลุ่มสาระสุศึกษาและ	%	86.10	13.90	5.60	54.60	32.40	7.40	-
พลศึกษา								
2. การประเมินให้นักเรียนผ่าน	f	97	11	11	51	34	9	3
พฤติกรรมต่าง ๆ ใน	%	89.80	10.20	10.20	47.20	31.50	8.30	2.80
การวัดผลระหว่างเรียน								
3. การสร้างข้อทดสอบ	f	102	6	2	56	40	6	4
ปลายภาคเรียน	%	94.40	5.60	1.90	51.90	37.00	5.60	3.70
4. การให้คะแนนด้านทักษะ	f	92	16	9	49	41	9	-
ด้านคุณภาพ และ	%	85.20	14.80	8.30	45.40	38.00	8.30	-
ด้านทัศนคติ								
5. การวัดผลก่อนเรียนและ	f	102	6	5	50	49	4	-
หลังเรียนในกลุ่มสาระ	%	94.40	5.60	4.60	46.30	45.40	3.70	-
สุศึกษาและพลศึกษา								
6. การประเมินผลระหว่างเรียน	f	101	7	4	45	50	4	5
ในการเรียนแต่ละครั้ง	%	93.50	6.50	3.70	41.70	46.30	3.70	4.60
7. การสร้างเกณฑ์ และ	f	91	17	14	44	43	7	-
แบบทดสอบวัดทักษะกีฬา	%	84.30	15.70	13.00	40.70	39.80	6.50	-
ประเภทต่าง ๆ								
8. การวัดสมรรถภาพ	f	92	16	15	49	36	8	-
ทางกลไกและ	%	85.20	14.80	13.90	45.40	33.30	7.40	-
สมรรถภาพทางกาย								

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		มี	ไม่มี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
9. การนำผลการวัดและประเมิน	f	101	7	11	47	43	5	2
ไปใช้เพื่อปรับปรุงการเรียน	%	93.50	6.30	10.20	43.50	39.80	4.60	1.90
การสอน								
รวม	f	871	101	77	450	371	60	14
	%	89.61	10.39	7.92	46.30	38.17	6.17	1.44

จากตาราง 7 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน โดยรวมส่วนใหญ่มีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 89.61 ยกเว้นการสร้างเกณฑ์ และแบบทดสอบวัดทักษะกีฬาประเภทต่าง ๆ มีการสร้างเกณฑ์ร้อยละ 84.30 ไม่มีร้อยละ 15.70 ซึ่งมีและมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.30

ตาราง 8 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย
 ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
 ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ไม่เคย ปีละ 1 ครั้ง	มากกว่า 1 ครั้ง	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. พัฒนาคุลากรหลักให้คำ แนะนำแก่ครู	f	37	71	8	58	37	5	-
	%	34.30	65.70	7.40	53.70	34.30	4.60	-
2. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน	f	22	86	4	55	48	1	-
	%	20.40	79.60	3.70	50.90	11.40	0.9	-
3. การประชุมกลุ่ม	f	22	86	7	47	46	8	-
	%	20.40	79.60	6.50	43.50	42.60	7.40	-
4. การประชุมปฏิบัติการ	f	33	75	9	51	41	7	-
	%	30.60	69.40	8.30	47.20	38.00	6.50	-
5. การใช้เอกสารเผยแพร่	f	40	68	13	45	38	9	3
	%	37.00	63.00	12.00	41.70	35.20	8.30	2.80
6. การสาธิตการสอนใน โรงเรียน	f	35	73	18	44	37	9	-
	%	32.40	67.60	16.70	40.70	34.30	8.30	-
7. การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน	f	19	89	5	54	42	7	-
	%	17.60	82.40	4.60	50.00	38.90	6.50	-
8. การแสดงตัวอย่าง นิเทศการ	f	77	31	9	44	42	10	3
	%	71.30	28.70	8.30	40.70	38.90	9.30	2.80
9. การนิเทศโดยการอบรม	f	42	66	12	51	36	6	3
	%	38.90	61.10	11.10	47.20	33.30	5.60	2.80
10. การผลิตเอกสาร ทางวิชาการ	f	40	68	23	41	31	8	5
	%	37.00	63.00	21.30	38.00	28.70	7.40	4.60
รวม	f	367	713	108	490	398	70	14
	%	33.98	66.02	10.00	45.37	36.85	6.48	1.3

จากตาราง 8 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ โดยรวมส่วนใหญ่ได้รับวิธีการและรูปแบบการนิเทศด้านต่าง ๆ มากกว่าปีละ 1 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 66.02 ยกเว้นการแสดงตัวอย่างนิทรรศการ ซึ่งเคยแสดงตัวอย่างนิทรรศการร้อยละ 71.30 ไม่เคยร้อยละ 28.70 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.37

ตาราง 9 ค่าร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย
 ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
 ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ	สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ					
	ความเป็นจริง							
		มากกว่า ไม่เคย ปีละ 1 ครั้ง	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1. การเข้ารับการฝึกอบรม	f	29	79	18	52	32	6	-
	%	26.90	73.10	16.70	48.10	29.60	5.60	-
2. การเรียนรู้จากผู้มี ประสบการณ์	f	16	92	9	56	34	5	4
	%	14.80	85.20	8.30	51.90	31.50	4.60	3.70
3. การค้นคว้าทดลองและ การวิจัย ด้านวิชาการ	f	47	61	24	47	25	11	1
	%	43.50	56.50	22.20	43.50	23.10	10.20	0.90
4. การศึกษาต่อ	f	72	36	23	28	39	12	6
	%	66.70	33.30	21.30	25.90	36.10	11.10	5.60
5. การร่วมปฏิบัติงานใน คณะทำงาน	f	17	91	11	60	34	3	-
	%	15.70	84.30	10.20	55.60	31.50	2.80	-
6. การทัศนศึกษาดูงาน	f	38	70	18	48	34	8	-
	%	35.20	64.80	16.70	44.40	31.50	7.40	-
7. การจัดนิทรรศการ	f	33	75	9	51	41	7	-
	%	30.60	69.40	8.30	47.20	38.00	6.50	-
8. การจัดสัมมนา เชิงปฏิบัติการ	f	31	77	9	44	42	10	3
	%	28.70	71.30	8.30	40.70	38.90	9.30	2.80
รวม	f	283	581	121	386	281	62	14
	%	32.75	67.25	14.00	44.68	32.52	7.18	1.62

จากตาราง 9 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย
 ด้านวิธีการพัฒนาวิชาชีพครู โดยรวมส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาวิชาชีพครูมากกว่าปีละ 1 ครั้ง
 คิดเป็นร้อยละ 67.25 ยกเว้นการศึกษาต่อ ได้รับการพัฒนาร้อยละ 33.30 ไม่เคยได้รับการ
 พัฒนาร้อยละ 66.70 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.68

ตาราง 10 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง
 ด้านหลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546
 (N = 200)

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ					
			ไม่		มาก		ปาน	
			เข้าใจ	เข้าใจ	ที่สุด		กลาง	น้อย
								ที่สุด
1. ความเข้าใจด้านหลักการ	f	89	3	8	39	44	1	-
ของหลักสูตรการศึกษา	%	96.70	3.30	8.70	42.40	47.80	1.10	-
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช								
2544								
2. ความเข้าใจด้านจุดมุ่งหมาย	f	89	3	5	39	47	1	-
ของหลักสูตรการศึกษา	%	96.70	3.30	5.40	42.40	51.10	1.10	-
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช								
2544								
3. ความเข้าใจด้านโครงสร้าง	f	89	3	6	40	39	7	-
ของหลักสูตรการศึกษา	%	96.70	3.30	6.50	43.50	42.40	7.60	-
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช								
2544								
4. การจัดกิจกรรมเสริม	f	88	4	14	34	36	8	-
หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษา	%	95.70	4.30	15.20	37.00	39.10	8.70	-
และพลศึกษา								
5. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	f	88	4	11	34	39	8	-
ในกลุ่มสาระสุขศึกษาและ	%	95.70	4.30	12.00	37.00	42.40	8.70	-
พลศึกษา								
6. การประเมินผลการใช้	f	88	4	16	24	48	4	-
หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษา	%	95.70	4.30	17.40	26.10	52.20	4.30	
และพลศึกษาระดับ								
ห้องเรียน								

ตาราง 10 (ต่อ)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง		ไม่ มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		เข้าใจ	เข้าใจ					
7. การวิเคราะห์หลักสูตร	f	88	4	8	40	38	6	-
กลุ่มสาระสุขศึกษาและ	%	95.70	4.30	8.70	43.50	41.30	6.50	-
พลศึกษา								
8. การแปลงหลักสูตรสู่	f	89	3	12	33	37	9	1
แผนการสอน	%	96.70	3.30	13.00	35.90	40.20	9.80	1.10
9. การจัดทำกำหนดการสอน	f	90	2	10	35	39	8	-
และโครงการสอน	%	97.80	2.20	10.90	38.00	42.40	8.70	-
10. การเขียนแผนการสอน	f	91	1	10	38	41	3	-
	%	98.90	1.10	10.90	41.30	44.60	3.30	-
11. การเลือกใช้วิธีสอน	f	91	1	11	35	45	1	-
ให้สอดคล้องกับหลักสูตร	%	98.90	1.10	12.00	38.00	48.90	1.10	-
12. การเขียนจุดประสงค์	f	91	1	9	33	44	6	-
เชิงพฤติกรรม	%	98.90	1.10	9.80	35.90	47.80	6.50	-
รวม	f	1071	33	120	424	497	62	1
	%	97.01	2.99	10.87	38.40	45.02	5.62	0.09

จากตาราง 10 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านหลักสูตร โดยรวมส่วนใหญ่มีความเข้าใจหลักสูตรด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 97.01 ยกเว้นการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การประเมินผลการใช้หลักสูตร และการวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีความเข้าใจร้อยละ 95.70 ไม่เข้าใจร้อยละ 4.30 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.02

ตาราง 11 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง
ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง						
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความรู้ในการเจริญเติบโตและพัฒนาการมนุษย์	f	83	9	1	45	44	2	-
	%	90.20	9.80	1.10	48.90	47.80	2.20	-
2. ความรู้ในคุณค่าชีวิตและครอบครัว	f	85	7	6	50	32	3	1
	%	92.40	7.60	6.50	54.30	34.80	3.30	1.10
3. ความรู้ในการเคลื่อนไหวการออกกำลังกายการเล่น เกม กีฬาไทยและกีฬาสากล	f	86	6	16	35	33	8	-
	%	93.50	6.50	17.40	38.00	35.90	8.70	
4. ความรู้ในการเสริมสร้างสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค	f	86	6	14	41	25	12	-
	%	93.50	6.50	15.20	44.60	27.20	13.00	-
5. ความรู้ในความปลอดภัยในชีวิต	f	87	5	13	39	30	10	-
	%	94.60	5.40	14.10	42.40	32.60	10.90	-
6. ความรู้เรื่องกีฬาวิธีการเล่น กฎ กติกาการแข่งขัน ความปลอดภัย	f	81	11	18	37	30	6	1
	%	88.00	12.00	19.60	40.20	32.60	6.50	1.10
7. ความรู้ ในกิจกรรมเข้าจังหวะ	f	81	11	13	39	34	5	1
	%	88.00	12.00	14.10	42.40	37.00	5.40	1.10
8. ความรู้ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	f	83	9	8	37	38	8	1
	%	90.20	9.80	8.70	40.20	41.30	8.70	1.10
9. ความรู้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวเบื้องต้น	f	87	5	15	39	34	2	2
	%	94.60	5.40	16.30	42.40	37.00	2.20	2.20

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		เพียง พอ	ไม่เพียง พอ					
10. ความรู้ในกิจกรรม	f	71	21	17	38	24	12	1
การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	%	77.20	22.80	18.50	41.30	26.10	13.00	1.10
11. ความรู้และทักษะใน	f	77	15	12	35	31	13	1
การตัดสินใจ	%	83.70	16.30	13.00	38.00	33.70	14.10	1.10
12. มีทักษะด้านกีฬา วิธีการ	f	77	15	11	35	37	7	2
เล่น กฎ กติกา	%	83.70	16.30	12.00	38.00	40.20	7.60	2.20
การแข่งขัน ความปลอดภัย								
13. มีทักษะด้านกิจกรรม	f	71	21	12	28	37	15	-
เข้าจังหวะ	%	77.20	22.80	13.00	30.40	40.20	16.30	-
14. มีทักษะด้านการจัด	f	72	20	5	34	40	12	1
กิจกรรมนันทนาการ	%	78.30	21.70	5.40	37.00	43.50	13.00	1.10
15. มีทักษะด้านกิจกรรม	f	79	13	11	34	37	8	2
การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	%	85.90	14.10	12.00	37.00	40.20	8.70	2.20
16. มีทักษะในการตัดสินใจ	f	70	22	16	34	27	11	4
	%	76.10	23.90	17.40	37.00	29.30	12.00	4.30
รวม	f	1276	196	188	600	533	134	17
	%	86.68	13.32	12.77	40.76	36.21	9.1	1.16

จากตาราง 11 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา โดยรวมส่วนใหญ่มีทักษะและเนื้อหาวิชาด้านต่าง ๆ เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 86.68 ยกเว้นทักษะในการตัดสินใจ เพียงพอร้อยละ 76.10 ไม่เพียงพอ ร้อยละ 23.90 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.76

ตาราง 12 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง
ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		มี	ไม่มี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. การเตรียมการสอนกลุ่ม	f	81	11	7	34	44	6	1
สาระสุขศึกษาและพลศึกษา	%	88.00	12.00	7.60	37.00	47.80	6.50	1.10
2. การสอนพลศึกษาที่ใช้	f	78	14	14	27	38	13	-
กระบวนการ	%	84.80	15.20	15.20	29.30	41.30	14.10	-
3. การสอนพลศึกษาที่ให้	f	88	4	11	40	36	5	-
นักเรียนเป็นศูนย์กลาง	%	95.70	4.30	12.00	43.50	39.10	5.40	-
4. วิธีสอนที่เอื้อต่อการสอน	f	89	3	1	50	36	5	-
วิชาพลศึกษา	%	96.70	3.30	1.10	54.30	39.10	5.40	-
5. การจัดลำดับเนื้อหาวิชา	f	88	4	-	38	47	7	-
พลศึกษา	%	95.70	4.30		41.30	51.10	7.60	
6. การสอนชั้นอบอุ่นร่างกาย	f	91	1	4	48	34	6	-
	%	98.90	1.10	4.30	52.20	37.00	6.50	
7. การสอนชั้นอธิบายและ	f	60	2	9	42	32	9	-
สาธิต	%	97.80	2.20	9.80	45.70	34.80	9.80	-
8. การสอนชั้นฝึกหัด	f	90	2	4	46	38	4	-
	%	97.80	2.20	4.30	50.00	41.30	4.30	-
9. การสอนชั้นใช้	f	89	3	8	40	37	7	-
	%	96.70	3.30	8.70	43.50	40.20	7.60	-
10. การสอนชั้นสรุปและ	f	89	3	9	41	33	8	1
สรุปปฏิบัติ	%	96.70	3.30	9.80	44.60	35.90	8.70	1.10

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		มี	ไม่มี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
11. เพลง เกม หรือกิจกรรมที่	f	89	3	10	39	38	5	-
จะนำเข้าสู่บทเรียนที่เด็ก	%	96.70	3.30	10.90	42.40	41.30	5.40	-
สนใจ								
12. การสอนที่บูรณาการ	f	84	8	8	29	43	12	-
กลุ่มสาระสุขศึกษาและ	%	91.30	8.70	8.70	31.50	46.70	13.00	-
พลศึกษากับวิชาอื่น								
13. การวิจัยในชั้นเรียน	f	82	10	10	39	28	14	1
	%	89.10	10.90	10.9	42.40	30.40	15.20	1.10
รวม	f	1128	68	95	513	484	101	3
	%	94.31	5.69	7.94	42.89	40.47	8.45	0.25

จากตาราง 12 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมส่วนใหญ่มีรูปแบบระดับวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 94.31 ยกเว้นการสอน พลศึกษาที่ใช้กระบวนการ มีรูปแบบร้อยละ 84.80 ไม่มีร้อยละ 15.20 และมีความต้องการ นิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.89

ตาราง 13 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง
ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ดำเนิน การ	ไม่ ดำเนิน การ	มาก ที่สุด	มาก ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1. การเลือกใช้สื่อการสอนให้ เหมาะสมกับเนื้อหาและ วัตถุประสงค์การสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f	82	10	8	27	49	7	1
	%	89.10	10.90	8.70	29.30	53.30	7.60	1.10
2. การผลิตสื่อพลศึกษาจาก วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น	f	72	20	10	29	40	12	1
	%	78.30	21.70	10.90	31.50	43.50	13.00	1.10
3. การให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการผลิตและการใช้สื่อ การสอน	f	76	16	12	25	44	9	2
	%	82.60	17.40	13.00	27.20	47.80	9.80	2.20
4. การดูแล เก็บรักษาและ ซ่อมแซมอุปกรณ์การสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f	82	10	9	33	36	13	1
	%	89.10	10.90	9.80	35.90	39.10	14.10	1.10
5. จัดหาแหล่งสื่อและอุปกรณ์ มาใช้สอนกลุ่มสาระ สุขศึกษาและพลศึกษา	f	76	16	11	31	42	7	1
	%	82.60	17.40	12.00	33.70	45.70	7.60	1.10
6. การใช้เครื่องมือโสต ทัศนูปกรณ์ในการสอนกลุ่ม สาระสุขศึกษาและพลศึกษา	f	61	31	16	25	34	16	1
	%	66.30	33.70	17.40	27.20	37.00	17.40	1.10
รวม	f	449	103	66	170	245	64	7
	%	81.34	18.66	11.96	30.80	44.38	11.59	1.27

จากตาราง 13 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน โดยรวมส่วนใหญ่ดำเนินการผลิตและการใช้สื่อการสอน ด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 81.34 ยกเว้นการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ในการสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ร้อยละ 66.30 ไม่มีการใช้ ร้อยละ 33.70 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.38

ตาราง 14 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วิธีการวัดและประเมินผล	f	82	10	16	31	40	5	-
กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา	%	89.10	10.90	17.40	33.70	43.50	5.40	-
2. การประเมินให้นักเรียนผ่าน	f	83	9	12	32	46	2	-
พฤติกรรมต่าง ๆ ใน	%	90.20	9.80	13.00	34.80	50.00	2.20	-
การวัดผลระหว่างเรียน								
3. การสร้างข้อทดสอบ	f	84	8	11	38	39	4	-
ปลายภาคเรียน	%	91.30	8.70	12.00	41.30	42.40	4.30	-
4. การให้คะแนนด้านทักษะ	f	83	9	14	33	34	11	-
ด้านคุณภาพ และด้าน	%	90.20	9.80	15.20	35.90	37.00	12.00	-
ทัศนคติ								
5. การวัดผลก่อนเรียนและ	f	83	9	9	39	36	8	-
หลังเรียนในกลุ่มสาระ	%	90.20	9.80	9.80	42.40	39.10	8.70	-
สุขศึกษาและพลศึกษา								
6. การประเมินผลระหว่างเรียน	f	87	5	12	32	43	5	-
ในการเรียนแต่ละครั้ง	%	94.60	5.40	13.00	34.80	46.70	5.40	-
7. การสร้างเกณฑ์ และ	f	82	10	15	32	41	4	-
แบบทดสอบวัดทักษะกีฬา	%	89.10	10.90	16.30	34.80	44.60	4.30	-
ประเภทต่าง ๆ								
8. การวัดสมรรถภาพ	f	78	14	20	31	31	9	1
ทางกลไกและ สมรรถภาพ	%	84.80	15.20	21.70	33.70	33.70	9.80	1.10
ทางกาย								

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ					
	f	%	มี	ไม่มี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย ที่สุด
9. การนำผลการวัดและ ประเมิน ไปใช้เพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน	f		83	9	17	27	40	7
	%		90.20	9.80	18.50	29.30	43.50	7.60
								1.10
รวม	f		745	83	126	295	350	55
	%		89.98	10.03	15.22	35.63	42.27	6.64
								0.24

จากตาราง 14 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน โดยรวมส่วนใหญ่มีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 89.98 ยกเว้นการวัดสมรรถภาพทางกลไกและสมรรถภาพทางกาย มีการวัดร้อยละ 84.80 ไม่มีร้อยละ 15.20 ซึ่งมีและมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.27

ตาราง 15 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง
ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง						
		ไม่เคย	มากกว่า	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย
		ปีละ 1	ที่สุด			กลาง		ที่สุด
		ครั้ง						
1. พัฒนาบุคลากรหลัก	f	52	40	16	39	25	8	4
ให้คำแนะนำแก่ครู	%	56.50	43.50	17.40	42.40	27.20	8.70	4.30
2. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน	f	32	60	12	29	44	6	1
	%	34.80	65.20	13.00	31.50	47.80	6.50	1.10
3. การประชุมกลุ่ม	f	35	57	12	32	39	7	2
	%	38.00	62.00	13.00	34.80	42.40	7.60	2.20
4. การประชุมปฏิบัติการ	f	38	54	16	31	39	5	1
	%	41.30	58.70	17.40	33.70	42.40	5.40	1.10
5. การใช้เอกสารเผยแพร่	f	49	43	13	24	36	18	1
	%	53.30	46.70	14.10	26.10	39.10	19.60	1.10
6. การสาธิตการสอน	f	44	48	14	34	31	9	4
ในโรงเรียน	%	47.80	52.20	15.20	37.00	33.70	9.80	4.30
7. การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน	f	26	66	11	37	33	10	1
	%	28.30	71.70	12.00	40.20	35.90	10.90	1.10
8. การแสดงตัวอย่าง	f	40	52	14	35	32	8	3
นิทรรศการ	%	43.50	56.50	15.20	38.00	34.80	8.70	3.30
9. การนิเทศโดยการอบรม	f	44	48	14	28	34	15	1
	%	47.80	52.20	15.20	30.40	37.00	16.30	1.10
10. การผลิตเอกสาร	f	47	45	15	32	28	17	-
ทางวิชาการ	%	51.10	48.90	16.30	34.80	30.40	18.50	
รวม	f	407	513	137	321	341	103	18
	%	44.24	55.76	14.89	34.89	37.07	11.19	1.96

จากตาราง 15 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ โดยรวมส่วนใหญ่ได้รับวิธีการและรูปแบบการนิเทศด้านต่าง ๆ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.76 ยกเว้นพัฒนาบุคลากรหลักให้คำแนะนำแก่ครู ซึ่งเคยได้รับการพัฒนาร้อยละ 43.50 ไม่เคยร้อยละ 56.50 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.07

ตาราง 16 ค่าร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง
 ด้านการพัฒนานาวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
 ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง						
		ไม่เคย	มากกว่า	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	
		ปีละ 1	ที่สุด	มาก	กลาง		ที่สุด	
		ครั้ง						
1. การเข้ารับการฝึกอบรม	f	36	56	21	40	26	5	-
	%	39.10	60.90	22.80	43.50	28.30	5.40	-
2. การเรียนรู้จากผู้มี ประสบการณ์	f	29	63	17	32	35	8	-
	%	31.50	68.50	18.50	34.80	38.00	8.70	-
3. การค้นคว้าทดลองและ การวิจัยด้านวิชาการ	f	47	45	20	18	43	11	-
	%	51.10	48.90	21.70	19.60	46.70	12.00	-
4. การศึกษาต่อ	f	59	33	19	30	27	13	3
	%	64.10	35.90	20.70	32.60	29.30	14.10	3.30
5. การร่วมปฏิบัติงานใน คณะทำงาน	f	31	61	14	34	36	8	-
	%	33.70	66.30	15.20	37.00	39.10	8.70	
6. การทัศนศึกษาดูงาน	f	33	59	14	31	40	6	1
	%	35.90	64.10	15.20	33.70	43.50	6.50	1.10
7. การจัดนิทรรศการ	f	38	54	16	31	39	5	1
	%	41.30	58.70	17.40	33.70	42.40	5.40	1.10
8. การการจัดสัมมนาเชิง ปฏิบัติการ	f	40	52	14	35	32	8	3
	%	43.50	56.50	15.20	38.00	34.80	8.70	3.30
รวม	f	313	423	135	251	278	64	8
	%	42.53	57.47	18.34	34.10	37.77	8.70	1.09

จากตาราง 16 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง
 ด้านวิธีการพัฒนานาวิชาชีพครู โดยรวมส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนานาวิชาชีพครูมากกว่าปีละ 1 ครั้ง
 คิดเป็นร้อยละ 57.47 ยกเว้นการศึกษาต่อ ได้รับการพัฒนาน้อยละ 35.90 ไม่เคยได้รับ
 การพัฒนาน้อยละ 64.10 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.77

ตาราง 17 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูสอนพลศึกษาที่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านหลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ	สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ					
	ความเป็นจริง							
		ไม่ เข้าใจ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1. ความเข้าใจด้านหลักการ ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	f	72	2	3	39	27	5	-
	%	97.30	2.70	4.10	52.70	36.50	6.80	-
2. ความเข้าใจด้านจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	f	73	1	4	34	32	3	1
	%	98.60	1.40	5.40	45.90	43.20	4.10	1.40
3. ความเข้าใจด้านโครงสร้าง ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	f	72	2	5	37	29	1	2
	%	97.30	2.70	6.80	50.00	39.20	1.40	2.70
4. การจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษา และพลศึกษา	f	71	3	6	32	31	3	2
	%	95.90	4.1	8.10	43.20	41.90	4.10	2.70
5. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในกลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f	65	9	11	28	32	3	-
	%	87.80	12.20	14.90	37.80	43.20	4.10	-
6. การประเมินผลการใช้ หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษา และพลศึกษาระดับ ห้องเรียน	f	69	5	11	32	30	1	-
	%	93.20	6.80	14.90	43.20	40.50	1.40	-

ตาราง 17 (ต่อ)

รายการ	สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ					
	ความเป็นจริง							
		ไม่ เข้าใจ	ไม่ เข้าใจ	มาก ที่สุด	มาก ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
7. การวิเคราะห์หลักสูตร	f	67	7	5	38	27	4	-
กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	%	90.50	9.50	6.80	51.40	36.50	5.40	-
8. การแปลงหลักสูตร	f	66	8	8	30	31	4	1
สู่แผนการสอน	%	89.20	10.80	10.80	40.50	41.90	5.40	1.40
9. การจัดทำกำหนดการสอน	f	70	4	10	30	27	5	2
และโครงการสอน	%	94.60	5.40	13.50	40.50	36.50	6.80	2.70
10. การเขียนแผนการสอน	f	71	3	8	37	26	3	-
	%	95.90	4.10	10.80	50.00	35.10	4.10	-
11. การเลือกใช้วิธีสอนให้	f	71	3	8	33	29	2	2
สอดคล้องกับหลักสูตร	%	95.90	4.10	10.80	44.60	39.20	2.70	2.7
12. การเขียนจุดประสงค์	f	70	4	6	35	29	1	3
เชิงพฤติกรรม	%	94.60	5.40	8.10	47.30	39.20	1.40	4.10
รวม	f	837	51	85	405	350	35	13
	%	94.26	5.74	9.57	45.61	39.42	3.94	1.46

จากตาราง 17 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
 ด้านหลักสูตร โดยรวมส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจในหลักสูตรด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ
 94.26 ยกเว้น การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีความเข้าใจ
 ร้อยละ 87.08 ไม่เข้าใจร้อยละ 12.20 และมีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ
 45.16

ตาราง 18 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านทักษะและเนื้อหาวิชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง						
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความรู้ในการเจริญเติบโตและพัฒนาการมนุษย์	f	66	8	3	33	32	4	2
	%	89.20	10.80	4.10	44.60	43.20	5.40	2.70
2. ความรู้ในคุณค่าชีวิตและครอบครัว	f	68	6	3	35	29	4	3
	%	91.90	8.10	4.1	47.30	39.20	5.40	4.1
3. ความรู้ในการเคลื่อนไหวการออกกำลังกายการเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล	f	64	10	12	29	27	3	3
	%	86.50	13.50	16.20	39.20	36.50	4.10	4.10
4. ความรู้ในการเสริมสร้างสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค	f	62	12	10	24	28	9	3
	%	83.80	16.30	13.50	32.40	37.80	12.20	4.10
5. ความรู้ในความปลอดภัยในชีวิต	f	65	9	8	32	23	9	2
	%	87.80	12.20	10.80	43.20	31.10	12.20	2.70
6. ความรู้เรื่องกีฬา วิธีการเล่น กฎ กติกาการแข่งขันความปลอดภัย	f	58	16	13	33	22	4	2
	%	78.40	21.60	17.60	44.60	29.70	5.40	2.70
7. ความรู้ ในกิจกรรมเข้าจังหวะ	f	57	17	11	29	24	10	-
	%	77.00	23.00	14.90	39.20	32.40	13.50	
8. ความรู้ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	f	61	13	6	34	28	4	2
	%	62.40	17.60	8.10	45.90	37.80	5.40	2.70
9. ความรู้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหวเบื้องต้น	f	63	11	11	31	24	5	3
	%	85.10	14.90	14.90	41.90	32.40	6.80	4.10

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		เพียง พอ	ไม่เพียง พอ					
10. ความรู้ในกิจกรรม	f	57	17	2	12	37	18	5
การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	%	77.00	23.00	2.70	16.20	50.00	24.30	6.80
11. ความรู้และทักษะใน	f	58	16	13	26	27	5	3
การตัดสินใจ	%	78.40	21.60	17.60	35.10	36.50	6.80	4.10
12. มีทักษะด้านกีฬา วิธีการ	f	60	14	6	38	24	5	1
เล่น วิธีเล่น กฎ กติกา	%	81.10	18.90	8.10	51.40	32.40	6.80	1.40
การแข่งขัน ความปลอดภัย								
13. มีทักษะด้านกิจกรรม	f	53	21	11	23	35	3	2
เข้าจังหวะ	%	71.60	28.40	14.90	31.10	47.30	4.10	2.70
14. มีทักษะด้านการจัด	f	60	14	4	29	35	3	3
กิจกรรมนันทนาการ	%	81.10	18.90	5.40	39.20	47.30	4.10	4.10
15. มีทักษะด้านกิจกรรม	f	63	11	9	30	29	3	3
การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	%	85.10	14.90	12.20	40.50	39.20	4.10	4.10
16. มีทักษะในการตัดสินใจ	f	58	16	13	36	16	7	2
	%	78.40	21.60	17.60	48.60	21.60	9.50	2.70
รวม	f	978	206	131	468	453	92	40
	%	82.60	17.40	11.06	39.53	38.26	7.77	3.38

จากตาราง 18 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา โดยรวมส่วนใหญ่มีระดับทักษะและเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เพียงพอ
คิดเป็นร้อยละ 82.60 ยกเว้น ทักษะด้านกิจกรรมเข้าจังหวะ ซึ่งมีระดับและทักษะเพียงพอ
ร้อยละ 71.60 ไม่เพียงพอร้อยละ 28.40 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็น
ร้อยละ 39.53

ตาราง 19 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ					
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. การเตรียมการสอน	f	62	12	2	37	33	2	-
กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	%	83.80	16.20	2.70	50.00	44.60	2.70	-
2. การสอนพลศึกษาที่ใช้	f	60	14	7	44	19	2	2
กระบวนการ	%	81.10	18.90	9.50	59.50	25.70	2.70	2.70
3. การสอนพลศึกษาที่ให้	f	69	5	7	37	26	2	2
นักเรียนเป็นศูนย์กลาง	%	93.20	6.80	9.46	50.00	35.14	2.70	2.70
4. วิธีสอนที่เอื้อต่อการสอน	f	68	6	3	47	20	4	-
วิชาพลศึกษา	%	91.90	8.10	4.10	63.50	27.00	5.40	-
5. การจัดลำดับเนื้อหา	f	67	7	3	35	31	3	2
วิชาพลศึกษา	%	90.50	9.50	4.10	47.30	41.90	4.10	2.70
6. การสอนขั้นอบอุ่นร่างกาย	f	71	3	5	39	22	6	2
	%	95.90	4.10	6.80	52.70	29.70	8.10	2.70
7. การสอนขั้นอธิบาย	f	70	4	6	40	22	4	2
และสาธิต	%	94.60	5.40	8.10	54.10	29.70	5.40	2.70
8. การสอนขั้นฝึกหัด	f	71	3	4	41	25	2	2
	%	95.90	4.10	5.40	55.40	33.80	2.7	2.70
9. การสอนขั้นใช้	f	70	4	4	37	27	4	2
	%	94.60	5.40	5.40	50.00	36.50	5.40	2.70
10. การสอนขั้นสรุปและ	f	71	3	9	37	24	2	2
สรุปปฏิบัติ	%	95.90	4.10	12.20	50.00	32.40	2.70	2.70
11. เพลง เกม หรือกิจกรรมที่	f	67	7	3	40	25	6	-
จะนำเข้าสู่บทเรียนที่เด็ก สนใจ	%	90.50	9.50	4.10	54.10	33.80	8.10	-

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		มี	ไม่มี					
12. การสอนที่บูรณาการ	f	65	8	5	39	25	5	-
กลุ่มสาระสุขศึกษาและ	%	87.80	10.80	6.80	52.70	33.80	6.80	
พลศึกษา กับวิชาอื่น								
13. การวิจัยในชั้นเรียน	f	60	14	11	30	22	10	1
	%	81.10	18.90	14.90	40.50	29.70	13.50	1.40
รวม	f	871	90	69	503	321	52	17
	%	90.54	9.36	7.17	52.29	33.37	5.41	1.76

จากตาราง 19 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมส่วนใหญ่มีรูปแบบระดับวิธีสอน
และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 90.45 ยกเว้นการสอน
พลศึกษาที่ใช้กระบวนการ การวิจัยในชั้นเรียน มีการใช้ร้อยละ 81.10 ไม่มีร้อยละ 18.90
และมีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 52.29

ตาราง 20 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง						
		ดำเนิน การ	ไม่ ดำเนิน การ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. การเลือกใช้สื่อการสอนให้ เหมาะสมกับเนื้อหาและ วัตถุประสงค์การสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f	72	2	7	30	30	7	-
	%	97.30	2.70	9.50	40.50	40.50	9.50	
2. การผลิตสื่อพลศึกษาจาก วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น	f	62	12	7	31	31	5	-
	%	83.80	16.20	9.50	41.90	41.90	6.80	
3. การให้นักเรียนได้มี ส่วนร่วมในการผลิตและ การใช้สื่อการสอน	f	62	12	10	34	23	7	-
	%	83.80	16.20	13.50	45.90	31.10	9.50	-
4. การดูแล เก็บรักษาและ ซ่อมแซมอุปกรณ์การสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f	72	2	10	29	31	4	-
	%	97.30	2.70	13.50	39.20	41.90	5.40	-
5. จัดหาแหล่งสื่อและอุปกรณ์ มาใช้สอนกลุ่มสาระ สุขศึกษาและพลศึกษา	f	66	8	11	33	28	2	-
	%	89.20	10.80	14.90	44.60	37.80	2.70	-
6. การใช้เครื่องมือโสต ทัศนูปกรณ์ในการสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f	54	20	16	27	24	5	2
	%	73.00	27.00	21.60	36.50	32.40	6.80	2.70
รวม	f	388	56	61	184	167	30	2
	%	87.39	12.61	13.74	41.44	37.61	6.76	0.45

จากตาราง 20 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน โดยรวมส่วนใหญ่ดำเนินการผลิตและการใช้สื่อการสอน
ด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 87.39 ยกเว้นการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ในการสอนกลุ่ม
สาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ร้อยละ 73.00 ไม่มีการใช้
ร้อยละ 27.00 และมีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 41.44

ตาราง 21 ค่าร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ทางพลศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		มี	ไม่มี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. วิธีการวัดและประเมินผล	f	68	6	7	37	23	7	-
กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	%	91.90	8.10	9.50	50.00	31.10	9.50	-
2. การประเมินให้นักเรียน	f	69	5	8	35	24	7	-
ผ่านพฤติกรรมต่าง ๆ ใน	%	93.20	6.80	10.80	47.30	32.40	9.50	-
การวัดผลระหว่างเรียน								
3. การสร้างข้อทดสอบ	f	72	2	3	42	24	3	2
ปลายภาคเรียน	%	97.30	2.70	4.10	56.80	32.40	4.10	2.70
4. การให้คะแนนด้านทักษะ	f	70	4	9	32	30	3	-
ด้านคุณภาพ และ	%	94.60	5.40	12.20	43.20	40.50	4.10	-
ด้านทัศนคติ								
5. การวัดผลก่อนเรียนและ	f	71	3	7	36	30	1	-
หลังเรียนในกลุ่มสาระ	%	95.90	4.10	9.50	48.60	40.50	1.40	-
สุขศึกษาและพลศึกษา								
6. การประเมินผลระหว่างเรียน	f	69	5	10	32	27	3	2
ในการเรียนแต่ละครั้ง	%	93.20	6.80	13.50	43.20	36.50	4.10	2.70
7. การสร้างเกณฑ์ และ	f	67	7	7	35	28	4	-
แบบทดสอบวัดทักษะกีฬา	%	90.50	9.50	9.50	47.30	37.80	5.40	
ประเภทต่าง ๆ								
8. การวัดสมรรถภาพ	f	66	8	11	36	21	6	-
ทางกลไกและ สมรรถภาพ	%	89.20	10.80	14.90	48.60	28.40	8.10	
ทางกาย								

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		มี	ไม่มี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
9. การนำผลการวัดและ ประเมิน ไปใช้เพื่อปรับปรุง การเรียนการสอน	f	70	4	10	34	28	2	-
	%	94.60	5.40	13.50	45.90	37.80	2.70	
รวม	f	622	44	72	319	235	36	4
	%	93.39	6.61	10.81	47.89	35.29	5.41	0.6

จากตาราง 21 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน โดยรวมส่วนใหญ่มีการวัดและประเมินผลการเรียนด้าน
ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 89.98 ยกเว้นการวัดสมรรถภาพทางกลไกและสมรรถภาพทางกาย
มีการวัดสมรรถภาพร้อยละ 89.20 ไม่มีร้อยละ 10.80 ซึ่งมีและมีความต้องการนิเทศใน
ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.89

ตาราง 22 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ไม่เคย	มากกว่า ปีละ 1 ครั้ง	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. พัฒนาบุคลากรหลักให้ คำแนะนำแก่ครู	f	29	45	11	39	18	4	2
	%	39.20	60.80	14.90	52.70	24.30	5.40	2.70
2. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน	f	25	49	9	32	31	2	-
	%	33.80	66.20	12.20	43.20	41.90	2.70	-
3. การประชุมกลุ่ม	f	20	54	11	26	30	6	1
	%	27.00	73.00	14.90	35.10	40.50	8.10	1.40
4. การประชุมปฏิบัติการ	f	22	52	8	32	28	6	-
	%	29.70	70.30	10.80	43.20	37.80	8.10	-
5. การใช้เอกสารเผยแพร่	f	29	45	9	30	27	5	3
	%	39.20	60.80	12.20	40.50	36.50	6.80	4.10
6. การสาธิตการสอน ในโรงเรียน	f	25	49	12	28	7	6	1
	%	33.80	66.20	16.20	37.80	36.50	8.10	1.4
7. การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน	f	17	57	9	38	24	3	-
	%	23.00	77.00	12.20	51.40	32.40	4.10	-
8. การแสดงตัวอย่าง นิทรรศการ	f	25	49	12	30	22	8	2
	%	33.80	66.20	16.20	40.50	29.70	10.80	2.70
9. การนิเทศโดยการอบรม	f	23	51	12	28	30	3	1
	%	31.10	68.90	16.20	37.80	40.50	4.10	1.40
10. การผลิตเอกสาร ทางวิชาการ	f	26	48	14	29	19	11	1
	%	35.10	64.90	18.90	39.20	25.70	14.90	1.40
รวม	f	241	499	107	312	236	54	11
	%	33.47	69.30	14.86	43.33	32.78	7.50	1.53

จากตาราง 22 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ โดยรวมส่วนใหญ่ได้รับวิธีการและรูปแบบการนิเทศด้าน
ต่าง ๆ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 69.30 ยกเว้นการพัฒนาบุคลากรหลักให้
คำแนะนำแก่ครู ซึ่งเคยได้รับการพัฒนาร้อยละ 60.80 ไม่เคยร้อยละ 39.20
และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.33

ตาราง 23 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านการพัฒนาวชิพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง		มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย
		ไม่เคย	มากกว่า	ที่สุด	ที่สุด	กลาง		ที่สุด
		ปีละ 1	ครั้ง					
1. การเข้ารับการฝึกอบรม	f	17	57	14	35	20	5	-
	%	23.00	77.00	18.90	47.30	27.00	6.80	-
2. การเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์	f	15	59	9	38	21	4	2
	%	20.30	79.72	12.20	51.40	28.40	5.40	2.70
3. การค้นคว้าทดลองและการวิจัย ด้านวิชาการ	f	32	42	16	25	26	7	-
	%	43.20	56.80	21.60	33.80	35.10	9.50	-
4. การศึกษาต่อ	f	49	25	18	21	26	7	2
	%	66.20	33.80	24.30	28.40	35.10	9.50	2.70
5. การร่วมปฏิบัติงานในคณะทำงาน	f	13	61	11	39	21	3	-
	%	17.60	82.40	14.90	52.70	28.41	4.10	-
6. การพัฒนาศึกษาดูงาน	f	24	50	15	31	24	3	1
	%	32.40	67.60	20.30	41.90	32.40	4.10	1.40
7. การจัดนิทรรศการ	f	21	53	7	33	28	6	-
	%	28.40	71.60	9.50	44.60	37.80	8.10	-
8. การการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ	f	21	53	12	30	22	8	2
	%	28.40	71.60	16.20	40.50	29.70	10.80	2.70
รวม	f	192	400	102	252	188	43	7
	%	32.43	67.57	17.23	42.57	31.76	7.26	1.18

จากตาราง 23 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิด้านวิธีการพัฒนาวชิพครู โดยรวมส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาวชิพครูมากกว่าปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 67.57 ยกเว้นการศึกษาต่อ ได้รับการพัฒนาร้อยละ 33.80 ไม่เคยได้รับการพัฒนาร้อยละ 66.20 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.57

ตาราง 24 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูสอนพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านหลักสูตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ					
		ไม่ เข้าใจ	ไม่ เข้าใจ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ความเข้าใจด้านหลักการ ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	f	123	3	9	59	56	2	-
	%	97.60	2.40	7.10	46.80	44.40	1.60	-
2. ความเข้าใจด้านจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	f	123	3	3	61	56	5	1
	%	97.60	2.40	2.40	48.40	44.40	4.00	0.80
3. ความเข้าใจด้านโครงสร้าง ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	f	122	4	5	61	54	6	-
	%	96.80	3.20	4.00	48.40	42.90	4.80	-
4. การจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษา และพลศึกษา	f	118	8	10	56	48	12	-
	%	93.70	6.30	7.90	44.40	38.10	9.50	-
5. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ในกลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f	118	8	17	45	53	11	-
	%	93.70	6.30	13.50	35.70	42.10	8.70	-
6. การประเมินผลการใช้ หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษา และพลศึกษาระดับ ห้องเรียน	f	119	7	15	39	64	8	-
	%	94.40	5.60	11.90	31.00	50.80	6.30	-

ตาราง 24 (ต่อ)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		เข้าใจ	ไม่ เข้าใจ					
7. การวิเคราะห์หลักสูตร	f	118	8	8	47	62	8	1
กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	%	93.70	6.30	6.30	37.30	49.20	6.30	0.80
8. การแปลงหลักสูตร	f	116	10	15	42	52	16	1
สู่แผนการสอน	%	92.10	7.90	11.90	33.30	41.30	12.70	0.80
9. การจัดทำกำหนดการสอน	f	120	6	5	65	45	8	3
และโครงการสอน	%	65.20	4.80	4.00	51.60	35.70	6.30	2.40
10. การเขียนแผนการสอน	f	123	3	7	55	54	7	3
	%	97.60	2.40	5.60	43.70	42.90	5.60	2.40
11. การเลือกใช้วิธีสอนให้	f	121	5	6	60	53	4	3
สอดคล้องกับหลักสูตร	%	96.00	4.00	4.80	47.60	42.10	3.20	2.40
12. การเขียนจุดประสงค์	f	121	5	12	50	58	6	-
เชิงพฤติกรรม	%	96.00	4.00	9.50	39.70	46.00	4.80	-
รวม	f	1442	70	112	640	655	93	12
	%	95.37	4.63	7.41	42.33	43.32	6.15	0.79

จากตาราง 24 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
 ด้านหลักสูตร โดยรวมส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจในหลักสูตรด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ
 95.37 ยกเว้น การแปลงหลักสูตรสู่แผนการสอน ซึ่งมีความเข้าใจร้อยละ 92.10 ไม่เข้าใจ
 ร้อยละ 7.90 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.32

ตาราง 25 ค่าร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านทักษะและเนื้อหาวิชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง						
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความรู้ในการเจริญเติบโตและพัฒนาการมนุษย์	f	107	19	4	61	55	6	-
	%	84.90	15.10	3.20	48.40	43.70	4.80	-
2. ความรู้ในคุณค่าชีวิตและครอบครัว	f	114	12	7	65	44	8	2
	%	90.50	9.50	5.60	51.60	34.90	6.30	1.60
3. ความรู้ในการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล	f	105	21	11	61	44	10	-
	%	83.30	16.70	8.70	48.40	34.90	7.90	-
4. ความรู้ในการเสริมสร้างสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค	f	109	17	14	67	35	8	2
	%	86.50	13.50	11.10	53.20	27.80	6.30	1.60
5. ความรู้ในความปลอดภัยในชีวิต	f	114	12	14	50	46	13	3
	%	90.50	9.50	11.1	39.70	36.50	10.30	2.4
6. ความรู้เรื่องกีฬา วิธีการเล่น กฎ กติกา การแข่งขัน ความปลอดภัย	f	103	23	22	44	46	11	3
	%	81.70	18.30	17.50	34.90	36.50	8.70	2.40
7. ความรู้ในกิจกรรมเข้าจังหวะ	f	99	27	20	43	51	11	1
	%	78.60	21.40	15.90	34.10	40.50	8.70	0.80
8. ความรู้ในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	f	107	19	10	57	48	9	2
	%	84.90	15.10	7.90	45.20	38.10	7.10	1.60

ตาราง 25 (ต่อ)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		เพียง พอ	ไม่เพียง พอ					
9. ความรู้ในกิจกรรม	f	108	18	15	51	54	3	3
การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	%	85.70	14.30	11.90	40.50	42.90	2.40	2.40
10. ความรู้ในกิจกรรม	f	93	33	27	45	35	18	1
การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	%	73.80	26.20	21.40	35.70	27.80	14.30	0.80
11. ความรู้ในการตัดสินกีฬา	f	98	28	11	55	43	15	2
	%	77.78	22.22	8.73	43.65	34.13	11.90	1.59
12. มีทักษะด้านกีฬา วิธีการ	f	95	31	12	53	48	10	3
เล่น วิธีเล่น กฎ กติกา	%	75.40	24.60	9.50	42.10	38.10	7.90	2.40
การแข่งขัน ความปลอดภัย								
13. มีทักษะด้านกิจกรรม	f	87	39	13	49	47	17	-
เข้าจังหวะ	%	69.00	31.00	10.30	38.90	37.30	13.50	-
14. มีทักษะด้านการจัด	f	93	33	6	54	50	14	2
กิจกรรมนันทนาการ	%	73.80	26.20	4.80	42.90	39.70	11.10	1.60
15. มีทักษะด้านกิจกรรม	f	98	28	15	51	47	10	3
การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	%	77.78	22.22	11.90	40.48	37.30	7.94	2.38
16. มีทักษะในการตัดสินกีฬา	f	90	36	22	45	34	19	6
	%	71.40	28.60	17.50	35.70	27.00	15.10	4.80
รวม	f	1620	396	223	851	727	182	33
	%	80.36	19.64	11.06	42.21	36.06	9.03	1.64

จากตาราง 25 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา โดยรวมส่วนใหญ่มีระดับทักษะและเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เพียงพอ
คิดเป็นร้อยละ 80.36 ยกเว้น ทักษะด้านกิจกรรมเข้าจังหวะ ซึ่งมีระดับและทักษะเพียงพอ
ร้อยละ 69.00 ไม่เพียงพอร้อยละ 31.00 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็น
ร้อยละ 42.21

ตาราง 26 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		มี	ไม่มี	มาก ที่สุด	มาก ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1. การเตรียมการสอนกลุ่มสาระ	f	118	8	6	46	68	5	1
สุศึกษาและพลศึกษา	%	93.70	6.30	4.80	36.50	54.00	4.00	0.80
2. การสอนพลศึกษาที่ใช้	f	107	19	17	43	54	12	-
กระบวนการ	%	84.90	15.10	13.50	34.10	42.90	9.50	-
3. การสอนพลศึกษาที่ให้	f	116	10	12	62	44	8	-
นักเรียนเป็นศูนย์กลาง	%	92.10	7.90	9.50	49.20	34.90	6.30	-
4. วิธีสอนที่เอื้อต่อการสอน	f	111	15	12	56	50	6	2
วิชาพลศึกษา	%	88.10	11.90	9.50	44.40	39.70	4.80	1.60
5. การจัดลำดับเนื้อหาวิชา	f	113	13	4	50	65	5	2
พลศึกษา	%	89.70	10.30	3.20	39.70	51.60	4.00	1.60
6. การสอนขั้นอบอุ่นร่างกาย	f	121	5	8	55	50	11	2
	%	96.00	4.00	6.30	43.70	39.70	8.70	1.60
7. การสอนขั้นอธิบายและ	f	122	4	14	45	50	15	2
สาธิต	%	96.80	3.20	11.10	35.70	39.70	11.90	1.60
8. การสอนขั้นฝึกหัด	f	118	8	7	57	49	10	3
	%	93.70	6.30	5.60	45.20	38.90	7.90	2.40
9. การสอนขั้นใช้	f	117	9	15	47	51	12	1
	%	92.90	7.10	11.90	37.30	40.50	9.50	0.80
10. การสอนขั้นสรุปและ	f	116	10	9	53	50	11	3
สรุปปฏิบัติ	%	92.10	7.90	7.10	42.10	39.70	8.70	2.40
11. เพลง เกม หรือกิจกรรม	f	122	4	13	49	58	6	-
ที่จะนำเข้าสู่บทเรียน	%	96.80	3.20	10.30	38.90	46.00	4.80	-
ที่เด็กสนใจ								

ตาราง 26 (ต่อ)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		มี	ไม่มี	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
12. การสอนที่บูรณาการกลุ่ม	f	113	13	16	42	57	11	-
สาระสุขศึกษาและพลศึกษา	%	89.68	10.32	12.70	33.33	45.24	8.73	-
กับวิชาอื่น								
13. การวิจัยในชั้นเรียน	f	105	21	31	38	39	17	1
	%	63.30	16.70	24.60	30.20	31.00	13.50	0.80
รวม	f	1499	139	164	643	685	129	17
	%	91.51	8.49	10.01	39.25	41.82	7.88	1.04

จากตาราง 26 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมส่วนใหญ่มีรูปแบบระดับวิธีสอน
และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 91.51 ยกเว้นการวิจัย
ในชั้นเรียนมีการวิจัยร้อยละ 63.30 ไม่มีร้อยละ 16.70 และมีความต้องการนิเทศในระดับ
ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.82

ตาราง 27 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ	สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ					
	ความเป็นจริง							
	ดำเนิน การ	ไม่ ดำเนิน การ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1. การเลือกใช้สื่อการสอนให้ เหมาะสมกับเนื้อหาและ วัตถุประสงค์การสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f 115 % 91.30	11 8.70	4 3.20	47 37.30	65 51.60	9 7.10	1 0.80	
2. การผลิตสื่อพลศึกษาจาก วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น	f 101 % 80.20	25 19.80	15 11.90	32 25.40	66 52.40	12 9.50	1 0.80	
3. การให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ในการผลิตและการใช้สื่อ การสอน	f 101 % 80.20	25 19.80	14 11.10	42 33.30	54 42.90	14 11.10	2 1.60	
4. การดูแล เก็บรักษาและ ซ่อมแซมอุปกรณ์การสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f 112 % 88.90	14 11.10	7 5.60	47 37.30	51 40.50	19 15.10	2 1.60	
5. จัดหาแหล่งสื่อและอุปกรณ์ มาใช้สอนกลุ่มสาระสุขศึกษา และพลศึกษา	f 106 % 84.10	20 15.90	8 6.30	52 41.30	51 40.50	14 11.10	1 0.80	
6. การใช้เครื่องมือโสต ทัศนูปกรณ์ในการสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	f 90 % 71.40	36 28.60	18 14.30	43 34.10	42 33.30	22 17.50	1 0.80	
รวม	f 625 % 82.67	131 17.33	66 8.73	263 34.79	329 43.52	90 11.9	8 1.06	

จากตาราง 27 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน โดยรวมส่วนใหญ่ดำเนินการผลิตและการใช้สื่อการสอน
ด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 82.67 ยกเว้นการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ในการสอนกลุ่ม
สาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ร้อยละ 71.40 ไม่มีการใช้
ร้อยละ 28.60 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 43.52

ตาราง 28 คำร้อยละสภาพและระดับความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		มี	ไม่มี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วิธีการวัดและประเมินผล	f	107	19	15	52	52	7	-
กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา	%	84.90	15.10	11.90	41.30	41.52	5.60	-
2. การประเมินให้นักเรียนผ่าน	f	111	15	15	47	57	4	3
พฤติกรรมต่าง ๆ ใน	%	88.10	11.90	11.90	37.30	45.20	3.20	2.40
การวัดผลระหว่างเรียน								
3. การสร้างข้อทดสอบ	f	114	12	10	51	56	7	2
ปลายภาคเรียน	%	90.50	9.50	7.90	40.50	44.40	5.60	1.60
4. การให้คะแนนด้านทักษะ	f	105	21	14	49	46	17	-
ด้านคุณภาพ และ	%	83.30	16.70	11.10	38.90	36.50	13.50	-
ด้านทัศนคติ								
5. การวัดผลก่อนเรียนและ	f	114	12	6	53	56	11	-
หลังเรียนในกลุ่มสาระ	%	90.50	9.50	4.80	42.10	44.40	8.70	-
สุขศึกษาและพลศึกษา								
6. การประเมินผลระหว่างเรียน	f	119	7	6	44	67	6	3
ในการเรียนแต่ละครั้ง	%	94.40	5.60	4.80	34.90	53.20	4.80	2.40
7. การสร้างเกณฑ์ และ	f	106	20	22	40	57	7	-
แบบทดสอบวัดทักษะกีฬา	%	84.10	15.90	17.50	31.70	45.20	5.60	-
ประเภทต่าง ๆ								
8. การวัดสมรรถภาพ	f	104	22	24	43	46	12	1
ทางกลไกและสมรรถภาพ	%	82.50	17.50	19.00	34.10	36.50	9.50	0.80
ทางกาย								

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการ		สภาพ		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ความเป็นจริง		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
		มี	ไม่มี					
9. การนำผลการวัดและประเมิน	f	114	12	17	40	56	10	3
ไปใช้เพื่อปรับปรุงการเรียน	%	90.50	9.50	13.50	31.70	44.40	7.90	2.40
การสอน								
รวม	f	994	140	129	419	493	81	12
	%	87.65	12.35	11.38	36.95	43.47	7.14	1.06

จากตาราง 28 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน โดยรวมส่วนใหญ่มีการวัดและประเมินผลการเรียนด้าน
 ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 87.65 ยกเว้นการวัดสมรรถภาพทางกลไกและสมรรถภาพทางกาย
 มีการวัดสมรรถภาพร้อยละ 82.50 ไม่มีร้อยละ 17.50 ซึ่งมีและมีความต้องการนิเทศ
 ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.47

ตาราง 29 คำร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ไม่เคย ปีละ 1 ครั้ง	มากกว่า มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1. พัฒนาบุคลากรหลักให้ คำแนะนำแก่ครู	f	60	66	13	58	44	9	2
	%	47.60	52.40	10.30	46.00	34.90	7.10	1.60
2. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน	f	29	97	7	52	61	5	1
	%	23.00	77.00	5.60	41.30	48.40	4.00	0.80
3. การประชุมกลุ่ม	f	37	89	8	53	55	9	1
	%	29.40	70.60	6.30	42.10	43.70	7.10	0.80
4. การประชุมปฏิบัติการ	f	49	77	17	50	52	6	1
	%	38.90	61.10	13.50	39.70	41.30	4.80	0.80
5. การใช้เอกสารเผยแพร่	f	60	66	17	39	47	22	1
	%	47.60	52.40	13.50	31.00	37.30	17.50	0.80
6. การสาธิตการสอน ในโรงเรียน	f	54	72	20	50	41	12	3
	%	42.90	57.10	15.90	39.70	32.50	9.50	2.40
7. การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน	f	28	98	7	53	51	14	1
	%	22.20	77.80	5.60	42.10	40.50	11.10	0.80
8. การแสดงตัวอย่าง นิทรรศการ	f	46	80	11	49	52	10	4
	%	36.50	63.50	8.70	38.90	41.30	7.90	3.20
9. การนิเทศโดยการอบรม	f	63	63	14	51	40	18	3
	%	50.00	50.00	11.10	40.50	31.70	14.30	2.40
10. การผลิตเอกสาร ทางวิชาการ	f	61	65	24	44	40	14	4
	%	48.40	51.60	19.00	34.90	31.70	11.10	3.20
รวม	f	487	773	138	499	483	119	21
	%	38.65	61.35	10.95	39.60	38.33	9.45	1.67

จากตาราง 29 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ โดยรวมส่วนใหญ่ได้รับวิธีการและรูปแบบการนิเทศด้าน
ต่าง ๆ มากกว่าปีละ 1 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 61.35 ยกเว้นการนิเทศโดยการอบรม ซึ่งเคย
ได้รับการอบรมร้อยละ 50.00 ไม่เคยร้อยละ 50.00 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก
คิดเป็นร้อยละ 39.60

ตาราง 30 ค่าร้อยละสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิ
ทางพลศึกษาด้านการพัฒนาวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ		สภาพ ความเป็นจริง		ระดับความต้องการนิเทศ				
		ไม่เคย ปีละ 1 ครั้ง	มากกว่า 1 ครั้ง	มาก ที่สุด	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1. การเข้ารับการฝึกอบรม	f	48	78	25	57	38	6	-
	%	38.10	61.90	19.80	45.20	30.20	4.80	-
2. การเรียนรู้จากผู้มี ประสบการณ์	f	30	96	17	50	48	9	2
	%	23.80	76.20	13.50	39.70	38.10	7.10	1.60
3. การค้นคว้าทดลองและ การวิจัยด้านวิชาการ	f	62	64	28	40	42	15	1
	%	49.20	50.80	22.20	31.70	33.30	11.90	0.80
4. การศึกษาต่อ	f	82	44	24	37	40	18	7
	%	65.10	34.90	19.00	29.40	31.70	14.30	5.60
5. การร่วมปฏิบัติงานใน คณะทำงาน	f	35	91	14	55	49	8	-
	%	27.80	72.20	11.10	43.70	38.90	6.30	-
6. การทัศนศึกษาดูงาน	f	47	79	17	48	50	11	-
	%	37.30	62.70	13.50	38.10	39.70	8.70	-
7. การจัดนิทรรศการ	f	48	78	14	50	55	6	1
	%	38.10	61.90	11.10	39.70	43.70	4.8	0.80
8. การการจัดสัมมนา เชิงปฏิบัติการ	f	44	82	11	49	52	10	4
	%	34.90	65.10	8.70	38.90	41.30	7.90	3.20
รวม	f	396	612	150	386	374	83	15
	%	39.29	60.71	14.89	38.29	37.10	8.23	1.49

จากตาราง 23 แสดงว่า สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิ
ด้านวิธีการพัฒนาวิชาชีพครู โดยรวมส่วนใหญ่ได้รับการพัฒนาวิชาชีพครูมากกว่าปีละ 1 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 60.71 ยกเว้นการศึกษาต่อ ได้รับการพัฒนาร้อยละ 34.90 ไม่เคยได้รับ
การพัฒนาร้อยละ 65.10 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 38.29

ตาราง 31 ร้อยละลำดับความสำคัญของความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 (N = 200)

รายการ	จำนวน ประชากร (N)	ร้อยละ
1. ด้านหลักสูตร	69	34.50
2. ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา	41	20.50
3. ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน	28	14.00
4. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน	5	2.50
5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน	6	3.00
6. ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ	8	4.00
7. ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู	43	21.50
รวม	200	100

จากตาราง 31 พบว่า ความต้องการในการนิเทศการสอนพลศึกษาของครูพลศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม มีความต้องการรับการนิเทศด้านหลักสูตรร้อยละ
34.50 รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาวิชาชีพครูร้อยละ 21.50 ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา
คิดเป็นร้อยละ 20.50 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน คิดเป็นร้อยละ 14.00
ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 4.00 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน
คิดเป็นร้อยละ 3.00 ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สภาพและความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 สรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อทราบสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอนของครูสอนพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2546 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 568 คน และเขต 2 จำนวน 584 คน รวมทั้งสิ้น 1,152 คน จำนวนโรงเรียน เขต 1 จำนวน 284 โรงเรียน เขต 2 จำนวน 292 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 576 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 200 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา หาขนาดกลุ่มตัวอย่างยึดจำนวนประชากรเป็นหลัก หักใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 10-15 ของจำนวนประชากรทั้งหมด (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 38) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ร้อยละ 15 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามเขตพื้นที่การศึกษา

1.1 เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 จำนวน 100 คน เป็นครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 50 คน ครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 50 คน

1.2 เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 จำนวน 100 คน เป็นครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 50 คน ครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 50 คน

2. กำหนดจำนวนโรงเรียน โดยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 จำนวน 50 โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 จำนวน 50 โรงเรียน

3. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน โดยการกำหนดสัดส่วนโรงเรียนแต่ละอำเภอตามเขตพื้นที่การศึกษา

ตาราง 32 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขต	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง			
	โรงเรียน	วุฒิพลศึกษา		เพศ		รวม	โรงเรียน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	รวม
		มีวุฒิ	ไม่มีวุฒิ	ชาย	หญิง					
1	284	107	461	302	266	568	50	50	50	100
2	292	99	485	283	301	584	50	50	50	100
รวม	576	206	946	585	567	1,152	100	100	100	200

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1958 : 45). กำหนดความต้องการเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งผ่านการหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบ แก้ไข แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ ซึ่งแบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านทักษะและเนื้อหา
3. ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน
5. ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน
6. ด้านวิธีการและรูปแบบนิเทศ
7. ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ เอกสาร บทความ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบความถูกต้อง นำมาปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบซ้ำ
3. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจแบบสอบถาม
4. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบแก้ไขแล้วนำมาปรับปรุงตามที่แนะนำ
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95
7. นำแบบสอบถามที่หาความเชื่อมั่นแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขอหนังสือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ถึงโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และนัดหมายวันเวลาที่มารับแบบสอบถามคืน

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทุกฉบับที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ทั้ง 7 ด้าน มาแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
3. นำข้อมูลจากตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ มาวิเคราะห์คำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยการสังเคราะห์จัดหมวดหมู่และลำดับของคำตอบ ตัดข้อมูลที่มีความซ้ำซ้อนกันออก เรียบเรียงภาษาให้ถูกต้องแต่คงความหมายเดิมไว้ มาสรุปเป็นรายด้าน และนำเสนอเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม จำนวน 200 คน เป็นชาย จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 หญิง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 มีวุฒิทางพลศึกษา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00

ตอนที่ 2 สภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา

1. สภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย โดยรวมส่วนใหญ่ มีระดับความเข้าใจในหลักสูตรด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 87.11 ยกเว้น การวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีความเข้าใจร้อยละ 9.30 ไม่เข้าใจร้อยละ 90.70 และมีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 47.16 มีระดับทักษะและเนื้อหาวิชาต่าง ๆ

เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 76.29 ยกเว้น ทักษะด้านกิจกรรมเข้าจังหวะ ซึ่งมีระดับและทักษะเพียงพอร้อยละ 63.90 ไม่เพียงพอร้อยละ 36.10 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.20 มีรูปแบบระดับวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 88.46 ยกเว้นการสอนพลศึกษาที่ใช้กระบวนการ มีรูปแบบร้อยละ 82.40 ไม่มีร้อยละ 17.60 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.06 ดำเนินการผลิตและการใช้สื่อการสอน ด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 87.04 ยกเว้นการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ในการสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ร้อยละ 76.90 ไม่มีการใช้ร้อยละ 23.10 และมีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 42.75 มีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 89.61 ยกเว้นการสร้างเกณฑ์ และแบบทดสอบวัดทักษะกีฬาประเภทต่าง ๆ มีการสร้างเกณฑ์ร้อยละ 84.30 ไม่มีร้อยละ 15.70 ซึ่งมีและมีความต้องการนิเทศ ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 46.30 ได้รับวิธีการและรูปแบบการนิเทศด้านต่าง ๆ มากกว่าปีละ 1 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 66.02 ยกเว้นการแสดงตัวอย่างนิทรรศการ ซึ่งเคยแสดงตัวอย่างนิทรรศการร้อยละ 71.30 ไม่เคยร้อยละ 28.70 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.37 ได้รับการพัฒนาวิชาชีพครูมากกว่าปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 67.25 ยกเว้นการศึกษาต่อ ได้รับการพัฒนาร้อยละ 33.30 ไม่เคยได้รับการพัฒนาร้อยละ 66.70 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.68

2. สภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาเพศหญิง โดยรวมส่วนใหญ่มีความเข้าใจหลักสูตรด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 97.01 ยกเว้นการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การประเมินผลการใช้หลักสูตร และการวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีความเข้าใจร้อยละ 95.70 ไม่เข้าใจร้อยละ 4.30 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.02 มีทักษะและเนื้อหาวิชาด้านต่าง ๆ เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 86.68 ยกเว้นทักษะในการตัดสินใจเพียงพอร้อยละ 76.10 ไม่เพียงพอร้อยละ 23.90 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.76 มีรูปแบบระดับวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 94.31 ยกเว้นการสอนพลศึกษาที่ใช้กระบวนการ มีรูปแบบร้อยละ 84.80 ไม่มีร้อยละ 15.20 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.89 ดำเนินการผลิตและการใช้สื่อการสอน ด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 81.34 ยกเว้นการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ในการสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ร้อยละ 66.30 ไม่มีการใช้ร้อยละ 33.70 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 44.38 มีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 89.98 ยกเว้นการวัดสมรรถภาพทางกลไกและสมรรถภาพทางกาย มีการวัดร้อยละ 84.80 ไม่มีร้อยละ 15.20 ซึ่งมีและมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 42.27 ได้รับวิธีการและรูปแบบการนิเทศด้านต่าง ๆ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.76 ยกเว้นพัฒนาบุคลากรหลักให้คำแนะนำแก่ครู ซึ่งเคยได้รับการพัฒนาร้อยละ 43.50 ไม่เคยร้อยละ 56.50 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.07 ได้รับการพัฒนาวิชาชีพครู

มากกว่าปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 57.47 ยกเว้นการศึกษาต่อ ได้รับการพัฒนาร้อยละ 35.90 ไม่เคยได้รับ การพัฒนาร้อยละ 64.10 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.77

3. สภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษา โดยรวมส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจในหลักสูตรด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 94.26 ยกเว้น การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีความเข้าใจร้อยละ 87.08 ไม่เข้าใจร้อยละ 12.20 และมีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 45.16 มีระดับทักษะและเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 82.60 ยกเว้น ทักษะด้านกิจกรรมเข้าจังหวะ ซึ่งมีระดับและทักษะเพียงพอร้อยละ 71.60 ไม่เพียงพอร้อยละ 28.40 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 39.53 มีรูปแบบระดับวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 90.45 ยกเว้นการสอนพลศึกษาที่ใช้กระบวนการ การวิจัยในชั้นเรียน มีการใช้ร้อยละ 81.10 ไม่มีร้อยละ 18.90 และมีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 52.29 ดำเนินการผลิตและการใช้สื่อการสอน ด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 87.39 ยกเว้นการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ในการสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ร้อยละ 73.00 ไม่มีการใช้ร้อยละ 27.00 และมีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 41.44 มีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 89.98 ยกเว้นการวัดสมรรถภาพทางกลไกและสมรรถภาพทางกาย มีการวัดสมรรถภาพร้อยละ 89.20 ไม่มีร้อยละ 10.80 ซึ่งมีและมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.89 ได้รับวิธีการและรูปแบบการนิเทศด้านต่าง ๆ มากกว่าปีละ 1 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 69.30 ยกเว้นการพัฒนาบุคลากรหลักให้คำแนะนำแก่ครู ซึ่งเคยได้รับการพัฒนาร้อยละ 60.80 ไม่เคยร้อยละ 39.20 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.33 ได้รับการพัฒนางานวิชาชีพครูมากกว่าปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 67.57 ยกเว้นการศึกษาต่อ ได้รับการพัฒนาร้อยละ 33.80 ไม่เคยได้รับการพัฒนาร้อยละ 66.20 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.57

4. สภาพในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา โดยรวมส่วนใหญ่มีระดับความเข้าใจในหลักสูตรด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 95.37 ยกเว้น การแปลงหลักสูตรสู่แผนการสอน ซึ่งมีความเข้าใจร้อยละ 92.10 ไม่เข้าใจร้อยละ 7.90 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.32 มีระดับทักษะและเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 80.36 ยกเว้น ทักษะด้านกิจกรรมเข้าจังหวะ ซึ่งมีระดับและทักษะเพียงพอร้อยละ 69.00 ไม่เพียงพอร้อยละ 31.00 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.21 มีรูปแบบระดับวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 91.51 ยกเว้นการวิจัยในชั้นเรียนมีการวิจัยร้อยละ 63.30 ไม่มีร้อยละ 16.70 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 41.82 ดำเนินการผลิตและการใช้สื่อการสอน ด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 82.67 ยกเว้นการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ในการสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ซึ่งมีการใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ร้อยละ 71.40 ไม่มีการใช้

ร้อยละ 28.60 และมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 43.52 มีการวัดและประเมินผลการเรียนด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 87.65 ยกเว้นการวัดสมรรถภาพทางกลไกและสมรรถภาพทางกาย มีการวัดสมรรถภาพร้อยละ 82.50 ไม่มีร้อยละ 17.50 ซึ่งมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.47 ได้รับวิธีการและรูปแบบการนิเทศด้านต่าง ๆ มากกว่าปีละ 1 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 61.35 ยกเว้นการนิเทศโดยการอบรม ซึ่งเคยได้รับการอบรมร้อยละ 50.00 ไม่เคยร้อยละ 50.00 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 39.60 ได้รับการพัฒนาวิชาชีพครูมากกว่าปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.71 ยกเว้นการศึกษาต่อ ได้รับการพัฒนาร้อยละ 34.90 ไม่เคยได้รับการพัฒนาร้อยละ 65.10 และมีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 38.29

5. ลำดับความสำคัญของความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา

มีความต้องการรับการนิเทศด้านหลักสูตรคิดเป็นร้อยละ 34.50 และด้านการพัฒนาวิชาชีพครูคิดเป็นร้อยละ 21.50 ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา คิดเป็นร้อยละ 20.50 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 14.00 ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 4.00 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.00 ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอนและ คิดเป็นร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 3

จัดให้มีการฝึกอบรมครูพลศึกษาโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาพลศึกษามาให้ความรู้ทุกช่วงชั้นและทุกปี ผู้นิเทศควรดำเนินการนิเทศการสอนอย่างจริงจังมีใช้การไปตรวจเยี่ยมราชการและควรจัดให้มีศูนย์ประสานงานด้านพลศึกษาทุกอำเภอ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศการสอน ของครูพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ปีการศึกษา 2546 สรุปได้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร ครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาเพศหญิง ครูสอนพลศึกษาที่มีวุฒิและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา โดยรวมส่วนใหญ่มีความเข้าใจหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา คิดเป็นร้อยละ 87.11, 97.01, 94.26 และ 95.37 ตามลำดับ เพราะว่าปีการศึกษา 2545 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ได้จัดให้มีการอบรมเรื่องหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้กับครูทุกคนในสังกัด และการที่ครูพลศึกษาเพศชายไม่เข้าใจการวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ครูพลศึกษาเพศหญิงไม่เข้าใจการเขียนแผนการสอน การเลือกใช้วิธีสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ครูสอนพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษาไม่เข้าใจการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิไม่เข้าใจการแปลงหลักสูตรสู่แผนการสอน ผู้วิจัยมี

ความเห็นที่น่าจะเป็นเพราะภายหลังจากการอบรมและไปปฏิบัติจริงไม่สามารถดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้ เนื่องจากครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากเป็นครูประจำชั้น และสอนหลายวิชาจึงเกิดความสับสน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแจ่มจันทร์ ปรีชาวนิชย์ (2538 : 3) ที่พบว่าครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีภาระหน้าที่จะต้องสอนมากกว่าครูอาจารย์ในระดับอื่น ๆ เพราะต้องสอนทุกวิชา ขณะเดียวกันความต้องการในการนิเทศการสอนด้านหลักสูตรของครูพลศึกษาเพศชายมีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 47.16 ครูพลศึกษาเพศหญิงมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 45.02 ครูสอนพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษามีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.61 ครูสอนพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษามีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 42.33 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจำรัส เกิดควน (2526 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า เมื่อเปรียบเทียบตามมาตรฐานของโรงเรียนแล้ว ปรากฏว่าครูในโรงเรียนมาตรฐานพอใช้มีความต้องการการนิเทศด้านหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลมากกว่า โรงเรียนมาตรฐานดี และมีความต้องการการนิเทศด้านสื่อการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนมาตรฐานปานกลาง

2. ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา ครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาเพศหญิง ครูพลศึกษาที่มีวุฒิและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา โดยรวมส่วนใหญ่มีทักษะและเนื้อหาวิชาเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 76.29, 86.68, 82.60 และ 80.36 ตามลำดับ เพราะว่าครูพลศึกษาทุกคนผ่านการอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และได้ศึกษาเอกสารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่กรมวิชาการแจกให้ทุกโรงเรียน และการที่ครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาที่มีวุฒิและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา ยังขาดทักษะด้านกิจกรรมเข้าจังหวะ ครูพลศึกษาเพศหญิงขาดทักษะในการตัดสินกีฬา ผู้วิจัยมีความเห็นที่น่าจะเป็นเพราะขาดการฝึกซ้อมและทบทวนความรู้เดิมอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีข้อมูลยืนยันจากการวิจัยนี้ว่า ครูผู้สอนไม่จบการศึกษาทางพลศึกษา ส่วนครูพลศึกษาเพศหญิงน่าจะเป็นเพราะขาดโอกาสและขาดความมั่นใจในการตัดสินกีฬา เนื่องจากปัจจุบันกติกา การแข่งขันกีฬาหลายประเภทมีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น ครูพลศึกษาทั้งเพศชาย เพศหญิง มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา จึงมีความต้องการนิเทศการสอนด้านทักษะและเนื้อหาวิชา ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.20, 40.76, 39.53 และ 42.21 ตามลำดับ

3. ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาเพศหญิง ครูสอนพลศึกษาที่มีวุฒิและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา โดยรวมส่วนใหญ่ มีวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 88.46, 94.31, 90.45 และ 91.51 ตามลำดับ เพราะว่าครูพลศึกษาส่วนใหญ่เคยปฏิบัติการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มาก่อน และหน่วยงานของรัฐได้จัดให้มีการอบรมบุคลากรเกี่ยวกับวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหลายครั้งและมีประสบการณ์ปฏิบัติการสอนจริงหลายปี สำหรับ ครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาเพศหญิง และครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษา ไม่มีการสอนพลศึกษาที่ใช้กระบวนการ ส่วนครูพลศึกษา

ที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษาไม่มีการวิจัยในชั้นเรียน เป็นเพราะขาดความเข้าใจเรื่องทักษะกระบวนการ เนื่องจากวิธีสอนพลศึกษานั้นเป็นการสอนที่ใช้กระบวนการอยู่แล้วตามธรรมชาติของวิชา ครูพลศึกษาต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดเห็น ตลอดจนเทคนิควิธีการสอนพลศึกษา ระหว่างครูพลศึกษาด้วยกัน ขณะเดียวกันความต้องการนิเทศด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนของครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาเพศหญิงและครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษา อยู่ในระดับมากเหมือนกัน คิดเป็นร้อยละ 45.06, 42.89 และ 52.29 ส่วนครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษามีความต้องการนิเทศในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 41.82 ซึ่งตรงกับงานวิจัยของอนันต์ เอี้ยวเจริญ (2524 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูพลศึกษามีความต้องการให้ศึกษานิเทศก์ จัดให้มีการอบรมแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ตลอดจนเทคนิควิธีการสอนพลศึกษาระหว่างครูพลศึกษาในเขตการศึกษาเดียวกัน ช่วยจัดหาหรือแนะนำตำรา เอกสาร หรือคู่มือที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนพลศึกษา และช่วยแนะนำวิธีการสอนแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

4. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน ครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาเพศหญิง ครูสอนพลศึกษาที่มีวุฒิและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา โดยรวมส่วนใหญ่ดำเนินการผลิตและการใช้สื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 87.04, 81.34, 87.39 และ 82.67 ตามลำดับ เพราะว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปี ไม่เพียงพอกับความต้องการ ขาดแคลนอุปกรณ์การสอน สနากกีฬา ดังนั้น ครูพลศึกษาจำเป็นต้องผลิตสื่อพลศึกษาจากวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่นเพื่อใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนมีการดูแลเก็บรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์การสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา แสดงว่าในการเรียนการสอนพลศึกษาครูจะต้องมีความรู้ด้านการผลิตอุปกรณ์ การเก็บรักษา การใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหา จุดประสงค์ เวลาและความสนใจของนักเรียน ทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ ดังที่วรศักดิ์ เพียรชอบ (2527 : 25) ได้กล่าวว่า การสอนพลศึกษาที่จะได้ผลดีนั้น นอกจากจะมีเวลาเพียงพอและมีความสามารถในการสอนดีแล้ว จะต้องมียี่อ อุปกรณ์อย่างเพียงพออีกด้วย และการที่ครูพลศึกษาทั้งเพศชาย เพศหญิง มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางพลศึกษา ขาดการใช้เครื่องมือโสดทัศนูปกรณ์ในการสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโรงเรียนประถมศึกษาขาดแคลนเครื่องมือโสดทัศนูปกรณ์ที่จำเป็นมีราคาแพง โรงเรียนต้องหารายได้พิเศษด้วยการทอดผ้าป่าการศึกษาและขอรับบริจาคจากศิษย์เก่าเพื่อจัดซื้อ ซึ่งครูพลศึกษาเพศชายและครูพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 42.75, 41.44 ตามลำดับ ส่วนครูพลศึกษาเพศหญิงและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 44.38, 43.52 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ เอี้ยวเจริญ (2524 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ช่วยแนะนำครูพลศึกษาให้รู้จักดัดแปลงอุปกรณ์การสอนที่ไม่ใช้แล้วให้ใช้ประโยชน์ได้อีก ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์แนะนำวิธีผลิตอุปกรณ์ทางพลศึกษาขึ้นใช้เอง ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ช่วยแนะนำและสนับสนุนให้ครูใช้โสดทัศนูปกรณ์

5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาเพศหญิง ครูสอนพลศึกษาที่มีวุฒิและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา โดยรวมส่วนใหญ่มีการวัดและประเมินผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 89.61, 89.98, 93.39 และ 87.65 ตามลำดับ เพราะว่า การวัดและประเมินผลการเรียนทำให้ครูทราบถึงพัฒนาการของนักเรียนและข้อบกพร่องในการจัดกิจกรรมการสอนของครู และนำมาปรับปรุงแก้ไข ในขณะเดียวกัน ครูพลศึกษาเพศชายยังขาดการสร้างเกณฑ์ และแบบทดสอบวัดทักษะกีฬาประเภทต่าง ๆ ครูพลศึกษาเพศหญิง ครูสอนพลศึกษาที่มีวุฒิและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา ขาดการวัดสมรรถภาพทางกลไกและสมรรถภาพทางกาย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าครูพลศึกษายังขาดความเข้าใจ ศึกษานิเทศก์ควรให้คำปรึกษาแนะนำ จัดอบรมสัมมนา จัดหาเอกสารการวัดและประเมินผลทางพลศึกษาให้ศึกษาค้นคว้า ดังจะเห็นได้ว่า ครูพลศึกษาเพศชายและที่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศ ในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 46.30 และ 47.89 ครูพลศึกษาเพศหญิง ครูพลศึกษาที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางพลศึกษาที่มีความที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา องค์กรนิเทศในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 42.27 และ 43.47 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลิขิต อมาตยคง (2530 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ต้องการให้ศึกษานิเทศก์ช่วยแนะนำและชี้แจงให้เข้าใจกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ช่วยแนะนำ เกี่ยวกับการเลือกใช้ข้อทดสอบและวิธีทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียน พร้อมทั้งติดตามผล และวิเคราะห์ผลการทดสอบ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของอนันต์ เอื้อยเจริญ (2524 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูพลศึกษาที่มีความต้องการด้านการนิเทศในด้านการประเมินผล ได้แก่ ต้องการให้ศึกษานิเทศก์ จัดประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้ในด้านการวัดผลประเมินผลพลศึกษาในเขตการศึกษาเดียวกัน ช่วยวิเคราะห์ปัญหาหลักสูตรและการเรียนการสอนพลศึกษา และช่วยสร้างแบบทดสอบมาตรฐานเพื่อวัดผลวิชาพลศึกษา

6. ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ ครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาเพศหญิง ครูพลศึกษาที่มีวุฒิและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา โดยรวมส่วนใหญ่ได้รับการนิเทศตามวิธีการและรูปแบบการนิเทศต่าง ๆ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.02, 55.76, 69.30 และ 61.35 ตามลำดับ เพราะว่าการศึกษาเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้โรงเรียนมีความจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะที่สอดคล้องรองรับและทันเหตุการณ์ โรงเรียนแต่ละแห่งมีสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการแตกต่างกัน ผู้ที่ทราบปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริง ก็คือ ครูทุกคนในโรงเรียน การนิเทศภายในโรงเรียน จะช่วยให้ครูประสบความสำเร็จในการพัฒนา สามารถปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้สนองต่อหลักสูตร ดังนั้น การที่ครูพลศึกษาเพศชายส่วนใหญ่ไม่เคยแสดงตัวอย่าง นิทรรศการ น่าจะเป็นเพราะว่าการที่ครูประถมศึกษาต้องสอนหลายวิชา และเห็นความสำคัญของวิชา กลุ่มทักษะมากกว่าวิชาพลศึกษา ขณะที่ครูพลศึกษาเพศหญิง ครูสอนพลศึกษาที่มีวุฒิทางพลศึกษา ไม่เคยได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคลากรหลักในการให้คำแนะนำแก่ครู น่าจะเป็นเพราะว่าครูพลศึกษา ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นครูแห่งชาติ หรือครูต้นแบบมีจำนวนน้อย ขาดความรู้ชำนาญการ ส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางสุขศึกษาและพลศึกษา และขาดผู้นิเทศที่มีความชำนาญการเฉพาะด้าน

อย่างพอเพียง ส่วนครูสอนพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรม น่าจะเป็นเพราะว่าการอบรมแต่ละครั้งมักกำหนดวิชาเอกทำให้ครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษาขาดโอกาสพัฒนาตนเอง จะเห็นได้ว่า ครูพลศึกษาเพศชาย ครูสอนพลศึกษาที่มีวุฒิและที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 45.37, 43.33 และ 39.60 ครูพลศึกษาเพศหญิงมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.07

7. ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู ครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาเพศหญิง ครูพลศึกษาที่มีวุฒิและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา โดยรวมส่วนใหญ่มีการพัฒนาวิชาชีพมากกว่าปีละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 67.25, 57.47, 67.57 และ 60.71 ตามลำดับ น่าจะเป็นเพราะว่าได้เข้ารับการฝึกอบรม การเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ การค้นคว้าทดลองและการวิจัยด้านวิชาการ การร่วมปฏิบัติงานในคณะทำงาน การทัศนศึกษาดูงาน การจัดนิทรรศการ การจัดสัมมนา เชิงปฏิบัติการ ขณะเดียวกันครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาเพศหญิง ครูพลศึกษาที่มีวุฒิและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษาต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นจะพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะที่สอดคล้องรองรับและทันเหตุการณ์ รู้จักแยกแยะวิเคราะห์ปัญหา รู้จักค้นหาและรู้วิธีการทำงาน รู้สึกมั่นคงในอาชีพ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และคุ้นเคยกับแหล่งวิทยาการและสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ จะเห็นได้ว่า ครูพลศึกษาเพศชาย ครูพลศึกษาที่มีวุฒิและครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษา มีความต้องการนิเทศในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 44.68, 42.57 และ 38.29 ตามลำดับ ส่วนครูพลศึกษาเพศหญิงมีความต้องการนิเทศในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.77

8. ลำดับความสำคัญของความต้องการในการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา มีความต้องการรับการนิเทศด้านหลักสูตรคิดเป็นร้อยละ 34.50 และด้านการพัฒนาวิชาชีพครูคิดเป็นร้อยละ 21.50 ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา คิดเป็นร้อยละ 20.50 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 14.00 ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 4.00 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.00 ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 2.50 สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยพงษ์ สุวรรณรักษ์ (2526 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาทางวิชาการและความต้องการความช่วยเหลือในทางวิชาการและอื่น ๆ ทุกด้านจากผู้นิเทศอยู่ในระดับสูงทั้งครูและผู้บริหารต้องการความช่วยเหลือด้านการใช้หลักสูตรและสื่อการเรียน การสอนมากกว่าด้านอื่น ๆ ครูมีวุฒิทางการศึกษาต่ำต้องการความช่วยเหลือมากกว่าครูที่มีวุฒิทางการศึกษาสูง สอดคล้องกับจำรัส เกิดควน (2526 : บทคัดย่อ) ที่ผลการวิจัย จากการจัดแบ่งโรงเรียนตามมาตรฐาน 3 ระดับ คือ ดี ปานกลางและพอใช้ พบว่าครูในโรงเรียนมาตรฐานพอใช้มีความต้องการการนิเทศด้านหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผลมากกว่าโรงเรียนมาตรฐานดี และมีความต้องการการนิเทศด้านสื่อการเรียนการสอนมากกว่าโรงเรียนมาตรฐานปานกลาง และไม่พบความแตกต่างเมื่อเปรียบเทียบความต้องการของครูที่มีวุฒิและระยะเวลาทำงานแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1. ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ สำหรับครูพลศึกษาในเรื่องที่ยังไม่เข้าใจหรือมีการดำเนินการน้อย
2. ควรมีการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแล ครูพลศึกษาในเรื่องที่ให้การอบรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษาในระดับชั้นที่สูงขึ้น
2. ควรมีการศึกษาและพัฒนารูปแบบการนิเทศและพัฒนาครูผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและภารกิจของครู

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิชย์. (2525). การนิเทศการศึกษา : คู่มือการปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าการประถมศึกษา
อำเภอและกิ่งอำเภอ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2533). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศึกษานิเทศก์
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2533.
- _____. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :
วัฒนาพานิช.
- _____. (2545). ผังมโนทัศน์และสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา
และพลศึกษา เอกสารประกอบการฝึกอบรมการปรับกระบวนทัศน์และพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา ปีงบประมาณ 2546. มหาสารคาม : หน่วยศึกษานิเทศก์.
- กิตติมา ปรีดีติลล. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ :
อักษราพิพัฒน์.
- กรองทอง จิรเดชากุล. (2541). ความต้องการการนิเทศการสอนพลศึกษาของครูผู้สอน
พลศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เจริญ หมดสง. (2543). การนิเทศการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จำรัส เกิดควน. (2526). ความต้องการการนิเทศด้านวิชาการของครูโรงเรียนเอกชนใน
กรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์. (2539). การนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คู่มือศึกษานิเทศก์
ชุดฝึกปฏิบัติการพัฒนาระบบภายในโรงเรียน, หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- ชัยพงษ์ สุวรรณรักษ์. (2526). ความต้องการการช่วยเหลือของผู้บริหารและครูโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. ปริญญานิพนธ์
กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย อาจิณสมมาตร. (2525). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จงเจริญ.
- زاری มณีศรี. (2542). การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์โสภณ.

- นิพนธ์ ไทพานิช. (2528). การนิเทศแบบคลินิก. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- ประกาศ แสงเพชร. (2521). เทคนิคการนิเทศการศึกษา ประมวลบทความการนิเทศการศึกษา ปี 2521 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.
- ปรีชา ทัพพรหมเจริญ. (2530). ความคิดเห็นของครูพลศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการนิเทศพลศึกษาของศึกษานิเทศก์พลศึกษา เขตการศึกษา 6. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาพร วงศ์อนันดรโรจน์. (มปป. : 35). การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 2.
- พัชรี ศิลป์ไชย. (2524). ความต้องการการนิเทศของครูพลศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายสำเนา.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2542). การนิเทศการศึกษา ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ระวี จิระเดชากุล. (2541). ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนพลศึกษา และครูร่วมงานที่มีพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดน่าน. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ลิขิต อมาตยคง. (2530). ความเห็นของผู้บริหารและครูพลศึกษาเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศวิชาพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2527). หลักและวิธีการสอนวิชาพลศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2539). หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิจิตร วรุตบางกูร, กาญจนา ศรีกาพลสินธุ์ และสุพิชญา ชีระกุล. (2524). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนต.
- วรศักดิ์ วรธัมโม. (2545). ระบบการศึกษาที่ถูกต้องของความเป็นมนุษย์. กรุงเทพฯ : อรุณกาลาดพร้าว.
- สงัด อุทรานันท์. (2530). การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์มิตรสยาม.

- _____. (2529). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2526). *หลักการนิเทศการสอน*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สาย ภาณุรัตน์. (2517). *หลักการนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- สมบัติ จันทะยม. (2534). *การนิเทศการศึกษา เอกสารประกอบคำบรรยายการอบรม
สัมมนาศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (15-23 มิถุนายน 2534).*
ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *คู่มือศึกษานิเทศก์. นิเทศ :
แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต*. กรุงเทพฯ :
การศาสนา.
- _____. (2533). *ระเบียบและแนวปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วย
ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2533.*
กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- อนันต์ เอียวเจริญ. (2524). *ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษาเกี่ยวกับ
สมรรถภาพของครูพลศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อารี ศรีธัญพงศ์. (มปป. : 4). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ เดสทอป
(DESKTOP).
- Alfonso, Robert J. Gerald R. Rirth and Richard F. Neville. (1981).
Instructional Supervision : A Behavior System. Boston : Allyn
and Bacon.
- Echevarria, Santos de Percz. (1981, January). "A Study of Inservice Training
Needs of teachers as Perceived by teachers and Principals of
Elementary School of Puerto Rico.", *Dissertation Abstracts International*.
42 (6) : 1105-A.
- Fleming. Patrick Joseph. (1981, August). "Staff Development Needs in Elementary
Schools that Individualize Instruction.", *Dissertation Abstracts International*.
41 (12) : 3798-A.
- Good, Carter V. (1973,). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Harris, Ben M. (1975). *Supervisory Behavior in Education*. 2nd ed.
Englewood Cliffs. New Jersey : Prentice-Hall.
- Likert, Rensis. (1958, Autumn). "Effective Supervision : An Adaptive and
Relative Process". *Personal Psychology*. 42 (4) : 85

- Melnychuk, Nancy. (1992, August). Toward Understanding the Level Word of the Physical Education Teacher in Curriculum Implementation. *Dissertation Abstracts International*. 52 : 3857-A.
- Totten, Dorothy L. (1983, November). "An Analysis of Inservice Needs as Perceived by Middle Grade Level Teachers and Administrators.", *Dissertation Abstracts International*. 44 (9) : 1287-A
- Wiles, Kimball and John T. Lovell. (1983). *Supervision for Better School*. 5th ed.; Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall.
- Wilson, Mock V. (1977, October). A Study of the Perceptions of Supervisor by Selected Elementary teachers. *Dissertation Abstracts International*. 38 (3) : 1858 A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพและความต้องการในการนิเทศการสอน ของครูพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้
สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม ปีการศึกษา 2546

คำชี้แจงเบื้องต้น

1. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพและความต้องการในการนิเทศ
การสอนของครูพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 และเขต 2 ปีการศึกษา 2546
โดยมีรายละเอียดเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมี
ลักษณะเป็นการตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการนิเทศ
การสอน ของครูสอนพลศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดความต้องการเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก
ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งแบ่งเป็น 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านหลักสูตร
2. ด้านทักษะและเนื้อหา
3. ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน
5. ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน
6. ด้านวิธีการและรูปแบบการนิเทศ
7. ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ลักษณะเป็นแบบสอบถาม
ปลายเปิด (Open Ended)

2. แบบสอบถามนี้ สำหรับครูพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทุกคนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

3. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่จะหาทางช่วยเหลือและพัฒนาการสอนให้กับ
ครูพลศึกษาในระดับประถมศึกษา จึงขอความกรุณาให้ครูพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความจริง

4. กรุณาส่งแบบสอบถามคืน ภายในวันที่ 30 ธันวาคม 2546
5. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความตามความเป็นจริง

1. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

2. วุฒิทางพลศึกษา

☐

มีวุฒิ

☐

ไม่มีวุฒิ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการนิเทศการสอนของครูพลศึกษา

คำชี้แจง

1. สภาพ หมายถึง ภาวะความเป็นจริงในปัจจุบันของครูพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. การนิเทศการสอน หมายถึง การให้ความช่วยเหลือแนะนำ หรือปรับปรุง แก้ไข การให้ความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และความเข้าใจปัญหาหรือโครงสร้างของงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ทั้งหมด เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา
3. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับระดับสภาพความเป็นจริง
4. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับระดับความต้องการในการนิเทศการสอน
5. โปรดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการในการนิเทศการสอน

ตัวอย่าง

0. ด้านการเรียนและวิธีสอน

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง	ความต้องการในการนิเทศ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความรู้และความสามารถ	☒ เข้าใจ					
0. ในการบันทึกการสอนและวางแผนการสอนระยะยาว.....	☐ ไม่เข้าใจ		✓			

จากตัวอย่าง หมายถึง ท่านมีความรู้ในการบันทึกการสอนและวางแผนการสอนระยะยาว และมีความต้องการในการนิเทศการบันทึกการสอนและวางแผนการสอนระยะยาวในระดับมาก

ตัวอย่าง

0. การเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการในการนิเทศการสอนพลศึกษา

.....3	ด้านหลักสูตร
.....1	ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา
.....2	ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
.....4	ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน
.....6	ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน
.....7	ด้านวิธีการและรูปแบบนิเทศ
.....5	ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู

จากตัวอย่าง	หมายถึง	ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในการนิเทศ การสอนพลศึกษาด้านทักษะและเนื้อหาวิชาเป็นอันดับ แรก รองลงมาได้แก่ ด้านวิธีสอนและการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ตามลำดับ
-------------	---------	---

1. ด้านหลักสูตร

ท่านมีความเข้าใจในแต่ละรายการหรือไม่และต้องการนิเทศในระดับใด

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง	ความต้องการในการนิเทศ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ความเข้าใจด้านหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					
2. ความเข้าใจด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					
3. ความเข้าใจด้านโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					
4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					
5. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					
6. การประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษาระดับห้องเรียน	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					
7. การวิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					
8. การแปลงหลักสูตรสู่แผนการสอน	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					
9. การจัดทำกำหนดการสอนและโครงการสอน	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					
10. การเขียนแผนการสอนหรือบันทึกการสอน	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง	ความต้องการในการนิเทศ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
11. การเลือกใช้วิธีสอนให้สอดคล้อง กับหลักสูตร	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					
12. การเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	☐ เข้าใจ ☐ ไม่เข้าใจ					

2. ด้านทักษะและเนื้อหาวิชา

ท่านมีความรู้และความสามารถในการแต่ละรายการเพียงพอหรือไม่ และต้องการนิเทศในระดับใด

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง	ความต้องการในการนิเทศ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความรู้ในการเจริญเติบโตและพัฒนาการมนุษย์	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
2. ความรู้ในคุณค่าชีวิตและครอบครัว	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
3. ความรู้ด้านการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
4. ความรู้ ในการเสริมสร้างสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
5. ความรู้ด้านความปลอดภัยในชีวิต	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
6. ความรู้เรื่องกีฬา วิธีการเล่น วิธีเล่น กฎ กติกา การแข่งขัน ความปลอดภัย	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
7. ความรู้ในกิจกรรมเข้าจังหวะ	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
8. ความรู้ในการจัดกิจกรรม นันทนาการ	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
9. ความรู้ในกิจกรรมการเคลื่อนไหว เบื้องต้น	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
10. ความรู้ในการตัดสินกีฬา	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
11. มีทักษะด้านการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง	ความต้องการในการนิเทศ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
12. มีทักษะด้านกีฬา วิธีการเล่น วิธีเล่น กฎ กติกา การแข่งขัน ความปลอดภัย	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
13. มีทักษะด้านกิจกรรมเข้าจังหวะ	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
14. มีทักษะด้านการจัดกิจกรรม นันทนาการ	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
15. มีทักษะด้านกิจกรรม การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					
16. มีทักษะในการตัดสินกีฬา	☐ เพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ					

3. ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ท่านมีการดำเนินการในแต่ละรายการหรือไม่ และต้องการนิเทศในระดับใด

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง	ความต้องการในการนิเทศ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. การเตรียมการสอนกลุ่มสาระ สุศึกษาและพลศึกษา	☐ มี ☐ ไม่มี					
2. การสอนพลศึกษาที่ใช้ กระบวนการ	☐ มี ☐ ไม่มี					
3. การสอนพลศึกษาที่ให้นักเรียน เป็นศูนย์กลาง	☐ มี ☐ ไม่มี					
4. วิธีสอนที่เอื้อต่อการสอนวิชา พลศึกษา	☐ มี ☐ ไม่มี					
5. การจัดลำดับเนื้อหาวิชาพลศึกษา	☐ มี ☐ ไม่มี					
6. การสอนขั้นอบอุ่นร่างกาย	☐ มี ☐ ไม่มี					
7. การสอนขั้นอธิบายและสาธิต	☐ มี ☐ ไม่มี					
8. การสอนขั้นฝึกหัด	☐ มี ☐ ไม่มี					
9. การสอนขั้นใช้	☐ มี ☐ ไม่มี					
10. การสอนขั้นสรุปและสรุปปฏิบัติ	☐ มี ☐ ไม่มี					
11. เพลง เกม หรือกิจกรรมที่ จะนำเข้าสู่บทเรียนที่เด็กสนใจ	☐ มี ☐ ไม่มี					
12. การสอนที่บูรณาการกลุ่มสาระ สุศึกษาและพลศึกษา กับวิชาอื่น	☐ มี ☐ ไม่มี					
13. การวิจัยในชั้นเรียน	☐ มี ☐ ไม่มี					

4. ด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ท่านได้ดำเนินการในแต่ละรายการหรือไม่ และต้องการนิเทศในระดับใด

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง	ความต้องการในการนิเทศ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์การสอน กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ					
2. การผลิตสื่อพลศึกษาจากวัสดุที่หาง่ายในห้องเรียน	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ					
3. การให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการผลิตและการใช้สื่อการสอน	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ					
4. การดูแล เก็บรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์การสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ					
5. จัดหาแหล่งสื่อและอุปกรณ์มาใช้สอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ					
6. การใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ในการสอนกลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ					

5. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

ท่านดำเนินการในแต่ละรายการหรือไม่ และต้องการนิเทศในระดับใด

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง	ความต้องการในการนิเทศ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. วิธีการวัดและประเมินผล กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา	☐ มี ☐ ไม่มี					
2. การประเมินให้นักเรียนผ่าน พฤติกรรมต่าง ๆ ในการวัดผล ระหว่างเรียน	☐ มี ☐ ไม่มี					
3. การสร้างข้อทดสอบ ปลายภาคเรียน	☐ มี ☐ ไม่มี					
4. วิธีการให้คะแนนด้านทักษะ ด้านคุณภาพ และด้านทัศนคติ	☐ มี ☐ ไม่มี					
5. การวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน ในกลุ่มสาระสุขศึกษาและ พลศึกษา	☐ มี ☐ ไม่มี					
6. การประเมินผลระหว่างเรียนใน การเรียนแต่ละครั้ง	☐ มี ☐ ไม่มี					
7. การสร้างเกณฑ์ และแบบทดสอบ วัดทักษะกีฬาประเภทต่าง ๆ	☐ มี ☐ ไม่มี					
8. การวัดสมรรถภาพทางกลไกและ สมรรถภาพทางกาย	☐ มี ☐ ไม่มี					
9. การนำผลการวัดและประเมินผล ไปใช้เพื่อปรับปรุงการเรียน การสอน	☐ มี ☐ ไม่มี					

6. ด้านวิธีการและรูปแบบนิเทศ

ในรอบปีการศึกษาท่านได้รับการนิเทศในแต่ละรายการอย่างไร และต้องการนิเทศในระดับใด

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง	ความต้องการในการนิเทศ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. พัฒนาบุคลากรหลักให้คำแนะนำแก่ครู	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
2. การเยี่ยมนิเทศชั้นเรียน	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
3. การประชุมกลุ่ม	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
4. การประชุมปฏิบัติการ	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
5. การใช้เอกสารเผยแพร่	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
6. ดูการสาธิตการสอนในโรงเรียน	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
7. การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
8. การแสดงตัวอย่าง นิทรรศการ	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง	ความต้องการในการนิเทศ				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
9. การนิเทศโดยการอบรม	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
10. การผลิตเอกสารทางวิชาการ	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					

7. ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู

ในรอบปีการศึกษาท่านได้รับการพัฒนาในแต่ละรายการอย่างไร และต้องการนิเทศในระดับใด

รายการ	สภาพ ความเป็นจริง	ความต้องการในการนิเทศ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การเข้ารับการฝึกอบรม	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
2. การเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
3. การค้นคว้าทดลองและการวิจัยด้านวิชาการ	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
4. การศึกษาต่อ	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
5. การร่วมปฏิบัติงานในคณะทำงาน	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
6. การทัศนศึกษาดูงาน	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
7. การจัดนิทรรศการ	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					
8. การจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ	☐ ไม่เคย ☐ มากกว่าปีละ 1 ครั้ง					

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายหนที พิลาดง
วันเดือนปีเกิด	2 มิถุนายน 2498
สถานที่เกิด	84 บ้านหงษ์ ตำบลพระงาม อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	30 ถีนานนท์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ศึกษานิเทศก์ 8
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2511	ประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนศรีสงคราม
พ.ศ. 2514	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนวัดบวรนิเวศ
พ.ศ. 2516	มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนเบญจมมหาราช
พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) จากวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ. 2523	ก.ศบ. (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พลศึกษา)
พ.ศ. 2546	ก.ศม. (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ